

เวิร์คช็อป 01
“วรรณกรรม”

HATCH - U
PROJECT

HATCH - U

PROJECT

เวิร์คช็อป 01
“วรรณกรรม”

ปาน

จิง

แป้ง

ท็อป

เต๋า

โฟน

หยิน

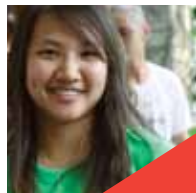
ต๊อบ

เน็ต

เต้

กี้

นิว

บับเบิ้ล

ติว

กิจกรรม Hatch-U

เวิร์คช็อป 01 “วรรณกรรม”

วันเสาร์ที่ 8 และอาทิตย์ที่ 9 สิงหาคม 2552

สถานที่ปากช่อง นครราชสีมา

วิทยาการ

คุณชาติ กอบจิตติ

ผู้เข้าร่วมเวิร์คช็อป

1. ปาน - น.ส.นันทพร สุทธิพงษ์ไกววัล

2. ท็อป - นายณัฐวัฒน์ ธีระเลิศธรรม

3. จิง - น.ส.พรพิมพ์ แซ่ลิ้ม

4. โฟน - นายเจษฎา อิงอมรัตน์

5. เน็ต - น.ส.ธันธิมา สุวรรณถาวรกุล

6. นิว - น.ส.วรรณวลัย ชอบอิสระ

7. เต้ - นายจิรัชย์ รัฐวงศ์จิรกุล

8. ติว - น.ส.ปัทมาปณี สมัครการ

9. หยิน - น.ส.ธนาลัย พูลศิริ

10. แป้ง - น.ส.สิรินภรณ์ แสนสมบัติ

11. เต๋า - นายภควัต ทวีปวรเดช

12. กี้ - น.ส.สิรวดี ภควลีธร

13. ต๊อบ - นายณัฐพล พงศ์นราทิพย์

14. บับเบิ้ล - น.ส.ประภาพัชร ชุณหวารากรณ์

แนะนำตัว

น้ำชาติ แล้วนี่มาจากไหนกัน เรียนกันที่ไหน ยังไงบ้าง

ลุงอ้อย เริ่มตรงนี้เลยละกัน ชื่อ คณะ ไล่ไปเลย

นิว ชื่อนิวค่ะ เรียนทันตะ จุฬาฯ

เต๋า ชื่อเต๋า เรียนวิทยาศาสตร์ มหิดลครับ

กี มาจาก ม.เกษตรฯ คณะอุตสาหกรรมเกษตรค่ะ

ท็อป ผมชื่อท็อป เรียนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหิดลอินเตอร์ครับ

บับเบิ้ล บับเบิ้ลค่ะ เรียนเทคโนโลยีชีวภาพ ลาดกระบังค่ะ

ปาน ปานค่ะ เรียนอยู่การโรงแรม ศิลปากรค่ะ

เน็ต เน็ตค่ะ เรียนเกสส์ฯ จุฬาฯ ค่ะ

จิง จิงค่ะ เรียนนิติฯ รามฯ

แป้ง แป้ง อยู่บัญชีฯ ธรรมศาสตร์

ดิว ชื่อดิวค่ะ เรียนวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ

ลุงอ้อย คนนี้เขาเรียนทางด้านธรณีวิทยา ด้านหลังนั้นเป็นสต๊าฟ อะบอกชื่อหน่อย

พีจ้า ชื่อจ๋าค่ะ จบจากวิศวะฯ มอ.หาดใหญ่

น้ำชาติ เขาเรียนกันเก่งๆ เนอะ

ลุงอ้อย เดี่ยวจะมีตามมามากอีกพวกผู้ชาย ม.กรุงเทพ พวกเรียนสายศิลปะ เมื่อเข้าเขาส่งงานกัน อ้าว คนนี้แนะนำตัวด้วย

น้ำชาติ ชื่อก็พี่เป็นแฟนเพื่อนที่ชื่อชาติวุฒิ เป็นนักเขียนเหมือนกัน เขาเขียนหนังสือ ที่จริงเขาก็จะมากพูดคุยกับพวกเราด้วย แต่มีธุระจะกลับมาพุงนี้ แต่ก็ไม่ว่าจะทันพวกเราหรือเปล่า ถ้ามาทันก็จะได้คุยกัน

ลุงอ้อย เขาดูมีอนาคตนะ (หัวเราะ) ไม่เหมือนพวกเราวิ่งเข้าสวน ไม่รู้อนาคตจะเป็นยังไง

น้ำชาติ ไข่ๆ ก็ไม่รู้เหมือนกัน บางทีพวกนี้มันสอนกันลำบากนะ อยากรู้

อะไรก็ตาม แต่ว่าจะแนะนำๆ แนะนำวิธีคล้ายๆ กับเรียนลัด เพราะว่าเราผ่านการลองผิดลองถูกมาเยอะ เพราะฉะนั้นพวกเราไม่จำเป็นที่จะไปลองอย่างนั้น เพราะว่าเสียเวลา ยิ่งไงก็ต้องไปในแบบนี้ ก็จะบอก แนะนำๆ แนะนำทางให้ แล้วก็ลองทำกันดู แต่ก็ไม่บังคับนะ เพราะขึ้นอยู่กับว่าคนชอบหรือไม่ชอบ ถ้าไม่ชอบก็ไม่ต้องทำ อาจจะไปเดินเล่น ไปอะไรก็ได้ ฟังแล้วก็ไป เราเข้าใจนะ รู้ว่าไม่ใช่ว่าไม่สนใจเรียนแต่บางที่เราไม่ชอบ เหมือนเราไม่ชอบภาษาอังกฤษเราก็ไม่เข้า เราไปเล่นฟุตบอลไปเดินเล่นอะไรไป เพราะว่าเราไม่ชอบก็เลยเข้าใจ แต่ถ้าชอบก็บอกมาได้ อยากรู้อะไรก็ตาม บางที่เราไม่รู้ ว่า ปัญหาของแต่ละคนเป็นยังไง มันไม่เหมือนกัน อย่างบางคนคิดไม่ออก เวลาติดต้องทำยังไง แบบนี้จะมีรายละเอียดแตกต่างกัน แต่ถ้าจะให้บอกเลยก็ไม่ว่ากันตรงไหน เภาไม่ถูก บอกมาว่าตรงไหน จะได้เภาให้ แล้วจะพักผ่อนกันก่อนไหม หรือว่ายังไง กินน้ำกินท่า เดินเล่น ยืดเส้นยืดสาย แล้วเดี๋ยวสักพักค่อยมาเจอกันดีไหม

โรงเรียนนักเขียนเป็นยิวไว

จึง ลุงชาติยังเปิดโรงเรียนนักเขียนอยู่หรือเปล่าคะ

น้ำชาติ ก็ทำ แต่ไม่ได้ทำทุกปีหรอก เพราะว่าเราไม่ได้ไปเก็บตั้งค์เขา ก็ทำเท่าที่สะดวก ถ้าเรามีเราก็อทำ เมื่อไม่มีก็ไม่ทำ ไม่ต้องไปยืมตั้งค์ใครมาทำบุญ มันเป็นบาปกับเขา เอาสะดวก ถ้าปีนี้ไม่ว่างก็ไม่ทำ ปีไหนว่างๆ พร้อมๆ ก็ทำ แต่ก็ไม่ได้หวังอะไรนะ ก็จะบอกเขาก่อนเลยว่าเราไม่มีบุญคุณกันนะ เพราะว่าว่าคุณจะเป็นได้ก็เป็นที่ด้วยตัวของตนเอง คุณเก่งเองอยู่แล้วถึงเป็นไง ไม่มีทางหรือกันสอนกันไม่ได้ ถ้าสอนกันได้ก็คงมีโรงเรียนเปิดสอนไปแล้ว อย่างศิลปินเหมือนกันจบออกมามีคนเป็นศิลปินจริงๆ ไม่ก็คนหрок เพราะคนพวกนั้นเขาจะเป็นอยู่แล้วเพียงแต่เขาได้ผ่านมา

บางทีคล้ายว่าประสบการณ์เรามีแค่นี้ สมมติว่ามี 10 ชั้น เราเจอมา 7 ชั้น แล้วก็ตาย การที่คนมันมาได้ 7-8 ชั้น แล้วก็ตายก็เพราะมันต้องเริ่ม 1 ทุกครั้งไง ถ้า 7 แล้วเราบอกชะ คนต่อๆ ไป อาจจะไต่เริ่มที่ 3 หรือมันอาจจะง่ายขึ้น เร็วขึ้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นอย่างนี้ไปตลอดนะ ขึ้นอยู่กับคน รับไปแล้วเอาไปประยุกต์ ไปใช้ ไปปรับเป็นเครื่องมือตัวเอง บางทีจอบมันใหญ่ มันทำอะไรไม่ได้ ตรงนี้มันควรจะต้องใช้เสียมเล็กๆ ซะ อะไรอย่างนี้ก็ต้องไปทำอย่างนั้น อย่างเครื่องมือช่างไม่ได้หมายความว่าเครื่องมืออันเดียวแล้วจะทำได้ทุกอย่าง ก็จะต้องสลับ มีค้อนมีย่างอื่นด้วย ก็จะบอกวิธีการใช้เครื่องมือ วิธีการใช้ค้อนอะไร ดีเทลพวกนี้ เพราะฉะนั้นเขาอยู่กันนาน 10 วัน กินนอนที่นี้ ไม่ได้ไปไหน

พีแแบด มีใครสนใจบ้าง

น้ำชาติ ก็เขียนมา แล้วเราจะได้คัดจากงาน เราก็ต้องดูด้วยว่าพื้นฐานของคนที่เรารับใกล้เคียงกันไหม เพราะถ้าไม่ เวลาสอนหรือเวลาคุยอะไรบางคนเข้าใจบางคนไม่เข้าใจก็ต้องอธิบายให้คนที่ไม่เข้าใจฟังอีก ก็จะเสียเวลาในกลุ่ม

Hatch-U มาอยู่ที่นี้กี่วันนะครับ

น้ำชาติ 10 วัน ก็กินอยู่ที่นี้ไม่ได้ไปไหน ซักผ่านอนเล่น

Hatch-U เป็นคนที่เขาเป็นนักเขียนอยู่แล้วหรือว่ายังไง

น้ำชาติ ไม่ๆ เป็นนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา

Hatch-U เรียนเกี่ยวกับทางด้านไหนมาครับ

น้ำชาติ อืม ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องไหน มีหลายอย่าง มีรัฐศาสตร์ มีหมอฟันก็มี เป็นคนสนใจงานเขียน พอรู้ข่าวเขาก็ส่งมา เราก็ไม่ได้บอกอะไร เพียงแต่บอกให้เขาส่งมา แต่เราก็จะมีว่าอายุไม่เกิน 28 แต่คุณจะจบที่ไหนก็เรื่องของ คุณ ส่งมาแล้วก็ค่อยมาคุยกัน

เริ่มต้นการเขียน

Hatch-U ลุงชาติชอบการเขียนตั้งแต่เมื่อไหร่ ยังไงคะ

น้ำชาติ ชอบเขียนมาตั้งแต่เด็กนะ ชอบตั้งแต่ ม.2 ได้มั้ง เออ...บอกไม่ได้ว่าทำไมเราถึงอยากเป็นนักเขียน สมัยเรียนปทุมคงคา มีสมุดปกแข็ง 100 หน้า อยู่เล่มนึงไว้เขียนนิยาย เข้ามาเพื่อนก็มาขออ่าน พู้งี้ก็จะมีมาอ่านอีก แล้วไอ้ความโง่ของเราก็นึกว่าคนที่เรียนนักเขียนมันต้องไปเรียนอักษรศาสตร์ สมัยก่อนปทุมคงคาตรงท้องฟ้าจำลอง เขาก็มีกฎว่าถ้าคะแนนไม่ถึง 65% จะต่อ มศ.4-มศ.5 ไม่ได้ แล้วเราไม่ถึงได้แค่ 50% กว่าๆ พอตีชอบวาดรูปด้วย ก็เลยไปสอบเพาะช่าง ตัดเพาะช่าง ก็เรียน แต่บังเอิญโชคดีเพราะถ้าเราไปเรียนอักษรฯ อาจจะไม่ได้อาจารย์เขียนรูปก็ทำให้เราเป็นคนช่างสังเกต เขียนพอร์ทเทรต ต้องดูอะไรเป็นจุดเด่น ก็มาใช้ในการบรรยายได้ การจัดองค์ประกอบหรือ composition ก็เอามาใช้ในการจัดของนวนิยายได้ หรือแม้กระทั่งเรื่องสี่ เราสามารถรู้ได้มากกว่าคนที่เรียนทั่วไป แต่เราสามารถเอาโทนของสีมาคุมอารมณ์ในเรื่องได้อีก ก็เลยกลายเป็นเรื่องโชคดีที่เราเรียนศิลปะ แต่ขั้นอยู่กับว่าเราจะปรับเทคนิคตรงนั้นมาใช้ยังไง

สังเกตว่าคนที่เรียนศิลปะจะเขียนหนังสือได้อย่างอาจารย์สุวรรณี สุนทรธา ถ้าเข้าใจเรื่องสีเรื่องอะไรก็จะรู้ ไม่รู้แน่อาจจะเข้าใจตัวเองก็ได้นะ คิดว่าเอามาใช้ได้เยอะ หลังจากนั้นก็ลองเขียนมาเรื่อย ลองผิดลองถูกเพราะมันไม่มีตำราบอกก็อาศัยอ่าน “อ่าน” ก็เป็นครูนะ

เหมือนนักเรียนก็ต้องอ่านหนังสือ ถ้าคนทั่วไปอ่านเอาสนุก เรื่องเป็นยังไงใช้ไหม จะได้ใจเจ้าคุณปู่ไหม ตอนหลังจะได้รู้ว่ามีการแย่งกันตอนจบ แต่เราอ่านหนังสือเราอ่านอย่างนั้นไม่ได้ เราต้องแกะเหมือนเอากางเกงมาแกะตะเข็บว่ามันเย็บยังไง เข้าขอบมันตีตะเข็บยังไง อ่านหนังสือก็ต้องอย่างนั้นเหมือนกัน ถ้าเราจะเขียนหนังสือนะ เขาเปิดเรื่องยังไงให้น่าสนใจ เขาเปิดตัวละครยังไงแล้วมันตราตรึงเราอยู่ ใช้คำพูดยังไงก็ต้องแกะตะเข็บเดี่ยวตอนที่คุยกันเรื่องหนังสือจะเอาเล่มนั้นมาเล่าให้ฟัง เป็นเล่มเล็กๆ ชื่อว่า *คนปลูกต้นไม้* เป็นเล่มบางๆ แล้วก็ต้องแกะ ทีนี้ถ้าเราแกะเราก็จะรู้ว่า อ้อ... มันคลายอย่างนี้

(ชื่อภาษาฝรั่งเศส
ว่า L'homme
qui plantait
des arbres เขียน
โดย Jean Giono
[ฌ็อง ฌีโอน็อง])

เคยอ่าน จอมทรนง ที่ ประมูล อุณรุฑ แปล แต่ก่อนมีนิสัยอ่านหนังสือก่อนนอนให้วงจะได้นอน แต่ที่นี้พออ่านไป อ่านถึงสว่างเลย ก็มาคิดว่าแบบนี้มันต้องมีอะไรแน่ๆ ทำไมเราถึงอ่านมันได้ถึงสว่าง ก็มาอ่านแบบแกะอ่าน ปรากฏว่าเขาใช้วิธี ทักบหจะตั้งคำถามอย่างสมมติว่าคนนี่ใครฆ่า แล้วบหต่อไปคืออะไร ที่นี้เราก็จะเดาสิว่าคนโน้นฆ่าบ้างคนนั้นคนนี่ฆ่าบ้าง แต่ปรากฏว่าไม่ใช่คนนี่ฆ่าเป็นคนนั้นฆ่า พอก่อนจะจบมันก็ถามอีกว่านี่เป็นชู้กับเมียใครอีกล่ะ มันก็จะถามเราไปอย่างนี้ เราก็รู้ละ อ้อ...เทคนิคนี้เราเอาไปใช้ต่อดอน แต่เราก็ไม่ได้ใช้ทุกเรื่อง ใช้บางเรื่อง ถ้าใช้ทุกเรื่องก็ซ้ำ ถ้าเราไม่สนุกเราก็อย่าไปทำ ก็ต้องอ่านกันอย่างนั้น ถ้าจะเป็นกันจริงๆ ถ้าจะอ่านเอาเรื่องอ่านเอาสนุกก็โอเค คือเราเป็นผู้อ่านธรรมดาเป็นผู้ดู แต่ถ้าเราคิดจะเป็นนักเขียนเราอ่านอย่างนั้นไม่ได้ บางทีเราจมไปในเรื่องซะจนแกะไม่ออกก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ แต่อย่างผมก็ฝึกมาจนเดี๋ยวนี้ผมอ่านแบบเอาเรื่องได้อ่านแกะได้ คือไปเที่ยวเดียวไปด้วยกันหมดมันก็จะประหยัดเวลา

จะนับถ้าใครอยากจะทำเขียน อ่านคือครุ
ที่ดีที่สุด บาวคนเราไปตามเขาไม่ได้ เขาตาย
ไปแล้ว ก็อ่านนวนของเขไปแล้วแกะก็เหมือนกับการ
ลอกจิตรกรรมฝาผนัง คนที่เขาไปลอกสี
พวกนั้นเขาช่างฝีมือทั้งนั้นนะ คนพวกนี้ก็ไป
ลอกไปดู คล้ายกัน

แต่ที่สุดแล้วมันก็ไม่ได้มีอะไร งานเขียนความจริงก็คือการเล่า ไม่มีเรื่องไหนไม่เล่า แต่จะเล่าด้วยวิธีไหน เรามีเรื่องอะไรที่จะเล่า เล่าอย่างไรให้น่าสนใจ เหมือนหนัง เคยมีเพื่อนไปดูหนังมาแล้วมันเล่าได้สนุกกว่าหนังอีก บางทีไม่ต้องไปดูเอง มีงเอาตั้งค้ไปดูแล้วเดี๋ยวลกลับมาเล่า แต่บางคนเขา

เล่าสนุก คุยกันสนุกแต่เขียนไม่เป็น เล่าสนุกมีเสียงเล็กเสียงใหญ่มีจังหวะจะโคนยังกินเหล้าไปด้วยยิ่งสนุก นั่นก็เป็นวิธีการ แต่งงานเขียนก่อนจะเล่าต้องคิดนะ ถ้าคิดเฉยๆ ก็ไม่เห็นจำเป็นต้องบันทึกลงมาให้เห็นด้วยว่าเราคิดอะไร

คำถาม

เขาบอกว่าเขียนให้ดีต้องเป็นนักอ่านที่ดี

ถ้าเกิดเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือจะเขียนได้ไหมครับ

น้ำชาติ เขียนไม่ได้ อย่ามาเขียนเลย สำคัญนะ

สังเกตว่านักเขียนก็มีคนหลายอาชีพ
ตำรวจก็มีนะ เป็นนักโทษก็มี เป็นคนจบ ป.4
ก็มี คนที่ไม่ได้เรียนในระบบก็มาเขียนได้ หรือ
ว่าคนเรียนปริญญาโทปริญญาเอกก็มาเขียน
แต่ที่เหมือนกันที่สุด คือ ทุกคนอ่านหนังสือ

ไปถามดูเถอะต้องอ่านบ้าง ถ้าไม่อ่านก็ไม่มีข้อมูลที่จะเปรียบเทียบ เหมือนผู้กำกับภาพยนตร์ถ้าไม่เคยดูหนังเลยจะกำกับได้ยังไง ก็ต้องเป็นคนชอบหนัง ชอบดูหนัง

คำถาม

หนังเรื่อง ไอ้ฟัก อยากรู้ว่าเขาตีความออกมาได้ตามที่ลูกชาติ

คิดเอาไว้หรือเปล่า

น้ำชาติ ผมมองอย่างนั้นนะ ผมมองว่างานชิ้นนี้ มันเป็นดินน้ำมันก้อนหนึ่ง เมื่อคุณเอาไปขยำไปยัดไปกดยังไง ก็ยังเป็นดินน้ำมันนั่นแหละ ฉะนั้นก็ยังไม่

เป็นอยู่ ผมก็เลยไม่ได้ว่า ไม่ได้อะไร คือหมายความว่า สมมติเราไปบังคับว่า ต้องอย่างนี้ ก็ไม่ได้ให้อิสระกับคนสร้าง เหมือนไปปิดกั้นการตีความของเขา ไม่งั้นก็จะออกมาเหมือนกันหมด เรื่องเป็นอย่างนี้ อีกหน่อยสร้างก็ดูแลเอาใครแสดงดี เครื่องแต่งกายเป็นยังไง เพลงประกอบดีไหม ตัดสินกันในเรื่องละเอียดเพราะเรื่องมันเหมือนกัน แล้วดูว่าถ้าเขาตีความออกมาได้อย่างที่เราบอก คืออย่าตัดสินกันง่ายๆ อย่างเรื่องนี้มันก็โอเค ผมก็ไม่อะไร คุณกันเล่นๆ บางคนก็บอกว่าสมทรวงไม่น่าจะเป็นดีอะไรอย่างนี้ ก็แล้วแต่

คำถาม

ก่อนจะมาเขียนอย่างทุกวันนี้ มีงานตีพิมพ์

มีผลงานต้องลงตะกร้าเยอะไหมคะ

น้ำชาติ ไม่มี ผมส่งเรื่องแรกก็ได้ลงเลย ได้รางวัล แต่ไม่ใช่ว่าจะเอามาคุยคือเรื่องของเราเอง อย่างที่พี่อ้อยว่าตอนที่ทำกระเป๋า ตอนนั้นเรียนแล้วอยู่กับพวกบัญชี อยู่บ้านเดียวกันเลยนะ เช่าบ้านอยู่ ก็วางแผนกันไว้ว่าเพื่อนเขาจะเป็นศิลปิน ผมจะเป็นนักเขียน ก็มีการประกาศกันไว้ ที่นี้พอจบจากโรงเรียนไปไปทำกระเป๋า ก็บอกกันว่า “ต้องเลิกแล้วมั้งมั้ง” (หัวเราะ)

คือถ้าเราเขียนหนังสือเลยก็อยู่ไม่ได้ โดยอาชีพมันอยู่ไม่ได้ ไม่มีทางเลยโดยเฉพาะนักเขียนใหม่ๆ ตัวคนเดียวเอาตัวจะไม่รอดแล้วยังมีเมีย ยิ่งไปกันใหญ่ เพราะฉะนั้นก็ต้องหาเงินมาดูแลครอบครัว กลางคืนก็เขียนหนังสือไป เขียนแล้วก็ไม่ได้ส่งที่ไหนเพราะเราไม่ได้เดือดร้อนเรื่องเงิน

คำถาม

ตอนนี้ยังเขียนอยู่หรือเปล่าคะ

น้ำชาติ ก็เขียนเรื่อยๆ เป็นงานอดิเรก ใจมันอยากเขียน เขียนเก็บๆ ไว้ เอาไปส่ง ก็ได้ลงบ้างไม่ได้ลงบ้าง ปกติจะต้องได้ลงกันเยอะๆ หลากๆ เล่มก่อนบรรณาธิการถึงจะเรียกเข้าไปพบรวมเล่ม แต่เรามีตั้งคั้งนี้ใหม่ ตั้งคร่ำครวี่ (S.E.A. Write -- South East Asian Writers Awards) รวมของเราเองแล้วก็พิมพ์ แล้วสัก 2-3 ปี ก็ได้รางวัลซีไรต์ ก็ค่อยๆ ดีขึ้น

หมายถึงด้านความเป็นอยู่นะ แล้วก็เลยค่อยๆ ลดทำกระเป๋าลง เมื่อก่อนทำส่งเซ็นทรัลรายได้ค่อนข้างดีนะ ถ้าเราไปทางนั้น ป่านนี้ก็เข้าแถวรอคิวกระเป๋าส่งออกไปแล้ว ก็คงไม่ได้มานั่งคุยกัน

ถ้าจะไปอย่างนี้แต่มันไปไม่ได้ก็ต้องหาวิธี ไม่ได้มีทางเดียวที่จะไปถึง บางคนก็อยากเป็นนักเขียนอยู่ๆ จะโดดมาบางทีไปไม่รอด ในบ้านเรานะต่างประเทศเขาอาจจะไปได้ แต่บ้านเรามันยากโดยเฉพาะเขียนงานสายนี้ ไม่ใช่สายที่ลงตามหน้านิตยสารอะไร สกุลไทย ขวัญเรือน พวกนั้นก็ทำดีจัง แต่เราไม่ชอบ

วานมี 2 อย่างนะ หนึ่งก็คือวานเลี้ยวปากเลี้ยวท้าว วานทำเลี้ยวครอบครัว เลี้ยวคนที่อยู่รอบข้างเรา อีกวานก็คือวานที่หล่อเลี้ยวจิตใจ วานที่เลี้ยวชีวิตเรา เกิดมาแล้วอยากทำอะไรมันก็ควรจะได้ทำ แต่ถ้ามีวานที่เลี้ยวชีวิตเลี้ยวจิตใจเราแล้วสามารถเลี้ยวปากเลี้ยวท้าวเราได้ด้วยเป็นวานอันเดียวกัน อันนั้นก็คือดี

เห็นไหมศิลปินบางคนเขียนรูปขายได้ที่เป็นล้าน เขาก็อยู่ได้แล้ว ก็ได้ทำงานที่รักด้วยก็เป็นความสุข แต่บางคนก็จำเป็นจะต้องทำงานเพราะว่าบ้านก็ผ่อน รถก็ผ่อน งานที่รักก็ไม่ได้ทำ บางทีเขาก็ทำเป็นงานอดิเรกไปก็ไม่มีไรที่ยังดี ต่อเมื่องานอดิเรกสามารถพัฒนาไปเป็นงานที่สามารถเลี้ยงเราได้ เหมือนทำกระเป๋าอย่างที่พูดให้ฟัง พอถึงตรงนั้นได้เราก็คือสละเรือละเออ...ไปลำนี่เพราะเราก็ไม่ได้ใช้อะไรมากมาย

คำถาม

ตอนนี้ก็เขียนหนังสือยาวเดียวเลยหรือคะ

น้ำชาติ ก็เขียนหนังสืออย่างเดียว ทำนาไปด้วย เดี่ยวคืนนี้ฉายให้ดู ถ่ายวิดีโอไว้ ชื่อหมาทำนา เป็นหมาทำ

คำถาม

นอกจากทำนาแล้วตอนนี้ทำอะไรอีกบ้างคะ

น้ำชาติ มีไอ้สัพ-มะกอก เพราะว่าเขาจะมาแข่งโอลิมปิกกันที่นี่ ก็เลยต้องใช้ใบมะกอกเยอะ (หัวเราะกัน)

พี่จำ ปลุกลไวก่อนเลย เดี่ยวเขามาจะได้เห็นใช้ น้ำชาติลงมือทำเองหมดเลย หรือคะ

น้ำชาติ นี่นิ้วสั้นหมดแล้ว เมื่อก่อนนิ้วยาวกว่านี้เยอะ ชี้นิ้วสั่งอย่างเดียว (หัวเราะกัน) ก็มีคนอื่นมาช่วย เป็นคนแถวบ้านนี่แหละ จ้างเขามาช่วย ทำไม่ไหวหรอก ที่ขนาดนี้ จริงๆ ไม่ได้อยากซื้อใหญ่อย่างนั้นนะ อยากซื้อผั่งนี้ ผั่งนู้นอยากซื้อเป็นทางออกเฉยๆ แต่เขาไม่ขายแค่ทางออกต้องซื้อทั้งแปลงไม่จั้นไม่มีทางออก เป็นภาระเปล่าๆ เพราะเราก็ไม่ค่อยได้ใช้อะไร คืองานเรามันไม่ต้องพึ่งออฟฟิสไป คือสมัยก่อนโน้นมีเงินแสนกว่าบาท ก็ประมาณได้ ทาวน์เฮาส์แถวบางบัวทองห้องนึง แล้วเราก็ไม่ค่อยชอบอยู่ติดกับใคร เป็นรู้อยู่มันอึดอัด ตรงนี้ได้ที่เยอะแยะแล้วเราก็ปลุกบ้านเล็กๆ ไว้หลัง งานเราก็ไม่ต้องเข้ากรุงเทพฯ ทำอยู่ที่บ้านได้ สมัยก่อนก็ส่งไปรษณีย์ เดี่ยวนี้สะดวกมีอีเมล อาชีพนี้ได้เปรียบที่ไม่ต้องไปทำงานร่วมกับคนอื่น สามารถทำคนเดียวได้

วัตถุดิบวานเขียน

Hatch-U วัตถุดิบที่เอามาเขียนได้มาจากหนังสือที่อ่านหรือคะ

น้ำชาติ ไม่นะ ก็แล้วแต่บางอย่าง

หนึ่งก็คือมาจากประสบการณ์ อะไรต่างๆ ตอนเด็กๆ วัยเด็กอะไรอย่างนี้ หรือเรื่องอะไรก็แล้วแต่ที่ประสบมา

อย่างที่สองมาจากเรื่องที่มากระทบเรา ผมเคยเขียนเรื่อง *รายงานถึงพลฯ ท่านนายกรัฐมนตรี* สมัยหนึ่ง มีนายกคนนึงชอบพูดว่า “ผมยังไม่รับรายงาน” ถามทำอะไรมันก็บอกว่า “ผมยังไม่รับรายงาน” จั้นเอาอย่างนี้ กูบอกมึงให้ รายงานมึงอยู่ตรงนี้ (หัวเราะกัน) นี่คือสิ่งที่มากระทบใจเราก็คือเขียนว่า มีคนนึงเป็นคนเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด ในสำนักงานทำรายงานของนายก ตอนหลังมาเป็นคนเฝ้ารายงานของนายก ก็ต้องผ่านชั้นตอนอะไรตามระบบราชการ ทีนี้วันนึงมีนายกคนเก่าเข้ามาถามว่ารายงานฉบับนั้นมาถึงหรือยัง สมมติว่าเป็น งด 30/5 ก็เพียรมาถามว่าส่งมาหรือยัง ตัวเอกที่เฝ้าอยู่ก็อดถามไม่ได้ว่า ท่านอยากรู้จะไปทำไมว่ารายงานฉบับนั้นเป็นยังไง เพราะท่านก็ไม่มีโอกาสได้กลับมาเป็นนายกคนใหม่อยู่แล้ว ไม่มีโอกาสได้กลับมาแก้ปัญหาบ้านเมืองแล้ว ท่านจะรู้ไปทำไม แล้วท่านก็ถามว่าเธอจำได้ไหมตอนที่ฉันไปเปิดโรงงานแล้วโดนขี้ป่าหน้า แล้วก็ไม่รู้ว่านั้นเป็นขี้อะไร แล้วไอ้นายกคนนี้ก็ตายไปโดยไม่รู้ว่าโดนขี้อะไรป่าหน้า นั่นแหละคือเรื่องที่มากระทบ

สามก็คือเรื่องที่เราคิดขึ้นมา อย่าง *คำพิพากษา* เราก็คิดว่า เออเราไม่ควรจะไปตัดสินอะไรกันง่ายๆ นี่เราคิดความคิดมาก่อน แล้วเราจะตีโจทย์เป็นยังไง จะมาสร้างเรื่องยังไง จะมาเขียนว่าอย่าตัดสินกันง่ายๆ มันพิมพ์เป็นเล่มก็ไม่ได้ อ่านก็ไม่สนุก สร้างละครก็ลำบากเห็นไหมละ

เราก็มีอยู่ 3 อย่าง แต่คนอื่นเขาอาจจะมียากกว่านั้นอีกนะ ซึ่งแล้วแต่ว่าอันไหนมันจะมา

งานเขียนที่ดีเป็นยังไง

นิว งานเขียนที่ดีต้องมีลักษณะเป็นอย่างไร

น้ำชาติ บอกไม่ได้ เพราะทุกวันนี้ก็ยังไม่รู้

นิว มีคอนเซ็ปต์ยังไงบ้างไหม

น้ำชาติ ไม่รู้แน่ สำหรับผมเอง หมายถึงตัวผมเองเวลาอ่านหนังสือ มันต้องสามารถเคลื่อนเราไปได้อย่างน้อยมันท้าทายต่อความคิดหรืออย่างน้อยทำให้เออ เราตื่นตาตื่นใจกับมัน แต่ถ้าเป็นหลักสากลแบบ 1-2-3-4-5 บอกไม่ได้จริงๆ แต่ถ้าเวลาตัวเองอ่านแล้วชอบรู้สึกมันขับเคลื่อนเราไป มันกระแทกหรือมากระตุ้นเราได้

นิว การที่ได้รับรางวัล รางวัลที่เขาให้ก็เหมือนกับว่าการเขียนของเรามีจุดยืนใช่ไหมคะ

น้ำชาติ ก็ไม่แน่ใจนะ เพราะคณะกรรมการก็มีรสนิยมอย่างหนึ่ง ที่ต้องเข้าใจเพราะว่าคนกลุ่ม 4-5 คน แคร่รสนิยมตรงกันหรือบางคนเป็นนักวิจารณ์ที่เขาไม่ชอบก็มี แต่เขายังมองว่าเล่มนี้ดีอย่างนั้น มันชี้ประเด็นอย่างนี้ ใช้วิธีการดำเนินเรื่องอย่างนี้ เขาก็พยายามให้เหตุผลจนมันดี มันก็ดีได้ ก็เป็นอย่างนั้นมีอย่างนี้ทุกปี ซีไรต์ก็มีเรื่องถกเถียงกันทุกปีตั้งแต่ต้นจนจบ เพราะว่าป็นคณะกรรมการที่มเดียว รสนิยมก็เป็นของกรรมการ คนที่ไม่เห็นด้วยก็มีนะ แต่ไม่ได้หมายความว่าหนังสือไม่ดีนะ ก็จะมีการถกเถียงกันอยู่ แต่เอาเข้าจริงๆ เวลาเราอ่านเองเราก็จะบอกตัวเองได้ คนอื่นจะว่าไม่ดี แต่ไม่รู้ล่ะเราชอบ ทำที่สุดแล้วเราประทับใจหนังสือเล่มนี้ เหมือนเวลาถามว่า มีหนังสือในดวงใจไหม มีเพลงที่ชอบฟังไหม มีหนังที่ชอบดูแล้วอยากดูอีกไหม ก็จะมีอยู่ แต่ไม่ค่อยตรงกันหรอก อยู่ที่ภูมิหลังหรือกลุ่มของแต่ละคน อย่างน้อยจะมี 5 เรื่อง ค่อยดูอะจะเข้ากันซักเรื่องสองเรื่องเท่านั้นแหละ ไม่ 5 เรื่องเปะๆ เหมือนกันหรอก ไปถามคน 5 คนก็ได้ แต่ก็ไม่ได้บอกว่าที่เขาชอบไม่ดีนะ เพราะเป็นมีเรื่องภูมิหลัง มีเรื่องรสนิยม มีเรื่องอะไรหลายอย่าง

หนังสือของนักเขียนรุ่นใหม่ฯ

จิง ตอนนี้ได้อ่านงานของนักเขียนรุ่นใหม่บ้างไหมคะ

น้ำชาติ ไม่ค่อยได้อ่าน เตือนนี่เหมือนกับไม่ค่อยได้ทำงาน สนุกก็บางอย่างอื่น ทำนั่นทำนี่เรื่อยเปื่อย ยังเขียนอยู่นะ แต่รู้สึกว่ามีอะไรให้ทำได้สนุกมากขึ้น ปลุกข้าว ทำนา ก็อ่านบ้างแต่ก็ไม่ได้ถึงขนาดไปเฝ้ามองหรือจับตามองหรือว่าอะไร อ่านหนังสือน้อยลง

จิง มีความคิดเห็นยังไงกับหนังสือของนักเขียนรุ่นใหม่

น้ำชาติ ก็เป็นยุคสมัย เป็นบุคลิกสมัยนี้

**แน่นอนมันไม่หยุดอยู่แล้ว แม้กระทั่ง
ภาษาก็เหมือนกัน รูปแบบหรืออะไรต่างๆ ก็
เป็นการเติบโตของรุ่นนี้ ศิลปะมันหยุดไม่
ได้ มันต้องไปกับคน**

(Ernest Hemingway)

อย่างตัวผมก็โตมาในรุ่นเฮมิงเวย์ มนัส จรรยาardt ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ะไรอย่างนี้ เด็กรุ่นใหม่ก็จะเป็นฮารุกิ มูราคามิ บินหลา สันกาลาคีรี หรือปราบดา หยุ่น ก็เป็นยุคสมัยของเขา ไม่ได้หมายความว่าดีหรือไม่ดีนะ เป็นยุคสมัยที่มันจะต้อง ถ้ามันอยู่กับที่สิประหลาดใหญ่ อันนั้นแหละน่าเป็นห่วง เพราะเมื่อไหร่ถ้ามันหยุดอยู่กับที่เหมือน 20 ปี หรือ 50 ปีที่แล้ว ยังอยู่เหมือนเดิมนะ อันตราย มันต้องเคลื่อนไป ดีไม่ดีก็ต้องเคลื่อนไป แต่ก็คงจะดี

จิง ก็คงต้องเป็นอีกในรูปแบบหนึ่ง

น้ำชาติ ใช่ ต้องกว้างต้องเปิดตรงนั้น บางคนพอเป็นผู้ใหญ่หน่อยก็บอก “เขียนอะไรกัน อ่านไม่รู้เรื่อง” ก็มึงอ่านไม่รู้เรื่องไปโทษเขา ไม่ใช่เรื่องของมัน เป็นเรื่องของมึง มึงอ่านไม่รู้เรื่องเอง ไม่ใช่มันไม่ดี (หัวเราะ)

อ่านวนชาติ กอบจิตติ

ลุงอ้อย มีใครอ่านงานของชาติ กอบจิตติบ้าง

จิง อ่านอยู่ 2 เรื่อง คำพิพากษา กับ จนตรอก

น้ำชาติ เออ ครูเขาบังคับให้อ่านใช่ไหมละ (หัวเราะกัน)

นิว เขาบังคับ รู้ได้ไงว่าเขาบังคับ (หัวเราะ)

Hatch-U ทำไมครูเลือกหนังสือให้นักเรียนอ่านต้องเลือก...คือแบบเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง

น้ำชาติ เออ...ครูมันก็ตลกนิ ใช่ไหม ก็น่าจะไปหาหนังสือที่ชอบมาอ่าน แล้วมารายงาน มาเล่าให้ครูฟัง แล้วเด็กมันก็จะสนุกเพราะได้เรื่องที่ชอบ ที่ต้องไปอ่านเล่มนี้ เพราะอะไร เพราะครูอ่านมาแล้ว เอง่ายเวลาสอน

จิง อ่านสองเรื่องนี้ ก็รู้สึกว่

น้ำชาติ เลิกอ่าน (หัวเราะกัน)

จิง ก็รู้สึกว่าเศร้าและหดหู่มาก คือก็เลยคิดว่าทำไมคนเขียนเขาให้ตัวละครมีชีวิตที่แยขนาดนี้

น้ำชาติ บางทีเวลาเราไปเจอคนข้างนอก เขานึกว่าเราเป็นคนแก่ๆ แล้วก็เรียสทั้งวัน บางคนเขากล่าวให้อีพอกไม่ตายได้ไหมละ จบแบบแฮปปี้ เอ็นดิงคนในหมู่บ้านเข้าใจ ทุกคนให้อภัยแล้วก็สรรเสริญยกยอ เป็นบุคคลตัวอย่าง อุตส่าห์เลี้ยงแม่เลี้ยงไว้

จบอย่างนั้นก็ได้ ทุกคนสบายใจ ความ
ดียังมีอยู่ แต่มันจะไม่ฝังอยู่ในใจ อ่านแล้วก็จะ
เลยไป แต่มันฝังอยู่ในใจแล้วก็จะถามว่า
ทำไมโหดร้ายกับไอ้พิก ทำไมถึงให้ตาย ก็นั่น
แหละ อย่าไปโหดร้ายกับคนอื่นเขาก็แล้วกัน

คำถาม

หลังจากเขียนวน แล้วเคยลองกลับมาอ่านวนอีกครั้งไหม

รู้สึกยังไง

น้ำชาติ อาย...กลับมาอ่านแล้วบางทีก็เจออะไรที่เซี่ยๆ เยอะ แต่โอเคก็หมายความว่าช่วงอายุนั้น พ.ศ.นั้นเราทำเต็มที่กับมัน แล้วฝีมือเรามีแค่นั้น แต่พอเราโตๆ เรากลับไปอ่านอีกที เฮ้ย! มึงเขียนยังไงโคตรเซี่ยเลย

Hatch-U เรื่องอะไรคะ

น้ำชาติ เรื่อง ทางชนะ เล่มเล็กเลย

เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับงานเขียน

คำถาม

นิว : คิดว่างานเขียนที่เขียนให้คนอื่นอ่านหรือว่าตีพิมพ์

มีความจำเป็นที่จะต้องเขียนเอาใจคนอ่านส่วนนี้ ให้ตัวละคร

หรือว่าเนื้อเรื่องเป็นไปตามที่เขาต้องการหรือเปล่า

น้ำชาติ คนอื่นไม่รู้ละ แต่ว่าตอบโดยส่วนตัว มองว่าไม่จำเป็นเพราะว่าถ้าเราไปตามกระแส เราจะเหนื่อย ตามรสนิยมของคนอ่านเราจะเหนื่อย เขาจะเปลี่ยนไปเนิ่นๆ เดี๋ยวนี้เขาเขียนเรื่องวัยรุ่นเรื่องตลก เราไม่...ใช่ไหม วิธีที่ดีที่สุดที่ใช้อยู่คือ ทำในสิ่งที่ตัวเองชอบ เหมือนเราชอบแต่งตัวอย่างนี้ เสื้อยืดอย่างนี้ กางเกงสีก็อย่างนี้ แต่ก็คิดว่าบางทีอาจจะจะมีบางคนที่ชอบแต่งตัวเหมือนเรา อาจจะชอบอ่านหนังสืออย่างนี้หนังสือที่เราอยากอ่าน แต่เราเขียนออกมาแล้วก็มีบางคนที่ชอบ แล้วก็ทุกครั้งที่เราเขียน คนที่ชอบคล้ายๆ เราก็จะมาซื้อ แต่ถ้าเมื่อไหร่ที่เรามองหากลุ่มเป้าหมาย สไตลการ์ตลาด เดี๋ยวนี้เขาเรียกอย่างนั้นใช่ไหม เมื่อไหร่เราควานหากลุ่มเป้าหมายเราจะเหนื่อย แล้วคุณต้องวิ่งตลอด แล้วคุณก็จะเหนื่อยจากการทำงาน

Hatch-U รางวัลซีไรต์มีเกณฑ์การให้หรือว่าเป็นการเห็นสมควรยังไงบ้างคะ

น้ำชาติ อืม เขาก็มีว่าให้หนังสือที่พิมพ์ในปีไม่รู้ 2 ปีหรือ 3 ปี ส่งเข้าไปก็จะมีคณะกรรมการคัด เขาจะมีกรอบมีกฎ

คำถาม

มาถวิล : ได้ซีไรต์มาแล้ว นักเขียนมีความฝันอะไรต่อไป

น้ำชาติ ก็ให้เหลือใจ-แดงดีกันนั่นแหละ ไม่หรอก ก็อยู่ไปเรื่อยๆ มีอะไรเราทำได้ทำ ที่สำคัญต้องสนุก สิ่งที่เราทำ แล้วก็ไม่ใช่เราเครียดอะไร ไม่ได้คิดอะไรอีกแล้ว พูดจริงๆ นะ ก็ไปเรื่อยเปื่อย อยากทำอะไรก็ทำ

คำถาม

จิว : เวลาคิดงานไม่ออก ทำยังไงคะ

น้ำชาติ ก็อย่าไปคิดมัน (หัวเราะกัน) จริงนะ พวกเราหมายถึงคนเขียนหนังสือมันเหมือนมันทำงานตลอดเวลา เคยติดอย่างทีถาม แล้วก็อย่างทีบอกว่าไม่ได้คิด แล้วมันไปแก้ในฝัน เรื่องจริงนะ แล้วเอามาใช้ได้เอามาแก้ หรือบางทียืนรอน้ำต้นไม้อยู่ ไม่ได้คิดเลยนะ ไม่ได้คิดเรื่องนั้นเลย มันวูบมาว่า อ้อ...หลุดแล้ว คือข้างในต้องทำงาน ถึงบอกว่าถ้าคิดไม่ออก ลุกเลย ไปหาอะไรทำ แล้วก็ไม่มานั่งเพราะยังงั้นมันไม่ออก ก็คือไม่ออก แล้วยิ่งไปบีบก็ยิ่งปวดหัว

คำถาม

แป้ว : พันธุ์หมาบ้า นี่ใช้ชีวิตลวงหรือเปล่า แล้วลวงเป็นคนไหน

น้ำชาติ นั่นก็เป็นประสบการณ์ มาจากประสบการณ์

คำถาม

เวลาโดนวิจารณ์ รู้สึกยังไงบ้าง

น้ำชาติ เราก็อึ้งนะ เราก็อึ้งในแง่ที่ว่า อะไรที่เขาชี้ข้อบกพร่องแล้วเราเห็นว่า ถูก ก็แก้ไขปรับปรุงในงานข้างหน้า ไม่เอาเล่มนั้นมาพูด หรืออย่างงานบางอย่างอะไรที่เขารู้สึกว่าเราไม่เห็นด้วยกับพวกเรา สมมติอย่าง เรื่องธรรมดา พวกเราคงไม่ได้อ่าน เราใช้วงเล็บเยอะมาก คือตั้งใจเล่น แต่นักวิจารณ์ว่าวงเล็บเยอะเกินไปทำให้เรื่องสะดุด นั่นคือส่วนที่เขาไม่เห็น เขาเห็นข้อบกพร่อง แต่นั่นคือจุดเด่นที่เราใช้ เพราะเราเอามาจากลิเก เวลาพูดกันเขาพูดอย่างนี้ เวลาคิดในใจ การบอปปาก เราได้เทคนิคนั้นมาจากลิเก แสดงว่าเขาวิจารณ์ไม่ตรง แต่เราก็ไม่ไปแก้ไปตรวจอะไร เพราะว่าทำคนละหน้าที่ ถือว่าเขาวิจารณ์เราก็อึ้ง คือไม่ต้องไปโวยวาย บางคนพอไม่ชมงานตัวเองก็ไปโวยวายว่าอ่านหนังสือไม่แตก ไม่เข้าใจ มันไม่ถูก ต่างคน

ต่างทำ แต่นักวิจารณ์มันก็มีลักษณะเหมือนกับเสียดสี เยาะเย้ยกลายๆ ด้วยใจ บางทีก็ยั่วอารมณ์พวกนักเขียนเหมือนกัน บางทีเขาก็บอกว่าเหมือนเป็น “หมัดหมา” อาศัยหมาอยู่อะไรอย่างนี้ ก็แห่ๆ กัน แน่จริงๆ ก็มาเขียนเลย อย่างมาวิจารณ์อะไร

Hatch-U ท้อบ้างไหมครับ เวลาที่โดนวิจารณ์มาอย่างนี้

น้ำชาติ เราไม่ท้อ เพราะว่าเราไม่เคยเอาหนังสือหรือว่างานเขียนมาแก้ปัญหาเศรษฐกิจ (หัวเราะ) เราทำไม่ใช่เพราะไม่มีกิน คือเราก็กินไปเพราะเราอยากทำ เราก็กินไม่เหมือนงานที่เรารักเราก็กิน

Hatch-U น้ำชาติมีนักเขียนในดวงใจบ้างไหมคะ

น้ำชาติ ก็หลายคน อาจารย์ศีกฤทธิ นี้ก็ใช่ ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ ลาว คำหอม สนใจ แต่ไม่ได้หมายความว่าชอบทุกเล่มนะ เป็นบางเล่มที่ชอบ

Hatch-U มีอ่านมูราคามิอะไรอย่างนี้บ้างหรือเปล่าคะ

น้ำชาติ ก็อ่านบ้าง ดูแนว ดูกระแส แต่ไม่ถึงขนาดเป็นแฟน

คำถาม

นิว : น้ำชาติมีวิธีการเลือกหนังสืออ่านยิวไว้มั้ย

คือหนังสือยิวอะมากแล้วเลือกอ่านยิวไวกะ

น้ำชาติ เป็นเรื่องที่ยิวไม่ได้ที่จะเลือกอ่านจากคนที่ชื่อเสียงก่อน

นิว คืออ่านตามนักเขียนที่เราชอบก่อน แล้วเราก็กตามงานของเขา

น้ำชาติ ใช่ๆ คือคนที่เราไม่รู้จักกับคนที่เรารู้จัก เราก็กเลือกคนที่เรารู้จักก่อน มันไม่เสี่ยง ใช่ไหม แต่ว่าบางทีอาจจะไปเจอเล่มดีๆ บ้างก็ได้ แต่ถ้าให้เลือกอ่านก็เลือกพวกนี้ก่อน คือจะเลือกคนที่ชื่อเสียงก่อน

นิว ที่เหลือก็คือว่าแล้วแต่จะไปสะดุดเล่มไหน

น้ำชาติ ใช่ๆ ก็แล้วแต่จะไปหยิบเล่มไหน หรือบางทีเพื่อนมาบอกว่าอ่านเล่มนี้ดีนะ เออ แปลมาจากต่างประเทศ ประเทศเล็กๆ อะไร เราก็กดูว่า

เออ ก็ดีนะ แต่ว่าถ้าเป็นตัวเองจะเลือกอย่างนี้ก่อน เหมือนไปซื้อสินค้าเลือกสินค้าแบรนด์เนมก่อน

คำถาม

บบเบิล : หลังจากได้รางวัลซีไรต์แล้ว มีผลต่องานเขียนเล่มอื่น

ไหมคะ คือเหมือนกับที่เราเคยได้รางวัลมาแล้วนะ งานต่อไปคือ

แบบต่อพัฒนาให้ดีขึ้นอะไรอย่างนี้

น้ำชาติ ถึงไม่ได้รางวัลก็ต้องทำอย่างนั้นอยู่แล้ว เราก็กพัฒนาให้งานชิ้นต่อไปให้มันดีขึ้น ถึงไม่ได้รางวัลเราก็กต้องทำ ไม่ได้มีผล

บบเบิล ไม่ได้กลัวว่าคนมองว่าเราเคยได้รางวัลมาแล้วนะ ทำไมถึงเขียนอะไรอย่างนี้

น้ำชาติ ไม่ๆ อยู่ที่ตัวเรา เราจะรู้ว่าตัวเรา เราควรจะทำงานที่เรามาแล้วให้มันพ้น แต่ถ้ามันไม่พ้น... ไม่รู้แต่รู้สึกถ้าเราทำเล่มใหม่ต้องดีกว่า

บบเบิล คือโฟกัสอยู่กับสิ่งที่...

น้ำชาติ สิ่งที่เรา สิ่งที่เราเคยทำไปแล้ว เพราะฉะนั้นเราก็กจะไม่เคยมาทำซ้ำ

นิว ไม่ได้กดดันเพราะความคาดหวังของคนอ่านใช่ไหมคะ

น้ำชาติ ไม่ คนอ่านเขาก็รอเราอยู่ อะไรที่ทำซ้ำเราก็กต้องมาคิด สมมติทำคำพิพากษา ภาค 2 ทำพันธุ์หมา ภาค 2 อย่างนี้ไม่เอาไม่สนุก แล้วเราก็กรู้ว่าทำก็ขายได้ ต้องมีคนซื้อ แต่ไม่เอา ไม่อยากทำ

คำถาม

เวลาเขียน การใช้ภาษาไทย น้ำชาติให้ความสำคัญยิวไว้มั้ย

น้ำชาติ ผมเป็นคนที่ยิวหนังสือผิดยิวอะนะ

Hatch-U อย่างภาษาเด็กรุ่นใหม่จะมีศัพท์แสลง ศัพท์สะกดแปลกๆ มีบ้างไหมคะ

น้ำชาติ ธรรมดาเป็นรุ่นของเขา ผมเคยไปพูดที่โรงเรียน แล้วครูถามว่า “เด็กเดี่ยวนี้อยู่ภาษาไม่เหมือนสมัยก่อน ใช้ภาษาไทยไม่เป็น ไม่อะไรอย่าง

นี่” ผมก็บอก “เออ กูก็ว่าอย่างนั้นแหละ” คำว่า “กู” เป็นคำที่กษัตริย์ใช้กัน สมัยพ่อขุนรามคำแหงยังใช้อยู่เลย เคยเป็นคำของกษัตริย์ใช้ แต่พอยุคนี้กลายเป็นคำหยาบไปแล้ว เพราะฉะนั้น ถ้าคุณยึดภาษาซะให้ตายตัว ก็จะอยู่อย่างนั้น เผลอๆ มันก็จะตาย คือเด็กก็ต้องมีภาษาของเขา คือภาษาติดมากับคน แล้วคนก็มียุคสมัยของเขา มีวิธีการพูดของเขา อย่างนี้กว่าวิธีการพูดเราเป็นเหมือนกับคนโบราณเขาเลย รุ่นเราอาจจะพูดกันแบบนี้ แต่เด็กจะมีสำเนียงของเขาเวลาที่เขาพูด คือพอจะสังเกตได้ใช่ไหม รุ่นพ่อรุ่นแม่ก็จะสังเกตรุ่นเราว่าพูดไม่เหมือนรุ่นเขา ภาษามีหน้าที่ คือบอกความหมายแก่กันได้ ใช่ไหม ผมไม่ค่อยยึดติดเรื่องพวกนี้

แต่การพิมพ์หนังสือขายก็จำเป็นที่จะต้องให้มันถูก คำศัพท์อะไรมีตัวอะไรกันก็ต้องดู แต่ภาษาพูด ภาษาแสดงหรือคำใหม่ๆ ที่เพิ่งจะคิดขึ้นมาก็ต้องดูเอา อย่างสมมติจะใช้คำว่า “ปฏิพัทธ์” จะใช้คำนี้ใช่ไหม ก็ต้องสะกดให้ถูก

คำถาม

จุดเด่นที่สุดในงานเขียนของน้ำชาติ ที่ทำให้รู้สึกแตกต่างจาก
งานคนอื่น หรือว่าทำให้งานมันขายได้

น้ำชาติ ไม่รู้ ตบยอก ต้องถามคนที่เขาอ่าน เพราะเราก็เขียนอย่างที่เรเขียน เราไม่รู้ว่าทำไมมันแตกต่างจากคนอื่นยังไง เพราะจริงๆ ภาษาที่ไม่ได้หวือหวาอะไรมาก

Hatch-U อารมณ์หรือเปล่าคะ

น้ำชาติ เออ ไม่รู้เนอะ

รู้จัก “ชาติ กอบจิตติ” กันเมื่อ

ไหร่

ลุงอ้อย เรารู้จักชาติ กอบจิตติเมื่อไหร่และด้วยอะไร

น้ำชาติ นี่แหละตอนมาเลย ตอนแรกก็นึกว่าลุงแก่เฒ่าสวน อ้อ คนนี้นี่เอง ก็นึกว่าลุงแกมารับ (หัวเราะกัน)

Hatch-U ส่วนใหญ่นักเขียนเขาจะใช้นามปากกา กัน แล้วที่นี่เราจะรู้จักเขาจริงๆ ได้ยังไงคะ

น้ำชาติ เขา บางทีเขาอยากจะซ่อนไม่อยากจะแสดงตัว (แต่ลุงชาติไม่ซ่อน) แต่ก่อนนักเขียนเขาจะแบบเหมือนกับคนที่แบบว่าอยู่หลังฉาก อย่าง ยาขอบ ศรีบูรพา ป.อินทรปาลิต เมื่อก่อนใช้นามปากกา กันเต็มไปหมด ไม่ค่อยใช้ชื่อจริง เริ่มมาใช้ชื่อจริงกันยุคหลังๆ

ลุงอ้อย แล้วพวกเราคิดว่า “ชาติ กอบจิตติ” เป็นนามปากกาหรือเปล่า

Hatch-U เป็นชื่อคน

ลุงอ้อย รู้ได้เลยใช่ไหม

น้ำชาติ “เป็นชื่อคน” ด้วยนะ (หัวเราะกัน)

หนังสือที่นำมา

ลุงอ้อย ตามเข็มนาฬิกาก็แล้วกันนะ เริ่มที่ที่ก็ก่อนเลย

ก็ เจ้าหญิง ที่เลือกอ่านเล่มนี้ก็มันได้รับรางวัลค่ะ ตอนแรกก็คิดๆ อยู่ว่าจะเอาเล่มไหนดี เพราะว่าไม่ค่อยได้อ่านเท่าไร ก็เลือกเอาเป็นหนังสือที่เขาแนะนำ แล้วเขาก็บอกว่าขายดีด้วยก็เลยซื้อมา

น้ำชาติ แล้วมันเกี่ยวกับอะไร

ก็ ก็เหมือนกับเป็นเรื่องเล่าคล้ายๆ กับนิทาน อ่านแล้วก็ไม่ค่อยเครียดทำให้เรา...

น้ำชาติ แล้วเราได้อะไรจากมันบ้าง

ก็ ก็...ไม่ค่อยมีข้อคิดอะไรหรือว่าหนูอ่านแบบไม่มีข้อคิดอะไรก็ไม่รู้นะ อ่านแบบผ่านๆ ไป

น้ำชาติ ก็แค่ถามดูเฉยๆ นะ เพราะว่าขึ้นอยู่กับเรา

นิว เราเอามา 2 เล่ม เพราะไม่รู้ว่าจะเลือกเรื่องไหนดี หนังสือเต็มบ้านเลยเล่มแรก *The Last Lecture* สำนักพิมพ์อัมรินทร์ เขียนโดย แรนดี้ เพาซ์ (Randy Pausch) เป็นหนังสือแปล ตามชื่อหนังสือ ก็คือเลคเชอร์ครั้งสุดท้าย เหมือนกับว่าเป็นสิ่งที่เขาซึ่งกำลังป่วยด้วยโรคมะเร็งตับอ่อน กำลังจะเสียชีวิตในอีกไม่กี่เดือน แล้วทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่เขาเรียบเรียงขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งที่จะส่งต่อไปยังลูกของเขาอีก 3 คน ตอนนั้นคนโตสุดก็แค่ 5 ขวบ คือยังเด็กมากแต่เขาต้องการที่จะส่งสิ่งต่างๆ ที่เขาได้พบ ได้เรียนรู้ในชีวิต เป็นข้อคิดที่ได้จากประสบการณ์ของตัวเองไปสู่ลูก ก็เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา คือทุกอย่างในเล่มนี้เป็นสิ่งที่สร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตได้ โดยที่ไม่ได้พูดถึงแต่เรื่องของความเศร้าของชีวิตเขา ในทางตรงกันข้ามเขาพูดถึงการทำคามฝันให้เป็นจริงก่อนที่เขาจะจากโลกนี้ไป มีอะไรที่เขาเคยฝัน เติมเต็มความฝันของตัวเอง เติมเต็มความฝันของคนอื่น ก็เป็นเรื่องที่อ่านแล้วรู้สึกได้อะไร

น้ำชาติ แต่เขาตายจริงไหม ไม่จริงใช่ไหม

นิว ตายค๊ะ คือ the last lecture นี่ก็เป็นครั้งสุดท้ายจริงๆ เป็นสิ่งที่เขาพูดด้วย แล้วก็เขียนเองด้วย ก็เขียนในขณะที่เขาป่วย 2 เดือนหลังจากที่หนังสือตีพิมพ์เขาก็เสียชีวิตค๊ะ เป็นเรื่องจริง แต่ภาษาของเขาก็มีอารมณ์ขันนะ ไม่ได้เศร้ามาก ก็เขียนได้ดีค๊ะ

น้ำชาติ ก็ไม่ได้เศร้าเรื่องชีวิตตัวเองเนอะ

นิว อีกเรื่องนึง ชื่อ *ผู้ชายเขา ผู้หญิงเธอ* เขียนโดย ลีมีนา บังเอิญไปเห็นปกอ่านชื่อเรื่องแล้วน่าสนใจค๊ะ แล้วพออ่านแล้วก็ชอบค๊ะ เป็นเรื่องสั้นๆ

น้ำชาติ แล้วคนเขียนเขาเป็นใคร ผู้หญิงหรือผู้ชาย

นิว ผู้หญิงค๊ะ รู้สึกว่าเขาเขียนฝั่งผู้หญิงรู้สึกว่ามันตรงกับหลายๆ เรื่องที่เราคิดค๊ะ ฝั่งผู้ชายไม่ทราบว่าจะตรงหรือเปล่านั้น เรื่องภาษาของเรื่องหรือว่าถ้านั้นในแง่ของการใช้ภาษาก็ค่อนข้างจะเรียบร้อย เพราะแปลจากภาษาเกาหลี แต่ว่าอารมณ์ของหนังสือหรือว่าใจความที่เขาสื่ออ่านแล้วรู้สึกอบอุ่นค๊ะ บางเรื่องอาจจะไม่ได้เป็นความรักที่เพอร์เฟกต์สมบูรณ์แต่ก็มีความสุข พอเราได้อ่านทั้งฝั่งผู้หญิงแล้วก็ฝั่งผู้ชาย ก็ทำให้รู้สึกว่า สุดท้ายมันก็คือความรักค๊ะ

ท็อป เหมือนเป็นหนังสือสารคดีท่องเที่ยวครับ ชอบอ่านหนังสือสารคดีเป็นงานอดิเรกอยู่แล้ว เพราะว่ามีคามฝันสูงสุดในชีวิตก็คือ การไปท่องเที่ยวไปทุกประเทศทั่วโลก ก็เหมือนกับว่าเรายังไม่มีปัญญาไป เราก็เลยได้ประสบการณ์จากการอ่านหนังสือแทน อย่างประเทศญี่ปุ่นนี่ก็เป็นประเทศที่อยากไปมากๆ ในชีวิต ก็เลยอ่านหนังสือเกี่ยวกับญี่ปุ่นเยอะมาก แล้วก็ในบรรดาหนังสือที่มีเกี่ยวกับญี่ปุ่นประมาณ 7 เล่มได้มั้ง เล่มนี้เป็นเล่มที่ชอบมากที่สุด เพราะจากที่อ่านหนังสือท่องเที่ยวมา ไม่รู้เขามีการแบ่งประเภทหรือว่าจัดกลุ่มกันยังไง แต่สำหรับผมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มแรกคือ Travel guide ก็จะเขียนเกี่ยวกับรายละเอียดโรงแรมที่พัก ค่าใช้จ่าย ค่าตั๋วเครื่องบิน ค่ารถไฟ อะไรอย่างนี้ซึ่งผมว่ามันน่าเบื่อ แต่เล่มนี้เป็นหนังสืออีกแบบนึง เรียกว่า Experience guide ซึ่งเล่มเหมือนกับไดอารี่ว่าวันนี้เขาไปทำอะไรมาบ้าง ไปเจอคนอย่างนั้นนะ ไปกินอาหารอะไรมา รสชาติเป็นยังไง ตามความรู้สึกของเขาใจ แล้วเหมือนกับเราไปอ่านไดอารี่

เขา ภาษาที่เป็นกันเองเหมือนเราพูดคุยกับเพื่อน เหมือนเพื่อนเราไปญี่ปุ่นมา 10 วัน แล้วก็กลับมาเล่าให้เราฟัง รู้สึกเป็นกันเอง เหมือนกับเราได้ไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย มันดีกว่า Travel guide ที่มีข้อมูลตัวเลขพวกอะไรอย่างนี้ แต่อันนี้ข้อมูลมันอาจจะไม่เยอะแต่เหมือนมันให้ประสบการณ์ เหมือนว่าถึงแม้ว่าเราไม่ได้ไปด้วยตัวเอง แต่เราก็ได้ประสบการณ์จากเขาโดยการที่เขาไปเห็นมา แล้วมาถ่ายทอดให้เรา

แล้วก็ข้อมูลเขาจัดลำดับไว้ดีมาก ๆ มีการจัดแต่งคอลัมน์ มีเกร็ดเล็กเกร็ดน้อย ซึ่งถ้าเกิดเราไม่ได้ไปเห็นเองเขาก็อธิบายมาให้เราสั้นๆ แล้วก็มีการเรียบเรียงมาเรื่อยๆ ในเล่มนี้ แล้วก็พวกรูปถ่ายนี่ เขาก็ค่อนข้างเป็นมืออาชีพนะ ดังนั้นรูปจึงสวยแล้วก็มีความน่าสนใจมาก แค่นี้หน้าปกก็อยากจะซื้ออยู่แล้วเพราะภาพมันสวย รู้สึกว่าได้อะไรเยอะแยะมากมายจากหนังสือเล่มนี้

แล้วก็ผมได้อ่านหนังสืออีกเล่มนึงชื่อว่า *เดอะ ซีเคร็ต* ที่บอกว่าถ้าเราอยากจะทำอะไรประมาณว่า ปรารถนามันอย่างรุนแรง เหมือนกับการเพ่งจิตไป ณ สิ่งนั้น อย่างผมนี่ ผมก็เพ่งจิตว่าอยากจะไปญี่ปุ่น อยากจะไปญี่ปุ่นแล้วมันก็เป็นจริงขึ้นมา ลีนี่นี่ผมก็กำลังจะได้ไปญี่ปุ่น ก็เออ มันก็เป็นจริงขึ้นมาได้เนอะไม่รู้เหมือนกัน ก็คิดมาประมาณ 4 ปีแล้ว ก็เป็นจริงขึ้นมา

น้ำชาติ คนไทยเขียนหรือว่าแปล

ท็อป คนไทยเขียนครับ ก็เหมือนเขาจะให้มุมมองคนไทยด้วย ก็เห็นความต่างของวัฒนธรรมของเรากับญี่ปุ่นอย่างชัดเจน อย่างเรื่องตรงเวลาอย่างนี้ผมก็เคยได้ยินมาว่าคนญี่ปุ่นจะตรงเวลามาก อย่างในเล่มนี้เขาก็จะเล่าให้ฟังว่า อย่างเขาถ้าพลาดรถไฟไปนิดเดียว ก็คือตารางเวลาเดินทางของเขาก็จะละเลยไปเลย จบเลย เราอ่านแล้วก็แบบว่า เฮ้ย! มันจะขนาดนั้นเลยหรอ มันได้เห็นภาพจากการเล่าเหมือนไดอารี่ ไม่ใช่แค่ว่าคนญี่ปุ่นตรงเวลานะ จบก็ประทับใจเล่มนี้มากๆ ครับ

พีจ้า ชื่อ *หญิงสาวนักขายขนมปัง* ของคุณโหนด วงศ์ทอง เดิมทีมันชื่อว่า *เรื่องเล็ก* แต่ว่านี่พิมพ์ครั้งใหม่ แล้วก็เพิ่มบทเข้าไปอีก ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับ

เป็นความเรียงสั้นๆ เหมือนกับว่าไปเจออะไรมาแล้วก็เอามาเขียนตามความคิดของเขา ก็เป็นเรื่องเล็กสมชื่อค่ะ เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ อย่างเดินๆ ไปเจอมดตัวหนึ่งเขาก็สามารถเอามาเล่าเป็นเรื่องได้ บอกถึงมุมมองที่เขาคิดซึ่งบางทีมันก็อาจจะตรงกับเราหรือว่าเป็นสิ่งเราไม่เคยคิด หรือคิดไม่ถึง ก็เป็นคนชอบอ่านงานแบบนี้อยู่แล้วค่ะ แบบเป็นเกี่ยวกับความคิดของคนอื่น

น้ำชาติ เช่น? มุมมองเล็กๆ ที่อยู่ในเล่มนี้ โทษลองเล่าให้ฟังหน่อย

พี่จ๋า จำชอบเรื่อง แมว คือพี่โหลงบ้านเขาเลี้ยงแมว มีแมวหลายตัว เคยเลี้ยงมากถึง 22 ตัว มีอยู่ช่วงนึง ในสัปดาห์หนึ่ง พี่เขากลับบ้านไปเพียงเพื่อจะรับรู้ว่ามีแมวเขาตายไปวันละตัวๆ ก็เป็นความเศร้าของเขา คือบ้านเราก็เลี้ยงแมว แล้วก็เหมือนกันเลยคือแมวเราเป็นหัดตายไปวันละตัวๆ ตั้ง 7 ตัวเหมือนกัน แล้วก็มียูวันนึงมีผู้หญิงคนนึงเขาโทรศัพท์พิศมิตมาที่บ้านของพี่โหลง ก็คุยกัน คือเผชิญผู้หญิงคนนี้เขาโทรไปแล้วขอสายคนชื่อคล้ายๆ น้องชายของพี่โหลงเขา พี่โหลงก็บอกว่าไม่มี ก็วางสายกันไป สักพักผู้หญิงคนนี้ก็โทรมาใหม่ บอกว่า “ขอโทษนะ เห็นคุณใจดี ขอคุยด้วยได้ไหม” พอคุยๆ กันไป พี่โหลงก็ถามว่า คุณมีเรื่องไม่สบายใจไหม ผู้หญิงเขาก็บอกว่า “ค่ะ คือว่าแมวตาย” คือตัวผู้หญิงเองก็ไม่กล้าบอก แต่ว่าเขาเองก็มีความเสียใจอยู่ แต่เขาไม่กล้าบอก มันเรื่องเล็กๆ แมวตาย ใครจะมานั่งเสียใจอะไรกับเราด้วย แต่พี่โหลงเขามีประสบการณ์ เขาก็เลยเล่าเรื่องของเขาให้ฟัง ก็ทำให้ผู้หญิงคนนั้นม่่าลังใจมากขึ้น รู้สึกดีขึ้น เหมือนกับได้เปิดมุมมองกับคนๆ นึง ในขณะที่เราเศร้าในหัวเราก็มีแต่เรื่องนี้ ไม่ได้คุยกับใครเลยแต่พอเราได้คุยกับคนอื่นบ้าง ก็เหมือนกับได้เปิดมุมมองใหม่ๆ

ดิ เล่มนี้ค่ะ เป็นหนังสือที่ชอบ ไม่ได้ซื้อเอง เพื่อนที่เล่นบดตีกันเขาซื้อมาให้ ลองอ่านดูแล้วก็รู้สึกว่าคุณที่เขาซื้อมาให้เป็นคนช่างสังเกต เขาเลือกซื้อหนังสือที่เหมือนกับสะท้อนตัวเรามาก อ่านแล้วตรงกับเรา เพราะนักเขียนคนนี้นะเหมือนประมาณว่า หนังสือเล่มนี้ชื่อว่า คุยกับใจตัวเอง เหมือนเตือนสติให้แง่คิดในการดำเนินชีวิตว่า แต่ละมุมมองถ้าเรารู้สึกอย่างนี้แล้วมันจะทำให้เราเป็นยังไง แล้วเราควรจะทำด้วยยังไง ก็อย่างถ้าเรารู้สึกเหงา ก็อาจจะแบบว่าจริงๆ แล้วแค่เราอยู่คนเดียวหรือเปล่าจริงๆ แล้วเราไม่ได้เหงา เมื่อเรา

เปลี่ยนความเหงานั้นเป็นการมุ่งมั่นในการทำงาน แล้วลองเปลี่ยนไปมองในมุมอื่นๆ ว่างานที่เราทำได้ไปช่วยคนอื่น เราก็มีความสุข แค่นี้เราก็ไม่เหงา ก็ยกตัวอย่างแบบบทความเล็กๆ ที่ให้แง่คิดของคนที่มีชื่อเสียงหลายๆ คน ก็เลยคิดว่าเขาเป็นเพื่อนที่ดีนะ มองเราออกอะไรขนาดนี้ เป็นหนังสือที่ดีอีกเล่มนึง

น้ำชาติ ใครเป็นคนเขียน

ดิ เขาใช้นามปากกาว่า ทาโร่ แต่จริงๆ ชื่อ ภูวนาท หาญจริง จบนิเทศฯ ม.กรุงเทพ น่าจะวัยกลางคน ไม่น่าจะวัยรุ่น

Hatch-U ออกแนวธรรมะหรือเปล่า

ดิ ก็ไม่ได้ออกธรรมะนะ ยกตัวอย่างเรื่อง เศรษฐีคนหนึ่งที่เป็นเจ้าของแบบประมาณว่าขายเครื่องบินส่วนตัว เขาก็แนะนำทางว่า เศรษฐีคนนี้นะเขาก็ดำเนินชีวิตปกติมาก คือว่าแต่ก่อนเคยมีบ้านหลังเล็กๆ หลังหนึ่ง มีห้องอยู่แค่นี้ ตอนนี้อยู่บ้านหลังนี้ ทำอย่างนี้ทำแบบที่เคยใช้ชีวิตแบบเดิมๆ แล้วเขาก็บอกว่าถึงแม้ว่าจะเป็นเศรษฐีหรือยากจน ยังไงพื้นที่ที่ใช้ก็เหมือนกัน เหมือนเดิมคือมีห้องน้ำ ห้องครัว อะไรอย่างนี้ เวลากินก็อ้อมเหมือนกัน จะเอาอะไรมาขาย เขาก็ใช้ชีวิตแบบเดิมที่เคยเป็นมา ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นนักธุรกิจที่ร่ำรวยแต่เขาก็เหมือนเดิมทุกอย่าง แค่ว่าพอเพียงแค่นี้ก็พอ

น้ำชาติ แล้วรู้สึกว่าคุณคนนั้นเป็นคนจริงๆ ใช่ไหม

ดิ ใช่ค่ะ เป็นคนจริงๆ เป็นเรื่องจริงค่ะ

หยิน หนังสือชื่อ *ชีวิตภาคทฤษฎี* ของ วรณสิงห์ ประเสริฐกุล หนูไปได้มาจากร้านหนังสือมือสองแถวอนุสาวรีย์ฯ ก็ไปเดินๆ แล้วเลือกมา ที่เลือกเล่มนี้เพราะว่า หนึ่งคนเขียน แล้วก็ชื่อเรื่อง คือรู้จัก วรณสิงห์ ประเสริฐกุล ว่าเป็นวัยรุ่นคนหนึ่ง เป็นวัยรุ่นที่มีความคิดที่ไม่เหมือนคนอื่น หรือวัยรุ่นทั่วไปที่เห็นได้ตามศูนย์การค้า ก็เลยคิดว่าเขาน่าจะมีอะไรดีๆ ให้เราอ่านก็เลยเอามา แล้วก็คือชอบ คือมันเป็นแนวแบบ คือเขาเล่าประสบการณ์ของเขาเล่ามุมมองของเขา ซึ่งบางครั้งจริงๆ เราก็อาจจะเคยคิดแบบนั้น แต่เราไม่เคยมานั่งประมวล มานั่งว่ามันต้องเป็นอย่างนี้ๆ อะไรซักอย่างนี้ พอมาอ่านแล้วก็เออ...ก็ใช่เนอะ เราก็คิดอย่างนี้เหมือนกัน เหมือนกับมีคนมาประมวลความคิดเราให้เราดูอีกทีนึงค่ะ

อย่างเช่นเรื่องระบบการศึกษาที่ก็เป็นเรื่องหนึ่งที่เรารู้สึกว่ามันแย่ แล้วเขาก็พูดเรื่องนี้ พูดถึงเรื่องการเรียนพิเศษหรืออะไรอย่างนี้ ดูเป็นคำนิยมที่ไม่ดีค่ะ อย่างเด็กที่ได้เรียนพิเศษก็จะเป็นเด็กที่มีตั้งค์หรือเด็กในเมืองที่มีโอกาสได้เรียน แล้วเด็กไกลๆ ที่เขาย้ายมาอยู่นอก เขาก็ไม่มีโอกาสได้เรียน แล้วก็เรื่องระบบทุนนิยม ที่แบบว่าเหมือนวัยรุ่นหรือว่าคนในสังคมเหมือนเราไม่ค่อยรู้ตัว รู้ว่าจริงๆ แล้วเรากำลังเป็นทุนนิยมอย่างมาก ทั้งๆ ที่ประเทศกำลังเกิดวิกฤต แต่เราไม่ได้สนใจ เราก็คงคิดว่าการที่เรายังมีเงินใช้ มีตั้งค์ไปเดินห้างนั่นคือชีวิตที่ดี นั่นคือประเทศเราเจริญแล้ว เคยมีอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยคนหนึ่งเขาบอกว่า การที่ประเทศเรามีพาราคอน มีอะไรอย่างนี้ไม่ได้หมายความว่าประเทศเราเจริญนะ เขาก็พูดบอกนักศึกษา เราฟังแล้วก็เออเนอะ ทำไมวัยรุ่นไม่มองตรงนี้บ้าง ไม่ลองมามองต่างมุมแบบนี้บ้าง ก็เลยทำให้ชอบเล่มนี้ มันคิดตรงกัน

เต๋า ก็หนังสือที่ชอบที่สุดก็คือ *ช่วงสำราญ* แต่แอนยิ้มไป แล้วแอนก็ไม่ได้มาวันนี้

ช่วงสำราญ พูดถึงเด็กผู้ชายคนหนึ่งชื่อ กำพล ที่โดนพ่อแม่ปล่อยให้อยู่กับหมูบ้านๆ หนึ่ง เป็นชุมชนเล็กๆ อยู่ในตรอกบ้านคุณแม่ทองจันทร์หรืออะไรซักอย่าง เหมือนพ่อแม่แยกทางกัน แล้วตกลงไม่ได้ว่าต้องเอาไปอยู่กับใคร ก็เลยเอามาฝากไว้กับคนที่รู้จักกันในย่านชุมชนข้างหลังนี้ ปกติแล้วชีวิตของเด็กที่โดนทิ้งก็น่าจะเศร้า แต่ความไร้เดียงสาของเด็ก มันเป็นเรื่องสั้นเป็นตอนๆ ไป เพราะความไร้เดียงสาของเด็กก็ทำให้เขามีความสุขอยู่อย่างหนึ่ง ที่เด็กไม่รู้เรื่องเลย รู้แค่ว่าวันไหนพ่อแม่จะมา วันไหนแม่เขาจะมาหา ตอนสุดท้ายนี่แสดงถึงความไม่รู้เรื่องอะไรของเขาเลย คือเกิดน้ำท่วมแล้วกำพลก็จมน้ำ สลบลไป พอตื่นขึ้นมาที่โรงพยาบาลก็นึกว่าตัวเองตายแล้วแต่จริงๆ คือยังไม่ตาย ก็เห็นหน้าทุกคนที่มายืนเฝ้าเขา เขาก็นึกว่าทุกคนตายหมดแล้วมาเจอกันบนสวรรค์ แล้วเขาก็ไม่เห็นหน้าพ่อแม่กับน้องชายของเขา เขาก็เลยดีใจว่าแสดงว่า 3 คนนั้นยังไม่ตาย นั่นก็คือความไร้เดียงสาของเด็ก

กับอีกเล่มหนึ่งที่ไม่ได้หยิบมาเหมือนกันก็คือ *สะพานกลิ้งล่องนก* ก็เป็นเรื่องเล่าเชิงสารคดีของคุณมงคล วงศ์กาฬสินธุ์ ก็เล่าว่าเขาไปที่โน่น

ที่นี้เจอนกโน่นนกนี่มา จนเรื่องสุดท้ายเขาก็ตั้งชื่อตอนว่า นกหายไปไหน ก็คือพูดถึงเรื่องสภาพแวดล้อม คือคนเข้าไปทำลายอะไรอย่างนี้ก็ว่าไป ทำไมนกถึงได้ลดน้อยลง บางพันธุ์ก็สูญพันธุ์ไป

ส่วนเรื่องที่เขาถามก็คือ *เจ้าชายน้อย* เคยอ่านตอนเด็กๆ เลยก็คือไม่รู้เรื่อง อะไรก็ไม่รู้ดูตึงตัง พอมาอ่านตอนโตก็รู้สึกว่าเขาแฝงอะไรไว้หลายอย่างมาก เหมือนกับเขาตั้งใจเขียนเพื่อประชดประชันสังคมสมัยนั้น ผ่านการเล่าเรื่องแบบการบรรยายสภาพของสังคม เจ้าชายน้อยผ่านดาวแต่ละดวง ดวงนี้มีคนที่เห็นแก่เงิน ดวงนี้มีคนที่เถรตรงต่อเวลามาก ต้องจุดตะเกียงทุกๆ 5 นาที จนหลังๆ โลกหมุนเร็วขึ้นก็เลยต้องจุดตะเกียงเร็วขึ้น คือเป็นคนทีเถรตรงต่อหน้าที่และเวลา ก็ตระเวนไปเรื่อยๆ จนไปเจอ คนเขียนเขาก็เปรียบตัวเองอยู่ในเรื่องด้วยว่าตัวเองเป็นนักบินก็บินไปตกที่โน่นที่นี้บ่อยมาก แล้วก็ไปตกที่ทะเลทรายซาฮารา แล้วก็ได้พบกับเจ้าชายน้อย ก็เป็นเรื่องยาว เจ้าชายน้อยก็เดินทางไปดาวดวงนั้นดวงนี้จนถึงโลกก็มีเรื่องราวมีอะไรด้วยกัน ก็หลังจากที่หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์ได้ไม่นาน อดองว ก็เครื่องบินตกแล้วหายสาบสูญไปเลย ว่ากันว่าเขาไปหาเจ้าชายน้อย

น้ำชาติ เดี่ยว ผมขอแทรกนิดนึง เมื่อกี้มีคำถามว่าหนังสือที่ดีเป็นยังไงใช้ใหม่

(Antoine de Saint-Exupéry - อดองว เดอ แซงแต็กซูเปรี)

อันนี้เป็นอีกตัวอย่างนึงของหนังสือที่ดี
นะ หนังสือดี เมื่อโตขึ้นแล้วกลับมาอ่านนี้ จะ
ให้อะไรเพิ่มขึ้นอีกทุกครั้งก็กลับไปอ่าน มันจะ
ให้อะไรใหม่ๆ เสมอ ให้เราได้คิดนั่นคือหนึ่งใน
ข้อนั้นนะ

จึง *สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน* ชอบเรื่องนี้เพราะว่าเป็นหนังสือรางวัลซีไรต์เล่มแรกที่อ่านแล้วก็ประทับใจ รู้สึกดีนะแล้วก็ชอบที่รูปแบบการเขียนเรื่องสั้น

ของคุณวินทร์ เลียววาริณ คือมันแปลก มันทำให้เราติด แล้วก็คือเนื้อหาของเขาสามารถสื่อสารมา กระแทบใจเราด้วย คือส่วนเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับ คือเป็นเรื่องสั้นที่พูดถึงความเป็นคน ความเป็นมนุษย์ สิ่งที่มีอยู่ในตัวของคนที่ขับเคลื่อนในตัวคนแสดงมีอารมณ์ กลัว เกลียด อะไรพวกนี้ขึ้นมาแล้ว สิ่งเหล่านี้แหละที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เหมือนเป็นการเชื่อมโยงว่า สิ่งที่อยู่ภายในตัวคนกับจักรวาลมันเชื่อมโยงกันยังไง เกี่ยวข้องกันยังไง อ่านแล้วสนุก แล้วก็ชอบค่ะ

น้ำชาติ ก็เป็นรวมเรื่องสั้นใช้ใหม่ครับ

จิง ค่ะ ก็เป็นรวมเรื่องสั้นที่อ่านด้วยค่ะ เมื่อก่อนจะอ่านพวกนวนิยาย เป็นเรื่องยาวๆ เป็นพวกนิยายรัก แต่พอมาอ่านเล่มนี้ก็เริ่มรู้สึกอยากอ่านแนวๆ นี้อีกบ้าง

(ก้อง ภาริ วั เซียน)

แป้ง ที่หยิบมาชื่อเรื่อง *นายเท้ายาย เด็กชายเท้ายาว* เป็นความเรียงสั้นๆ แบบชนิดเดียวเป็นตอนๆ จริงๆ แล้วไม่ได้มีอะไรมาก แต่พออ่านแล้วรู้สึกว่าเป็นแบบ รู้สึกดี ทำให้แบบอมยิ้มได้ แล้วอีกอัน จริงๆ ไม่ได้ตั้งใจจะหยิบมา แต่ว่าพอคิดมันอยู่บนชั้นแล้วเลื้อยไปเห็นก็เลยคิดว่าเอามาหน่อยก็ดี เรื่องนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่อ่านแล้วแบบอ่านรวดเดียวจบเลยยันเข้า

น้ำชาติ นึกว่าไปหยิบมาจากในครัว (หัวเราะ)

ปาน หนูอ่านเรื่อง *ความน่าจะเป็น* ของคุณปราบดา หยุ่นค่ะ ชอบ เรื่องแบบเหมือนมาจากจิตใต้สำนึกของคนเขียน แล้วก็ที่เขาเขียนมาอย่างเรื่องสุดท้ายนี้ แบบกระชากอารมณ์มากค่ะ อ่านแล้วแบบนักเขียน เขียนความเป็นตัวตน จิตวิญญาณ เขียนความรู้สึกทั้งหมดออกมา เขียนสิ่งที่อยู่ในหัวของเขาออกมาแล้ว

(ว.ณ. ประมวลมารค แห่ง)

อีกเรื่องหนึ่งเป็นเรื่อง *ปริศนา* เป็นนวนิยาย น่ารัก เป็นเรื่องสมัยก่อน แล้วความคิดความอ่านของเขามันไม่เหมือนกับผู้หญิงไทยสมัยนั้น กลายเป็นผู้หญิงสมัยใหม่

เน็ด เล่มนี้ ชื่อว่า *คติฆาตกรรมหมาในยามราตรี* ตอนแรกที่ซื้อมาเพราะตอนนั้นกำลังชอบพวกนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน แล้วก็ชอบหมาด้วย

เลยซื้อมากะว่าเป็นแนวสืบสวนสอบสวน แต่ปรากฏว่าอ่านไปแล้วเป็นเรื่องของเด็กออทิสติก คือเหมือนว่าเป็นความคิดของเด็กออทิสติก เขาแบบว่าไปเจอหมาของเพื่อนบ้านตาย ถูกฆ่าตายโดยไม่รู้ว่าเป็นคนฆ่า เขาก็เลยอยากสืบดูว่าใครเป็นคนฆ่ามัน คือโดยเนื้อเรื่องก็ธรรมดาตามาก แต่ด้วยความที่เป็นความคิดของเด็กออทิสติก ก็เลยดึงดูดให้อยากรู้ว่าเขาจะคิดยังไง เขาก็เขียนแบบเลขที่หน้าเป็นเลขที่แบบยังไง แบบเลขที่เป็นเลขตัวประกอบ ค่ะ ก็แบบเราก็กลับไปนั่งดูว่ามันจริงหรือเปล่า ก็นั่งจจๆ ดูนั่งเล่นไปด้วยก็ได้ความรู้อย่างอื่นไปด้วย คือเขาจะคิดแปลกๆ อะไรอย่างนี้ แบบต้นต้นมากที่เขาสามารถก้าวเท้าออกจากบ้านได้ในระยะ 50 เมตร อย่างนี้ค่ะ ก็สนุกแล้วก็แปลกดีค่ะ

น้ำชาติ ของใครนะ

(Mark Haddon)

เน็ด หนังสือแปลค่ะ ของมาร์ค ฮัดดอน ของเนชั่นบุ๊คส์

บับเบิ้ล เล่มนี้ *Love Box* ก็ได้มาจากนักเขียนโดยตรงเลยค่ะ คนเขียนเขาให้มา ไม่ได้รู้จักเขามาก่อน แล้วก็ไม่เคยอ่านงานของเขามาก่อนเลย เล่มนี้เป็นเล่มที่ 3 ที่เขาเขียน เป็นหนังสือเกี่ยวกับเพศที่สาม ก่อนที่จะได้หนังสือมา ได้คุยกับนักเขียนคนนี้ คือเหมือนว่าไปที่เวทินั้นพอดีแล้วเขาก็เล่าประวัติของตัวเองว่าเขาทำอะไรมา แล้วก็เล่าเกี่ยวกับหนังสือ ก็ได้มา เป็นหนังสือที่ไม่ใช่เป็นแค่เล่มนี้ค่ะ มันจะเป็นกล่องแล้วในกล่องก็จะมีของด้วย ก็จะมีขนมแล้วในขนมก็จะมีคำทำนาย เล่มนี้เป็นธีมเรื่องของความรัก รักอย่างไรไม่ให้เป็นทุกข์ ค่ะ จริงๆ มันไม่ได้โฟกัสเรื่องของความรักอย่างเดียวค่ะ มันไปประยุกต์เรื่องอื่นด้วย เหมือนกับให้เรามองเห็นตัวเองด้วย เป็นหนังสือที่บอกว่า “หนังสือธรรมะ ความรักอินเทรนด์” ก็คือข้างในมันจะมีของแม่ซีที่แบบมีข้อคิดมาแทรก แต่ว่าอ่านแล้วไม่น่าเบื่อเพราะว่าข้างในมีสีสันมีรูปแบบเยอะมาก แล้วก็แบ่งเป็นบทๆ แบ่งเป็นหัวข้อให้เราติดตาม มีทั้งแบบทดสอบ มีทั้งแบบแง่มุมความคิดหรือยกตัวอย่างให้ดู แต่ทั้งหมดนี้เขาจะไม่ตัดสินว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด แบบว่าต้องอยู่ที่ตัวเราเองว่าอ่านแล้วเป็นยังไง เราอยากที่จะทำอะไรไหน เหมือนกับให้ได้อาไว้ใช้ในชีวิตประจำวันค่ะ

พีหญิง เล่มนี้เรื่อง *โมโม* เป็นหนังสือแปล ตอนแรกจะหยิบอีกเรื่องนึงมาแล้วเมื่อวานตอนที่เรานั่งคุยๆ กันว่าเราจะแบบว่ามาทำกิจกรรมนี้ก็นั่งคุยอยู่ดีๆ ก็มีชื่อนี้แวบเข้ามาในหัว มันเป็นหนังสือที่เราอ่านมาประมาณเกือบๆ 10 ปีได้ เป็นเรื่องเป็นนิทานที่กระตุ้นเตือนให้ผู้ใหญ่ได้เห็นความสำคัญของความเอื้ออาทรต่อกัน แล้วก็เรื่องของการสะท้อนมุมมองของเด็กออกมาในหลายๆ อย่าง อ่านแล้วก็แบบได้แง่คิดด้วย อย่างเช่นแบบการทำงานอย่างนี้มีคนกวาดถนนคนนึง เขาก็บอกว่าทำไมคนกวาดถนนคนนั้นเขาดูมีความสุขในการทำงานจังเลย ก็เลยหยิบเล่มนี้มา

พีแบด *ลูกอ๊อดคิด* เล่มนี้อาจจะไม่ใช่ว่าเล่มที่ชอบที่สุด แต่เป็นคนชอบอ่านความคิดของแต่ละคนอะไร เริ่มแรกก็อ่านจากคนที่เรารู้จัก แล้วก็ค่อยๆ ไปเรื่อยๆ จนกลายเป็นว่าชอบอ่านความคิดของคน เหมือนกับว่าเขาอะไรแต่ละอย่างยังไง อย่างเล่มนี้จะพูดถึงแบบเรื่องง่ายๆ อย่างเรื่องโหลดรถเตี้ย เขาก็เอามาพูดได้คือพูดในมุมมองของเขา ก็ชอบอ่านความคิดของคน แต่ถ้าเป็นอีกเล่มนึงที่ชอบก็คือเรื่อง *น้ำพุ* เป็นเล่มเล็กๆ ที่สะท้อนอารมณ์อะไรออกมาได้เยอะ แล้วมีหลากหลายอารมณ์มาก ตั้งแต่ความรักจนแบบเศร้าที่สุดอะไรอย่างนี้ แบบดึงเราอยู่ไปเลย

พีฝ่าย เป็นเล่มเดียวกับของจิ้งก็คือเรื่อง *สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน* จะเวอร์ชันเก่ากว่า อันนี้พิมพ์ครั้งที่ 13 เราเองก็อ่านเยอะมาก แล้วก็ชอบทุกเล่ม แต่เรื่องนี้ที่แนะนำเพราะว่ามีความทรงจำอันนึง ก็คือตอนที่เราไปอยู่นิวซีแลนด์เราเหงามากเลย ไม่มีเพื่อน ไม่มีใครเลย แต่หนังสือเล่มนี้เป็นเพื่อนเรา ทุกคืนเราจะอ่านเล่มนี้ อ่านตั้งแต่วันแรกจนถึงวันสุดท้ายที่เราไปอยู่ เราก็เลยรู้สึกว่ามีเล่มนี้เป็นเพื่อนเราตั้งแต่เราอยู่จนครบกระบวนการเรียนการสอนที่นั่น เรารู้สึกว่ามีค่าต่อจิตใจมาก ก็เลยทำให้เรากลายเป็นคนที่ดีติดตามหนังสือของคุณวินทร์ เลียววาริณ แต่เราจะติดตามงานเขียนในช่วงที่เขาเขียนแรกๆ เรื่อง *อาเพศกำสรวล* และหลายๆ เรื่อง แต่พอมาเรื่องหลังๆ เรารู้สึกว่าเขา

เขียนไปทางตลาดมากแล้ว ก็เลยรู้สึกว่าเขา อ่านเล่มเก่าๆ ของเขาดีกว่า

พีซัง ชอบเล่มนี้ ก็ในรอบปีที่ผ่านมาอ่านหนังสือเยอะมาก แต่ว่าในรอบปีที่ผ่านมาจะประทับใจเล่มนี้ที่สุดเลย บินหลา สันกาลาคีรี เขียนเรื่อง *ภูมิศาสตร์* ^(ภาค-ตะ-ระ) คือภูมิศาสตร์นะ คือมีวิชา มีความรู้ มีอะไรซ่อนอยู่ในภูเขา แต่ว่าภูเขาของเขาไม่ได้พูดถึงแต่ทางกายภาพ ความสูงหรือว่าความชันต้นไม้อะไรอย่างนี้ แต่ว่ามันมีประวัติศาสตร์ที่อยู่ในภูเขา อย่างเขาเล่าเรื่องตอนที่ภูเขาพญาศรี ก็จะมีเรื่องราวประวัติศาสตร์อะไรบ้าง แล้วสนุกมาก เหมือนมีคนมาเล่าให้เราฟังแล้วได้รสทุกอย่าง เป็นเรื่องจริงที่เป็นนิยายอะไรอย่างนี้ สนุกมาก

น้ำชาติ ต้องกลับไปอ่าน เขาให้ไว้เล่มนึงยังไม่ได้อ่านเลย ก็มีอีกหลายเล่มเมื่อปีที่ถามว่าเวลาจะเลือกอ่านหนังสือเรื่องไหน อีกอย่างนึงก็คือเลือกจากชื่อหนังสือ *คนปลูกต้นไม้* ตอนนั้นไม่รู้ ตอนนั้นคิดว่าเป็นหนังสือประเภทเกษตรพวกปลูกต้นไม้ เพราะเรากำลังจะปลูกป่า ปลูกต้นไม้ไง เราก็เลยซื้อ ไม่รู้ แต่ปรากฏว่าเป็นนิยาย แล้วเล่มนี้ก็ใช้เรียนกันทุกปี คือพออ่านแล้วมันรู้สึกเหมือนเป็นเรื่องจริง เราเชื่อเลยว่าเป็นเรื่องจริง แต่พอมาดูเทคนิคการเขียนของเขามันไม่ใช่เรื่องจริง แต่เราสามารถรู้ได้ว่าทำไมเขาถึงทำให้เราเชื่อได้ว่าเป็นเรื่องจริง อย่างเช่นเขาบอกชื่อเมืองจริงๆ บอกวันที่จริงๆ บอกจำนวนต้นไม้มีกี่ต้น วันแต่ละวันเขาปลูกกี่ต้นๆ เวลาผ่านไปบอก พ.ศ. บอกอะไรต่ออะไรจนเรารู้สึกว่าเป็นเรื่องจริง แล้วก็ให้พวกนั้นเรียนหรือพวกเด็กๆ เรียนก็จะให้พวกเขาไปถอดจะถามเขาก่อนว่ามันเป็นเรื่องแต่งหรือเรื่องจริง ถ้าตอบมาว่าเป็นเรื่องแต่งก็จะถามว่าเพราะอะไรถึงคิดว่าเป็นเรื่องแต่ง ถ้าเป็นเรื่องจริงละเพราะอะไร จริงๆ หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือแต่งแต่เขียนลีลาเหมือนเรื่องจริง นั่นคือเทคนิคที่บอกว่าเราแกะตะเข็บมัน นี่ถ้าเป็นเรื่องจริงนี่จำนวนตัวเลขเราจะไม่ เราเชื่อว่า เออ...มันน่าจะจริงเพราะปกติคนเขียนหนังสือจะไม่บอกตัวเลขเยอะ เหมือนอย่างกรณีที่นักการเมืองคนนึงชอบพูดเรื่องตัวเลขบ่อยๆ แล้วเราก็เชื่อ แต่จริงๆ อาจจะไม่ใช่เขาอาจจะยกเมฆมาก็ได้

ถ้ามีเวลาก็ไปหาครูรู้สึกจะว่าอยู่มูลนิธิโกลด์คิมทอง หรืออะไรสักอย่าง ที่เวลามีงานสัปดาห์หนังสือ ก็ต้องเลือก

ลุงอ้อย เทคนิคของการที่จะทำให้ตัวเองเป็นคนสุดท้ายก็คือ ให้คนข้างๆ นี้เริ่มก่อน แล้วเราจะเป็นคนสุดท้ายและเราก็จะได้ฟังทุกคนด้วย ห้ามจำเอาไปใช้นะ เออ...ไม่ได้เป็นคนที่ชอบอ่านหนังสือเลย พอได้โจทย์นี้ก็จะใช้วิธีแบบนี้ ให้มันได้เห็นรูปหน้าปกหนังสือ แล้วก็พอเป็นการบ้าน ก็เอาเรื่องที่ตัวเองเคยคิดถึงมันหรืออะไรพวกนี้ออกมา จำได้เมื่อตอนอยู่สัก ป.5 ประมาณ 7-8 ขวบ ตอนที่อยู่โคราช น้ำผู้ชายเขาเป็นคนที่ต้องเข้ามากรุงเทพฯ เขาก็จะซื้อหนังสือมาเป็นชุด หนังสือแต่ก่อนจะเป็นชุดๆ แล้วก็ไม่ว่าทำอะไรไม่ต้องเป็นชุด แล้วพอเป็นชุดอย่างนั้น ยิ่งทำให้เราไม่อ่านใหญ่เลย ทำไม่ต้องเยอะขนาดนั้น เห็นยายนั่งอ่าน *สี่แผ่นดิน* ยายของลุงเป็นคนที่ยายไม่ได้เรียน แล้วก็อ่านสี่แผ่นดิน ทีละตัวโดยมีคนสอน สอนให้อ่านว่ายังไง รู้เรื่อง แล้วรู้สึกว่ายายอ่านไปสัก 4-5 จบ อ่านจนเขียนได้ จากที่ไม่เคยเรียนหนังสือเลยนะ แต่ว่าอ่านจนเขียนได้ ชอบฟังเรื่องจกๆ วงศ์ๆ อะไรอย่างนี้ แล้วก็อ่านๆ อยู่มันแหละ ก็จะมีคนช่วยสะกดให้อ่าน จนกระทั่งอ่านออกเสียงเองนะ ทำไมเขาชอบอ่าน แต่เราทำไมไม่ชอบอ่าน

ที่อาซื้อมาเป็นหนังสือชุด ที่จนถึงทุกวันนี้ก็ยังจำได้ ชื่อหนังสือว่า *บ้านเล็กในป่าใหญ่* แล้วจำชื่อคนเขียนชื่อลอรา อิงกัลส ได้ มันไม่เลือกไปเลยนะ แล้วก็นึกได้ว่าเราเคยอ่านนี้หว่า อ่านเล่มหน้าปกที่มีต้นไม้ใหญ่ๆ แล้วก็มีการหอมเล็กๆ อยู่อันนี้ แล้วก็จำตัวหนังสือได้ *บ้านเล็กในป่าใหญ่* อ่านไปแต่ไม่จบนะเพราะมันเป็นเล่มปกแข็งหนาๆ แล้วก็ฝังใจอยู่ตั้งแต่นั้นมาเลยก็อยู่ในใจเราตลอดเลย บ้านที่มีกระท่อมแล้วก็มีความขี้มันต้นไม้สูงๆ แล้วก็จนกระทั่งมีความพยายามจะทำความฝันนี้ให้เป็นความจริงเมื่อตอนอายุ 35 อันนั้นไม่เล่า เดี่ยวจะเลยไป แล้วก็มาอีกทีนี้ก็รู้สึกว่าจะมาอ่านในลักษณะนิยาย ของหม่อมเจ้าอากาศดำเกิง รัชพิพัฒน์ ชื่อ *ละครแห่งชีวิต* นั้นก็รู้สึกว่าจะอ่านแล้วพักอยู่ครั้งเดียวแล้วก็อ่านจนจบ ก็เป็นอย่างที่ชาติว่าเหมือนเป็นเรื่องจริง แต่ว่าอารมณ์สรุปแล้วมันเป็นนิยาย

แล้วจากนั้นก็มาอ่านอีกเล่มของอังตวน เดอ แซงแต็กๆ อ่านแบบรวดเดียวจบ เรื่องอารมณ์ของนักบิน จำสิ่งที่เขาให้ความหมายไว้ว่าเราไม่เคยนึกถึงแผ่นดินหรอก แต่จะนึกถึงมันตอนที่เรายูท่ามกลางพายุบนเครื่องบิน เรานึกถึงว่า โอ...แผ่นดินนี้มันช่างปลอดภัยแบบสวรรค์จริงๆ เพราะตอนนั้นเขาเป็นนักบินเมลิไซใหม่ ส่งจดหมายแล้วเครื่องบินของเขาต้องบินผ่านพายุฝน แกวพุดแล้วเรารู้สึกได้เลยว่า เออวะ...เรายืนอยู่บนดินแท้ๆ เราไม่เคยรู้สึกเลยว่านี่แหละคือที่ที่ดีที่สุดแล้วแหละ เพราะเขาอยู่บนนั้นใช้ใหม่ละ ตอนที่เครื่องบินมันพลิกคว่ำพลิกหงาย ก็นึกถึงแผ่นดิน

อันนี้ก็เป็นการจับความ แล้วพอหลังๆ มาต้องอ่านแล้ว เพราะทำงานแบบนี้ต้องอ่าน แล้วส่วนที่อ่านนี้ก็ต้องเป็นเรื่องของสิ่งที่ปัญหาบ้าง เป็นงานเชิงวิจัยวิเคราะห์บ้าง ไม่ใช่ขยาย ก็อ่านตรงนั้นนิดตรงนี้หน่อยปะติดปะต่อเอา

เมื่อสัก 2 ปีมาแล้ว หลานยื่นหนังสือภาษาอังกฤษเล่มหนึ่งให้ ชื่อเรื่อง *อิชมาเอล* เราซื้อหนังสือเล่มนี้มาจากงานสัปดาห์หนังสือแล้วทิ้งไว้จนลืม หลานเอาหนังสือนี้แต่เป็นเวอร์ชันภาษาอังกฤษมาให้ บอกว่า “ลุงเอาอันนี้ไปอ่าน” เราก็อ่านชื่อ แล้วก็ทำเป็นเหมือนรู้แล้ว (หัวเราะ) ชื่อนี้เราคุ้นเพราะเราซื้อมา อ้อ...เรื่องศาสนา ทำเป็นแบบว่าข่มหลาน มีฟอร์มหน่อย หลานบอกว่าไม่ใช่ (หัวเราะ) คือเราเป็นคนที่ย่านหนังสือภาษาอังกฤษไม่แตก แต่มันให้เรามาอ่านโดยคิดว่า คือมันเป็นคนอ่านหนังสือภาษาอังกฤษมันก็เลยคิดว่าคนอื่นคงอ่านหนังสือภาษาอังกฤษเหมือนมันไง มันคิดได้แค่นั้น (หัวเราะ) แต่เราอ่านไม่ได้ ก็เลยไปค้นกลับมาอ่านเพื่อจะได้ไม่ต้องเป็นแบบหลานแนะนำแล้วทำเป็นรู้ รู้สึกสนุก ฟอร์มนี้หว่า พออ่านจบปั๊บเรามาอ่านหน้าหนึ่งใหม่อีกทีเลยนะ แดเนียล ควิน เป็นคนเขียน แล้วก็พออ่านแล้วเราก็เอาชื่อเขาไปค้น มันเป็นเรื่องยังกล่าวขานยังพูดถึงเรื่องราวที่เขาเขียน จนกระทั่งเดี๋ยวนี้เลยนะ

น้ำชาติ เขาเขียนนานไหม

ลุงอ้อย เขียนพอสมควรละ จริงๆ แล้วมันเป็นนิยาย แต่ว่าเรื่องประกอบ

(Little House in the Big Woods ในหนังสือชุด The Little House Books)

นี่มันเป็นข้อมูล คือออริลล่าสอนคนอย่างนี้ แต่ว่าสิ่งที่มันสอนไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์อะไรต่างๆ เป็นเรื่องจริงในประวัติศาสตร์ เรื่องแปลกดี

ในขณะนั้น เราก็ไปสัปดาห์หนังสือ ติดใจคำว่า “ทุนนิยม” มากเลย มันถูกโจมตีมากเลย เรายังรู้สึกคล้อยตามเลยว่า ไอ้ระบบนี้ แม่ง มันเหยียดเหยียด (หัวเราะ) ในใจเราคิดอย่างนั้นนะ แล้วอันนี้มันเขียนว่า “การอนุรักษ์ระบบทุนนิยมในศตวรรษที่ 21” มันจะอนุรักษ์ระบบทุนนิยม อะไรของมันวะ

(Susan George)

(The Lugano report on preserving capitalism in the twenty-first century)

หนังสือชื่อ *ลูกาโน่ รีพอร์ต* เราก็เอามาอ่านคนเขียนชื่อซูซาน จอร์จ เป็นงานที่จั่วหัวไว้ว่า “มีคนที่มีตั้งค์มากคนนึงอยากจะทำอนุรักษ์ระบบทุนนิยมนี้เอาไว้ แล้วก็จ้างผู้เชี่ยวชาญ นักอะไรต่างๆ มาจำนวนหนึ่ง ให้วิจัยในเวลา 1 ปี ว่า จะหาทางอนุรักษ์ระบบทุนนิยมยังไง” โดยที่ไปเข้าบ้านแล้วให้อยู่อย่างดีเลย ริมเลคลูกาโน่ ริมทะเลสาบลูกาโน่ ทะเลสาบลูกาโน่เป็นทะเลสาบที่อยู่ตรงอิตาลีติดกับสวิส รอบๆ ทะเลสาบเป็นซาโตว์ เป็นสวรรค์ของคนทุกระดับชั้น เศรษฐีก็ว่าเป็นสวรรค์ เอาจากไปอยู่มันก็ว่าเป็นสวรรค์เหมือนกัน คือมันสวยมันสงบ สวยจริงๆ เคยไปตัวเองก็เคยไปโดยไม่ได้ตั้งใจไปหรรอก ไปกับเพื่อนแล้วเขาก็พาไปชม เราก็รู้สึกว่ามันลงทุนขนาดนี้ เขาบอกว่าคุณใช้เงินเท่าไรก็ได้โดยที่ไม่ต้องรู้ว่าเขาเป็นใคร จะเอาอะไรก็ให้บอกตัวแทนของเขา ก็แล้วกัน แต่ขอว่าปีนี้จะช่วยบอกเขาหน่อยว่าระบบทุนนิยมนี้จะอนุรักษ์ไว้ได้อย่างไร

แล้วคำตอบก็คือว่า มันกำลังทำลายตัวมันเอง ระบบนี้เป็นเหมือนงานวิจัย เป็นงานวิจัยที่เขียนในรูปแบบเหมือนแบบนิยาย แต่อันนี้นิยายที่เขียนในรูปแบบงานวิจัย แล้วมันก็ไปมีอิทธิพลให้มีการทำหนังสือ *Instinct* ที่แอนโทนี่ ฮอปกิน เล่นเป็นนักมนุษยวิทยาไปสังเกตพฤติกรรมลิงจนถึงลูกไปอยู่ในป่าเลย แล้วก็ถูกจับเอาไว้ ก็เป็นหนังสืออันนี้เดี๋ยววันหลังจะชวนไปดู เพราะมีไว้อยู่ มันกลายเป็นหนังสือหายากนะ หาอยู่หลายเดือนเพราะว่าอ่านในนี้แล้วเขาบอกว่ามันเป็นแรงบันดาลใจให้กับการทำหนังสือนี้ แล้วตัวเองก็เคยไปดูหนังสือนี้ในโรงนะ ก็ไม่ได้มีความแปลกใจอะไรเท่าไร แต่พอกลับมาดูอีกทีเริ่มเห็นว่า คนทำหน้าที่มีแรงบันดาลใจจากอะไรพวกนี้ พวกทำ

หนังสือก็คงจะเป็นนักอ่านเนอะ

ก็เป็น 2 เล่มที่จับบ่อย แต่ยังไม่ตัวเองก็ยังไม่ใช้คนที่ชอบอ่านอยู่ดี

ชอบดูแล้วก็ชอบฟังมากกว่า

หน้าชาติ ระบบจะกินตัวมันเองใช่ไหม

ลุงอ้อย ใช่ๆ เขาบอกว่ามันทำลายตัวมันเอง กำลังทำลายตัวมันเองอยู่

หัวใจของการเขียน

การเขียนไม่ใช่อะไรเลยนะ คือการบันทึก

ความคิดให้มันออกมาเป็นตัวหนังสือ

พวกมือใหม่หัดซับกั๊กจำเป็นต้องพึ่งคู่มือ บางทีเขียนไปประโยคสองประโยค แล้วเราคิดว่า เอ้อ เดี่ยวเขียนต่อ แต่พอทำไปกลายเป็นเขียนไม่จบก็เขียนไปได้สัก 4-5 ประโยค ตอนนั้นยังไฟแรงอยู่ อ้าว แล้วจะต่ออย่างไรละ มีง

วิธีที่ดีที่สุด คือ คิดให้จบก่อนทั้งเรื่อง
คิดตั้งแต่ต้นยันจบเลย แต่เราค่อยไล่เรียง
ความคิดไปจนถึงที่ว่ามันจะจบตรงไหน เหมือน
กับไปไหน เราควรจะมีแผนที่ในที่ที่เราไม่รู้จัก
เราควรจะมีแผนที่หรือคู่มือในมือตลอด

ว่าเออไปถึงตรงนี้แล้ว เราจะต่อตรงนี้ ข้ามคลองตรงนี้หรืออะไรก็แล้วแต่ ต้องมีแผนที่ไป ไม่ใช่กูโหนรถเมล์ไป แล้วกูจะไปไหน อย่างนั้นก็ไม่ได้ไปไหน เพราะยังไม่รู้ว่าเราเองจะไปไหน

แต่เมื่อรู้แล้วว่าจะไปไหน ก็จะมีขั้นตอนการไป จะนั่งแท็กซี่ไป เดินไป หรือวิ่งไป หรืออาศัยรถคนอื่นไป นั่นคือขั้นตอนที่เราจะไปสู่ปลายเรื่องที่เราคิดไว้ สมมติเราเขียนเรื่องสักเรื่องนึง เอาละ เราก็จะเริ่มจากตรงไหน เราก็จะจดไว้

นำเรื่อง เราจะเริ่มเรื่องยังไง เปิดตัวละครยังไง เรื่องมันจะเป็นยังไง คนนี้จะไปเจอคนนั้นไหม เจอแล้วอะไรจะเกิดขึ้น จะทะเลาะหรือเปล่า

เสร็จแล้วอาจจะกลายมาเป็นคืนดีกันหรือเปล่า หรือว่าจะกลายเป็นว่าเพื่อนที่แตกกันไปเลยอย่างนี้ ก็แล้วแต่ คือเราก็คิดให้มันจบไปเลย แต่วิธีที่เราจะคิด ที่บอกเมื่อตอนเย็น ว่าแล้วแต่อาจจะเอาเรื่องจากประสบการณ์มาเขียน อาจมีช่วงนึงประทับใจ เออ ตรงนั้นทำให้เราประทับใจ เราผ่านตรงนั้นมา แต่ว่าเราบิถมันนิคนี้ไม่ได้ใหม่ คือความจริงก็เป็นอย่างนั้นแหละ แต่เราบิถให้มันดูดีหรือว่าดูแล้วเรื่องน่าสนใจมากขึ้น แต่ความจริงแล้วทั้งหมดอยู่ในมือเรา เขียนหนังสือเหมือนกับเป็นพระเจ้า อยากให้ใครตายก็ได้ อยากให้คนนี้รักกันก็ได้ หรือเราไม่ชอบคนนี้ให้มันยากจนจนขั้นแค่นอะไรก็ได้ เราเป็นคนกำหนด ใช้ใหม่

ลำดับให้น่าสนใจ

สมมติ “ลุงมาตื่นเช้า กินข้าว ออกไปนา กลางวันเมียเอาข้าวไปให้กิน เย็นกลับบ้านกินข้าวกับเมีย กลางคืนตาย” ก็จบแหละ ใช้ใหม่ แต่ถ้าเราขึ้นว่า “ลุงมาตายแล้วเมื่อคืนนี้ตอนตี 2” เรื่องเดียวกันนี้ แต่เอามาขึ้นใหม่ให้ดูน่าสนใจกว่าที่จะเปิดว่า “เช้าตื่นมา ไรขึ้น ลุงมาไปทำนา จนตกลางคืนตาย” แล้วมาอ่าน “ลุงมาตายแล้วเมื่อคืนตอนตี 2” พอคนมาอ่านก็สงสัย เอ...เป็นอะไรตาย ก็สงสัย เปล่า ไม่มีอะไรเปลี่ยนไป ก็ทำอย่างเท่านั้นแหละ นั่นคือวิธีที่เราจะเล่า

เมื่อรู้จักวิธีเล่าแล้ว เครื่องมือ

คือภาษา

เพราะเราเล่าด้วยภาษา เราไม่ได้เล่าด้วยคำพูดหรือนั่งเล่ากัน เราเขียนเป็นภาษา ภาษาก็มีอีกหลายระดับ อย่างการร้องไห้ จะร้องไห้แบบไหน

ละ ร้องไห้แบบซาบซึ้งใจหรือร้องไห้แบบตื้นใจ คนมันมีอารมณ์แบบ...สุด ถ้า ร้องไห้ต้องไม่หัวเราะมันจะเป็นแบบไหน หรือร้องไห้แบบแค่นใจ วิธีบรรยาย น้ำตาที่ออกมาจะต้องบอก ไม่ใช่ร้องไห้แล้วน้ำตาไหลพรากทุกฉากอย่างนั้น ก็เริ่มต้นแล้วใช่ไหม

คำพวกนี้จะหาได้จากไหน...จากการอ่าน แล้วก็เอามาใช้ มา ประยุกต์ในแบบของเรา

มีคำอยู่คำนี้บอก ว่า “ชาวฝีมือนีเขา ยืม” หมายถึงว่ายังเห็นร่องรอยของการยืม ไว้ แต่ “ศิลปินนี่ขโมย” เอามาเหมือนกันแหละ แต่ไม่เห็นเลย

มันมาเป็นของตัวศิลปินเลย เพราะฉะนั้นเราจะต้องขโมย เวลา อ่านต้องดู “เอ๊ย อันนี้ใช้ได้นี้ เดียวกูเอา แต่กูไม่ให้มีงูหรือว่ากูเอามาจาก มีงู” ลักษณะนั้นแหละถึงจะเป็นได้ แต่ไม่ใช่ว่า “นี่ลอกมาจากตรงนั้นใช่ไหม โอเค จบ เลิกกันพอดี” ต้องให้มันเนียน เวลาเราอ่านหนังสือตรงไหนเราชอบ ก็ขีดไว้ ไซ้ไหม ขีดเส้นใต้ไว้ แล้วถ้าเป็นประโยคเราจะไซ้ยังไง ลองหัดคิดดู เอาให้หาที่มาไม่เจอ ต้องทำอย่างนั้นแหละ

ที่นี้ลองดู เราคุยกันไปเรื่อยๆ ใครมีปัญหาอะไรก็ลองดู ถามดู แต่ งานที่จะต้องทำคือนี่ หมายความว่าคินี้จะต้องไปคิดว่าเขียนอะไร แล้วก็ วางโครงเรื่องไว้ จะเดินเรื่องยังไง เดียวตอนเช้าก่อนกินข้าวหรือหลังกินข้าว แล้ว เรามาคุยกันปรึกษากันก่อน แล้วก็ไปทำงาน แล้วตอนเที่ยงก็มาส่งกัน อันนี้บอกไว้ก่อนแต่ยังไม่เลิกตอนนี้นะ ก็ยังคุยไปได้เรื่อยๆ

เรื่องสั้นเหมือนดูหนังธรรมดา ก็ต้องมี ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? เมื่อ ไหน? ผลเป็นอย่างไร?

หนีไม่พ้นหรือลองอ่านดูหေး ตัวละคร ลงมาทำอะไร? ทำนา ที่ไหน? ที่นาของแก เมื่อไหร่? เมื่อตอนเช้าหรือกลางวัน ผลเป็นอะไร? แก ตาย ก็เหมือนอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ มีหลักการง่ายๆ ใคร? ทำอะไร? ที่ไหน? อย่างไร? ผลเป็นยังไง? เท่านั้นเอง พื้นฐานการเล่าเรื่องก็เล่าอย่างนี้ ไม่ได้ ยากเย็นซับซ้อน แต่วิธีการเล่าต่างหากที่มันทำให้ซับซ้อนขึ้น อย่างบางคน เขียนภาพต้นไม้ แต่บางคนเขาก็เห็นอีกอย่างต้นไม้ของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน นั่นคือวิธีการเล่าหรือว่าสไตล์ของแต่ละคน

ตัวละคร

บทสนทนาที่สำคัญต้องเข้ากันกับตัวละคร ยกตัวอย่าง คนในสลัม จะเรียกลูกมากินข้าวจะเรียกยังไง “คุณหนูมา มาทานข้าวเถอะคะ พร้อม แล้วนะคะ” หรือ “ลูกจ๋า มาทานข้าว” มันไม่ค่อยมีนะ หรือมี แต่คนอ่าน เขาจะไม่เชื่อ ถ้าบอกว่า “ไอ้แดง มาแตกข้าว จะแตกไม่แตก ไม่แตกก็ทำให้ หมาแตกนะ ไอ้สัตว์!” สมมตินะ อาจจะไม่หยาบขนาดนั้นนะ วิธีทำให้รู้สึก ว่าดูสมจริงสมจัง เวลาเขียนให้ลองพูด อ่านดั่งๆ ให้ตัวเองได้ยินว่าเขาพูด ว่าอย่างไร ลองดูแล้วมันจะเป็นธรรมชาติ ต้องดูบุคลิกตัวละครที่เราสร้างขึ้น คนขนาดนี้ มีอายุขนาดนี้ ผ่านอะไรมา วิธีการคิดเป็นยังไง เขาอาจจะมีการพูดที่ลุ่มลึก ขึ้นอยู่กับบุคลิกของตัวละคร

ตัวละครอาจจะสร้างจากคนโน้นผสมกับคนนี้ การจะมองเขาให้ชัด ต้องรู้จักเขา เขามาจากไหน ครอบครัวเป็นยังไง มีพ่อแม่เป็นยังไง ภูมิหลัง

เป็นยังไง มีผลกระทบต่อเขาไหมเวลาที่เขาแสดงพฤติกรรมออกมา ต้องเห็นหมด ไม่ใช่เห็นแค่ฉากที่ผ่านเว็บเข้ามา เห็นแค่นี้ไม่ได้ ถึงแม้ว่าเขียนถึงเขาแค่นี้ก็ตามแต่เราต้องรู้จักเขาทั้งตัว รู้จักเขาทั้งชีวิตก่อน ต้องมองเขาให้เป็นคนให้ชัด ก่อนที่เขาจะเดินไปบนหน้ากระดาษ ไม่ใช่ทำให้โผล่มา 2 หน้า แล้วเราจะรู้จักเขาแค่ 2 หน้า มันไม่เป็นคน เป็นเหมือนกันแต่ว่าจะแบน ไม่มีมิติที่เราจะสามารถเดินรอบตัวเขาได้ วิธีที่เราจะปั้นตัวละครเราต้องมอง มองเขาให้ชัด เข้าใจเขา รู้จักเขา

ข้อมูลต้องพร้อม ก่อนนั่งลง

เขียน

ถ้าอย่างเราเขียนเรื่องที่เราไม่รู้ เราก็จำเป็นจะต้องรู้ ผมเชื่อว่าคนอ่านที่จับปริญญาโท เป็นดอกเตอร์ มี ซึ่งเขาฉลาดกว่าเราเยอะ ฉะนั้นถ้าเราเขียนในสิ่งที่เราไม่รู้เขาก็จะจับได้ มันยกเมฆมานี่หว่า ม้วนี่หว่า ฉะนั้น ถ้าไม่รู้ต้องศึกษาหรือถ้าไม่รู้จริงๆ เลี่ยงไปทำอย่างอื่น เช่น เราอยากเขียนถึงอาชีพนักประดาน้ำ แต่เรื่องไม่ได้เกี่ยวกับนักประดาน้ำ เรื่องมันเกี่ยวกับความขัดแย้งในสายเลือด แต่มีอาชีพนักประดาน้ำ คือเราอยากให้อ่านสนใจกว่า เราก็ไปลองฝึกดำน้ำดู แต่ถ้าไม่ได้ล่ะ เพราะเขาเรียก 500 กว่าจะเช่าชุดดำได้ไหม ไปไม่ได้ ถ้าไปไม่ได้เปลี่ยนได้ไหมละ เปลี่ยนเป็นอาชีพอื่นได้ไหม โดยที่เนื้อเรื่องยังเป็นความขัดแย้งในสายเลือดอยู่ แต่ถ้าเสี่ยงไม่ได้ก็จำเป็นต้องไป

เรื่องที่ผมเขียนอยู่เป็นเรื่องคนแก่ในบ้านพักคนชรา แล้วเราไม่เคยรู้จักคนแก่แต่แน่นอนว่าวันหนึ่งเราต้องเป็น แต่เราไม่ได้ก็เลยหาหนังสือเกี่ยวกับคนแก่มาอ่าน หาจิตวิทยาอ่าน หาอะไรต่ออะไรมาดูข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนแก่ เสร็จแล้วก็ไปบ้านพักคนชรา ไปเข้าเียนกลับ เขาไม่ให้ค้าง ไปอยู่ 3 เดือน ไปดูไปจนได้กลิ่น พอรู้แล้วก็กลับมาเขียน การเขียนถ้าเทียบเหมือนการทำกับข้าว เพราะว่ามันประกอบไปด้วยข้อมูลหลายอย่าง เป็น

ขึ้นส่วน เหมือนแกงเทโพก็ต้องมีผักบุ้ง มีหมู มีกะทิ มีน้ำมันมีอะไรต่ออะไรก็แล้วแต่ เช่นเดียวกับการเขียนหนังสือข้อมูลจะต้องพร้อมก่อน แล้วถึงจะนั่งลงมือเขียน ไม่ใช่จะแกงไก่ต้มน้ำเดือด ตั้งกะทิแล้วค่อยวิ่งฆ่าไก่ ไม่ทันละน้ำเดือดแล้ว

เราวางโครงเรื่องไว้ว่าจะเขียนอะไร โอเคตรงนี้ได้ละ ตัวละครตัวนี้เรารู้จักแล้ว สถานที่ที่เราเคยไปไหม ถ้าเคยไปแล้ว ยังขาดอะไร สมมติว่ามันเป็นมะเร็งตับอ่อน โรคนี้อาการเป็นยังไง ก็ต้องไปหามาก่อน หามากองไว้ก่อนที่จะติดเตาแก๊สตั้งน้ำ พอทุกอย่างพร้อมเสร็จ ก็นั่งไปหาหนังสือทุกอย่างไว้หมดแล้ว เปิดน้ำเอาน้ำนี้ใส่เข้าไป ทำไปหาไปก็ได้แต่บางทีมันช้า ถึงบอกให้เตรียมให้พร้อมเสียก่อน ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้น นิยาย สารคดีหรืออะไรก็แล้วแต่ สิ่งที่จะเขียนนั้นวัตถุดิบที่ต้องวางอยู่ข้าง ขณะเขียนเราก็หยิบอันนั้นมาใส่อันนี้มาใส่ จำไว้ว่าอย่างหนึ่งว่า “เหลือดีกว่าขาด” เหมามาเยอะ ตรงไหนไม่จำเป็นเราตัดออกได้ หามาเท่าที่จะหาได้ หามาเถอะ ลองดู ไม่ยากหรอก ไม่ใช่ขาดตสมอง ทำได้ทุกคนนั่นแหละ ไอ้พวกโง่ ยังทำได้เลย ใช่ไหม ไม่ยาก มันอยู่ที่เราอยู่ที่บอกว่าอยู่ที่ชอบไม่ชอบ

คิดแทน

ปาน ถ้าเกิดเขียนนิยาย แล้วหนูเขียนก็ต้องเป็นความคิดตัวละคร คือในนิยายก็จะมีผู้ชายกับผู้หญิง แล้วหนูจะไปคิดแทนผู้ชายในประโยคที่พูดออกมาได้ยังไง หนูจะไปรู้ได้ยังไงว่าผู้ชายเขาคิดยังไง เลยสงสัยว่าถ้าเราไปคิดแทนอย่างนี้ เขียนออกมาแล้วจะเป็นยังไง

น้ำชาติ อย่าง *สี่แผ่นดิน* แม่พลอยออกลูก เออ...แกก็ไม่เคยคลอตลูกเหมือนกัน คืออาจต้องใช้ความคิดแทนหรืออะไรอย่างนี้ แต่ต้องแยกได้ อย่างกฤษณา อโศกสิน เขียนเรื่องผู้ชายก็เขียนได้ ทำไมเขียนไม่ได้ พอถึงเวลาที่จะแยกได้ จะเขียนได้เองเพราะไม่จั้นนิยายรักเราก็จะเป็นเลสเบี้ยนตลอด ไม่มีผู้ชายเลยใช่ไหม

ปาน เราก็เคยลองพยายามเขียนตอนนั้นก็แบบ อืมถ้าเขียนไปแล้วเขาจะ

คิดอย่างนี้เหมือนเราหรือเปล่า เขียนไปก็สงสัยไป

นิว ลองให้เพื่อนผู้ชายอ่านสิ

น้ำชาติ ลองให้เขาอ่านดู วิธีคิดของมนุษย์ก็ไม่ต่างกันเท่าไร แต่ต่างกันในเรื่องรายละเอียด อย่างพวกอารมณ์แค้น อารมณ์อะไรอย่างนี้นั้นเป็นอารมณ์ของมนุษย์มันก็ไม่ค่อยต่างกัน จะต่างกันที่รายละเอียด อย่างถ้าผู้หญิงแค้นแล้ว จะแสดงออกอย่างนี้ ผู้ชายก็จะโผงผางยิงกันเลยอะไรอย่างนี้ สมมติว่าเป็นลักษณะอย่างนั้น แต่มันก็ไม่ยากนะถ้าเราชำนาญ ไม่งั้นเขาก็คงเขียนอย่างเมื่อไหร่ของใครนะที่เป็นเรื่องเกาหลี

นิว ผู้ชายเขา ผู้หญิงเธอ

น้ำชาติ เออ ลองดูก่อนก็ได้ คินนี่ลองไปคิดดู

เทคนิคทำให้เชื่อ

ท็อป สนใจการอ่านแบบแกะ อยากรู้ให้ยกตัวอย่าง อ่านแบบวิเคราะห์ อ่านแบบให้แกะที่ไม่ใช่เพื่อความบันเทิง

น้ำชาติ อย่างเล่มเมื่อไหร่ เราอ่านแล้วนี่ถือว่าเป็นเรื่องของนักเดินทางไปเจอคนแก่ในป่า ที่ไปปลูกต้นไม้อยู่ในนั้น เราก็เชื่อเพราะเขาอ้างสถานที่ อ้างเมืองที่มันมีจริง แล้วก็ยังมีวันที่ ตัวเลขอะไรอย่างนี้ คือเทคนิคหนึ่ง แต่ไม่ได้หมายความว่าเราจะเชื่อมัน ถ้าเราต้องการที่จะใช้เราจะแต่งเรื่องโกหก เราต้องการให้คุณอ่านดูว่าเป็นเรื่องจริง เราก็ยืมเขามาใช้อาจเป็นกรุงเทพฯ ตรอกนั้น หรือลาดพร้าวซอยนี้ ธนาคารกสิกรไทย นายคนนั้นเดินลงมาอย่างนี้ ก็ว่าไป คือเรายืมเทคนิคตรงนั้นมาใช้ ไม่ได้หมายความว่าเราจะใช้เทคนิคอันนี้ไปตลอด

เทคนิคก็ไม่ได้เหมือนกันทุกเล่ม สมมติเราได้เครื่องมีนี่ ถ้าต้องการเขียนเรื่องความจริงให้ใส่ตัวเลขไปเยอะ แต่ก็ยังมีอีกนะ ไม่ได้เฉพาะอย่างนี้ บางทีก็ไปอ้างพวกโน้ตข่าวจากหนังสือพิมพ์หรือไปค้นจากหอสมุดแห่งชาติมา บางทีก็อ้างโดยที่เราไม่รู้ละ อย่างผมก็มี กำลังเขียนงานอยู่ อย่างในพงศาวดารพม่าใช้คำว่าเล่นหมา “จิงปอย” ก็ใส่ฟุตบอล

ว่า “จิงปอยเป็นขมทานเล่น มีไส้คล้ายบะจ่าง มีหมู นิยมกินเล่นในยามค่ำ” แล้วก็อ้างโดย “วิสัยวรรณ ทองสมุทร” จากหนังสือเล่มนี้ “ทำเงินไม่ได้มีแต่คนจีนเท่านั้น” หน้าเท่านี้ “หน้า 32-34” อ้างไปเลย เพราะมันไม่ใช่หนังสือวิชาการไง มันอนุญาตให้เราโกหกเลย

แปง ถ้าอย่างนั้นก็เป็นเรื่องโกหกซิคะ

น้ำชาติ โกหกซิ

นิว อ้าว เชื้อไปแล้ว

น้ำชาติ ไม่จริง มีหรือจิงปอยมันจับไม่ได้ ใช่ไหม

นิว อ้าว แล้วฟุตบอลนี่ไม่ใช่ของจริงหรือคะ

น้ำชาติ ก็นิยาย นิยายมันก็ไม่จริงตั้งแต่ต้นแล้วละ

นิว แต่งขึ้นมาหรือคะ

น้ำชาติ เออ แต่งขึ้นมาเพื่อจะเป็นส่วนหนึ่ง แต่เราใช้รูปแบบอ้างแบบวิชาการ

ท็อป นี่กว่าตอนอ่านฟุตบอลนี่จะเป็นของจริง

นิว มีนา บางทีมันก็ดูแปลก

น้ำชาติ เออ ใช่ไหม

ท็อป อย่าง แอร์รี่ พอตเตอร์ นี่ฟุตบอลเพียบเลย

นิว เราไม่เคยอ่าน ส่วนใหญ่เราข้ามไป

น้ำชาติ ใช่ไหม มันก็มีเทคนิคสารพัด ก็ไม่ใช่แค่ตัวเลข

นิว สัดส่วนระหว่างตัวบทสนทนากับส่วนที่เป็นบรรยายเนื้อเรื่องควรจะประมาณไหน คือเราควรจะ สมมติถ้าเกิดการบรรยายตัวละครหรือฉากควรจะยาวเท่ากับบทสนทนาหรือเปล่านั้น หรือว่ายังไง

น้ำชาติ โดยที่ผมใช้บทสนทนาจะไม่ค่อยยาว แต่ก็ขึ้นอยู่กับเรื่อง มันต้องดีไซน์ อย่างเรื่อง *พันธุหมาบ้า* นี่ก็คุยกันยาว แต่โดยทั่วไปบรรยายค่อนข้างเยอะอยู่แล้ว แต่ก็มีข้อยกเว้น อย่างนิยายที่ลงตามหน้านิตยสารพวกนั้นบทสนทนาจึงจะเยอะ

นิว การที่มีบทสนทนาเยอะ เราใส่เพื่อให้เข้าถึงตัวละครหรือยัง

น้ำชาติ ใช่ ไม่ได้ใส่เพื่อบอกนิสัยตัวละคร ใส่เพื่อบอกเรื่องราวของเรื่อง

แทนที่จะเล่าเฉย “พรุ้งนี้ไปไหม” มันก็จะเล่าแล้วว่า 2 คนนี้ชวนกันว่าพรุ้งนี้ไปไหม ไม่ต้องอธิบายยืดยาว สำคัญทั้งคู่นะ บทบรรยายก็สำคัญ มันจะบอกอารมณ์ของตัวละคร หรือว่าบรรยายฉากว่านั่งคุยกันอยู่ที่ไหน สำคัญด้วยกันทั้งคู่ แต่ไม่ได้หมายความว่าอันนี้จะต้องยาวเท่านี้ อันนั้นจะต้องยาวเท่านี้ อยู่ที่ความพอดีความจำเป็นที่จะใช้ แต่ส่วนใหญ่ที่ใช้กันอยู่ บรรยายเยอะกว่าบทสนทนา คือจะไม่พูดกันเพื่อเจ้อเหมือนชีวิตจริง ชีวิตจริงเราก็ไม่ได้คุยกันเรื่องเดียวใช้ไหมละ บางทีคุยสนุกสนานเฮฮากันไป แต่ในหนังสือบางทีก็เยอะเกินไปแล้วบางทีก็ไม่ได้เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เพราะในนิยายหรือในเรื่องสั้นเราอยู่ในโครงที่ต้องการพามันไป

ภาษาปาก / ไวยากรณ์

ท๊อป ในหนังสือที่เรียกว่าเป็นหนังสือที่ดีได้ บทสนทนาควรจะถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือเปล่า อย่างเช่นแบบ “อย่างไร” คนเราจะพูด “ยัง” เวลาเขียนหนังสือเราสามารถใช้คำว่า “ยัง” ได้เลยใช้ไหม ตามหลักไวยากรณ์มันผิดใช้ไหม

น้ำชาติ ได้ เพราะในบทสนทนาในเครื่องหมายคำพูดมันเป็นคำพูด ภาษาในเน็ตก็ใช้ได้ เอามาใช้ได้เพราะมันอยู่ในวงเล็บ แต่ถ้าเป็นบทบรรยายหรือพูดต่างๆ ว่าเป็นภาษาราชการแล้ว แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องภาษาราชการอย่างเดียวนะ หมายความว่า “คำ” ควรจะถูกต้อง แต่ในภาษาพูดมันอนุญาตให้ทำ

ความเคร่งครัดขอโครงเรื่อง

นิว ถ้าจะเขียนซักรื่องนี้จะต้องวางโครงเรื่องละเอียดแค่ไหนคะ อย่างพวกปมเล็กหรือว่าปมที่เราตั้งใจจะผูกก็ต้องร่างไว้ในโครงเรื่องตั้งแต่แรกเลยหรือเปล่าคะ

น้ำชาติ ใช่ เมื่อก่อนตอนผมทำเหมือนกับเราไม่ถนัดนะ ทำขึ้นกระดานตัวละครตัวนี้ ชื่อนี้ เป็นอย่างนี้ อายุเท่านี้ มีอาชีพนี้ทำอะไร หลังจากนั้นประสบปัญหาอย่างนี้แล้วเขาจะอย่างไร เขาเปลี่ยนแปลงยังไงก็จะทำได้ พอชำนาญขึ้นเหมือนเราหัดขี่จักรยาน เราสามารถขี่มือเดียวได้หรือว่าปล่อยมือได้ เราไม่ต้องทำถึงขนาดนั้น เหมือนกับที่บอกว่า ให้คิดให้จบ แต่เล่มใหม่นี้ก็ไม่ได้คิดก็ดันไปเรื่อย ก็สร้างตัวละครขึ้นมาตัวนึงแล้วก็ดันไปเลย ก็เป็นวิธีการทำงานอีกอย่างนึง ก็สนุกดีแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าอันไหนดีกว่ากันนะ

บางที่เขาไม่ได้สนใจหรอกว่าคุณจะเขียนหนังสือยังไง คุณจะนั่งเขียนนอนเขียนตีลังกาเขียนยังไงก็เรื่องของคุณ เขาสนใจงานที่ออกมา ดูตรงนั้น ฉะนั้นเขาก็ไม่ได้มารู้หรือว่าคุณวางโครงเรื่องใหม่ คุณจะไม่มีโครงเรื่อง คุณจะดันหรือเปล่าเขาไม่มาสนใจหรือบางที่เขาไม่รู้ด้วย ถ้าไม่บอกเขา เขาก็ไม่รู้แต่ว่างานที่ออกมามันดีขนาดไหน มันได้หรือเปล่า อย่างเล่มที่ทำอยู่แต่ไม่รู้ว่าจะเสร็จเมื่อไหร่

คิดว่า เราวางโครงวางมาเยอะแล้ว ก็รู้สึกว่าได้ทำทำไม่ได้ทำอะไรใหม่ๆ เลย ลองไม่วางดูบ้าง ก็ลองดู อย่างที่บอกว่าโครงเรื่องจำเป็นเพื่ออะไร เพื่อให้เนื้อเรื่องที่เราเขียนได้ไปถึงฝั่ง ถึงจุดมุ่งหมายของเรา เพราะอะไร เพราะว่าถ้าเราไปไม่ถึงฝั่งเราก็จะท้อถอยเหมือนกับพอเรื่องแรกก็ไม่เสร็จ ก็นะ ใช้ไหม ทำไม่มันโง่งนวะ ก็จะโทษตัวเองแล้วก็จะท้อถอยด้วย พอเราเขียนเรื่องไปถึงฝั่งปุ๊บ พอจบปุ๊บ ก็รู้สึก โอ้ อย่างน้อยเราก็ทำมาถึงตรงนี้ อย่างน้อยเราก็ทำได้ วิธีนั้นคือกลัวว่าเดียวพอไปแล้ว เบื่อ แล้วเลิก พอไปเริ่มอีกทีก็ฟ่อ กำลังใจไม่มี ถ้าเราทำจบเรื่องแรกได้ โอเคจบ แต่ไม่รู้ว่าจะดีหรือไม่ดี แต่มันไปถึงฝั่งได้ เรากี่ เฮ้ย! เล่มสอง เอาใหม่เว้ย เรากี่ทำได้นี้หว่า ใช้ไหม

Hatch-U เรวางโครงเรื่องไว้แล้วก็เขียนตามโครงเรื่องไป พอเขียนไปแล้ว รู้สึกว่ามีพล็อตอื่นมาแทรกจะทำยังไง

น้ำชาติ ใช่ มันจะมี กำลังจะพูดถึงอยู่เหมือนกัน ไม่ได้หมายความว่าเราจะต้องตามโครงเรื่องตลอด เพราะเรวางเขียนไว้ พอนึกออกขึ้นมา ตรงนี้ดีกว่า ถ้ามันดีกว่าก็เอาตรงที่ดีกว่า ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนไม่ได้นะ เปลี่ยนได้ตลอดเวลา เปลี่ยนเพื่อให้ดีขึ้น เปลี่ยนเพื่อให้ดีกว่าไม่ใช่เลวลง เปลี่ยนได้ บางทีก็บังคับเหมือนกัน พอเขียนไปตัวละคร เขาเรียกว่ามันเป็นคนขึ้นมา คล้ายกับว่าจะบังคับให้มันไปตามโครงเรื่องที่เราวางไว้ก็ไปไม่ได้ ไม่ใช่นิสัยมัน ไม่ใช่นิสัยตัวละครที่มันเป็น แต่เราจะตะล่อมยังไงให้ไปหาจุดที่เราต้องการหรือไม่ต้องการ พวกนี้บางทีก็เปลี่ยน

ท็อป สัดส่วนเวลาในการเตรียมโครงเรื่อง เตรียมทำคั่นคว้ออะไรพวกนี้เทียบกับระยะเวลาที่ใช้ในการเขียนหนังสือเล่มนึงสักก็เปอร์เซ็นต์ครับ

น้ำชาติ เราบอกไม่ได้ เพราะว่าบางอย่างงานที่เราไปคั่นคว้อ นี่เยอะนะ บางอย่างไม่เยอะถ้าเรามีอยู่แล้ว เช่นสมมติเราจะเขียนเรื่องนักศึกษามหาวิทยาลัยคณะนี้ บังเอิญเราเป็นอยู่แล้วก็ไม่ต้องไปคั่นเพราะเรารู้อยู่แล้วใช่ไหม แต่ถ้าสมมติเราเขียนเรื่องข้าราชการเกษียณหรือภารโรง ก็ต้องหาไปใช่ไหม บอกไม่ได้ว่าเขียนต้องใช้เวลาเท่าไร นอกจากว่าเราพร้อมแล้วนั้นแหละ แล้วเราจะเขียน ที่นี้จะบอกได้ว่า โอเคจะใช้เวลาเท่าไร ถ้าเราทำอย่างนี้สม่ำเสมอทุกวันมาอย่างนี้แล้ว เรามีเวลาเช้า 10 โมงเลิก 4 โมงเย็นอย่างนี้ มันควรจะใช้เวลาสักกี่เดือน

บบเบิล ตอนแรกเรวางไว้ให้มันจบแบบแฮปปี้เ็นดิง แต่ว่าเขียนไปสักครึ่งเรื่องแล้วตัวละครมันซัดจะไม่ใช่ แล้วเราอยากจะเปลี่ยนอย่างนี้ เหมือนกับเราเปลี่ยนจุดหมายปลายทางหรือเปล่า

น้ำชาติ ก็ประเด็นที่เราพูดมันเปลี่ยนไปไหมละ

บบเบิล คือตั้งใจตอนแรกไว้ว่าอยากให้จบแบบแฮปปี้ แต่ว่าสักกลางเรื่องเริ่มซัดไม่ใช่ อยากให้จบแบบซัดแย้งกัน เราเปลี่ยนปลายทางเราหรือเปล่า หรือว่าถ้ามันดีกว่าก็เปลี่ยน

น้ำชาติ ถ้ามันดีกว่าก็เปลี่ยน แต่ประเด็นที่เราจะบอกคนอ่านในเรื่องเปลี่ยนใหม่ ถ้าไม่เปลี่ยนแต่รายละเอียดเปลี่ยน โครงเรื่องเปลี่ยนหรือว่าจะอะไรจะเปลี่ยนก็ไม่เป็นไร เพราะสิ่งที่เราอยากบอกมันยังอยู่ แต่ถ้าเราเขียนไปแล้วสิ่งที่เราจะบอกเริ่มไม่ใช่แล้ว ไปบอกเรื่องอื่นแล้ว อันนี้ก็ไม่ใช่ ก็เขียนเรื่องอื่นไปเลย

อ่านทวน แก้ไข ในเวลาที่เหมาะสม

สม

Hatch-U ตอนงานเขียนคือมันไม่สามารถเขียนครั้งเดียวให้เสร็จได้ เขียนเสร็จก็อาจจะต้องมีพักหรือไปทำอย่างอื่น แล้วกลับมาจะได้ฟิวเจอร์ให้มันต่อเนื่องได้ยังไง

น้ำชาติ อ่านทวน อย่างสมมติคุณเขียนไปได้สัก 4-5 หน้า สามารถอ่านทวนได้ทั้งหมด แล้วเขียนหน้าที่ 6 เขียนต่อไป แต่ถ้ามันเขียนไป 120 หน้า อ่านทวนทั้งหมดก็ทั้งวันไม่ต้องทำอะไร เราก็อ่าน 6-7 หน้าหลัง หรือ 10 หน้า นี่อ่านทวน มันก็จะปรับอารมณ์เวลาเขียนจะได้ต่อเนื่องกัน ก็ใช้วิธีอ่านทวน

นิว แต่ก็ไม่ควรจะทำทั้งวันนาน ใช่ไหมคะ

น้ำชาติ ก็ไม่รู้ต้องแล้วแต่ ถ้าทั้งวันนานมาก ก็ควรจะทำตั้งแต่ต้นเริ่มต้นใหม่ คืออ่านตั้งแต่ต้นมาใหม่

นิว มันจะหมดไฟเขียนซะก่อนแน่ เลยกว่าจะเขียนครบ

น้ำชาติ แต่เราก็ไม่ได้มีอาชีพอยู่นี้อยู่แล้วใช่ไหมละ หมายความว่าก็เป็นงานอดิเรก แต่ถ้าเราเป็นนักเขียนอาชีพก็ต้องทำ ถ้าเรา รู้สึกว่า บางทีรู้สึกว่าง นอนไม่หลับหรือเพลิน มานั่งเขียนวันละนิดวันละหน่อย ก็ไม่ต้องไปเร่งรีบอะไร ไม่ต้องไปเรียกร้องตัวเองสูง ถ้าเรามีอาชีพนั้นเป็นงานประจำ ต้องเลี้ยงลูกเลี้ยงสามีอะไรก็แล้วแต่อันนั้นเราก็ต้องทำ แต่แนะนำนะ ไม่ควรไปหาอย่างอื่นทำ มันจะไม่บีบคั้นตัวเรามาก เพราะอย่างนี้ต้องใช้หัวต้องคิด

แล้วอย่างเราเป็นคนไม่ชอบคิดอยู่ด้วย มันชอบสนุก เหมือนกับตัวเองก็เลยทำอย่างนั้นมันไม่ถึงขนาดว่าต้องทำทุกวัน อีกอย่างคือเมื่องานเสร็จแล้วให้ทิ้งไว้สักพักหนึ่ง สมมติเราเขียนเรื่องสั้นเสร็จก็ทิ้งไว้สักพักหนึ่ง 2-3 วัน หรือยังงี้ก็ได้กลับมาแก้กลับมาอ่าน

ทำไมต้องทิ้ง เพราะบางที่เราเพิ่งเขียนเสร็จความรู้ความพุลมันยังอยู่ เอ๊ย! ทำไมมันเก่งอย่างนี้หว่า ก็ทิ้งไว้สักพักแล้วก็กลับมาอ่านด้วยสายตาของผู้คนที่อ่านงานของคนอื่น เราจะเห็นครบหมด แล้ววิธีแก้ก็คือเราไม่จำเป็นต้องไปแก้ เดี๋ยวนี้แยะ คือไม่รู้สิ ผมทำไม่เป็น คือเวลาแก้ในคอมพิวเตอร์นี่มันจะหายไปหมด หมายความว่าตัวที่เราจะแก้ คือพอเรา delete ปูบ เราไม่รู้ว่าเราแก้ อ่านไปสัก 3-4 วันเราก็ไม่รู้แล้วว่าประโยคนั้นที่เราแก้มันคืออะไร ทางที่ดีที่สุดก็คือปรีนออกมาเรื่อยๆ แล้วก็แก้ แก้แล้วเขียนไว้ เราจะรู้ว่าอันนี้แก้ครั้งที่ 1 อันนี้แก้ครั้งที่ 2 เราก็กึ่งเทียบดู เพราะบางทีการแก้...

Hatch-U แก้แล้วไปอีกเรื่องนึง

น้ำชาติ ไม่ใช่ไปอีกเรื่องนึงนะ บางทีของเดิมมันดีอยู่แล้ว สมัยก่อนที่ยังเขียนลายมือ แล้วก็เวลาแก้ก็แก้ด้วยดินสอครั้งแรก แก้ด้วยหมึกน้ำเงินครั้งที่สอง แก้ด้วยหมึกแดงครั้งที่สาม เราจะรู้ว่าตอนนี้น้ำมาถึงดีแล้วนะ พอเรามาอ่านทวนเอ๊ยของเดิมมันดีอยู่แล้วนะ เพราะฉะนั้นมันไม่ต้องแก้

นิว พอมาอ่านวันรุ่งขึ้น อู๋ย สีแดงก็ดี

น้ำชาติ นั่นแหละก็จะได้เห็น เพราะฉะนั้นถ้าพวกเราใช้คอมฯ ให้ปรีนทำออกมาดู อย่าไปเสียดายกระดาษ เพราะเราจะได้ว่ารู้ว่า สิ่งที่เราแก้มันเราแก้อะไรไป

Hatch-U แต่พอแก้มันก็แก้ไปเรื่อย หรือเปล่าคะ

น้ำชาติ ไม่ถึงขนาดนั้นหรอกนะ สัก 6-7 ครั้ง ก็น่าจะพอแล้ว

Hatch-U ก็ยังเยอะอยู่นะคะ (หัวเราะ)

น้ำชาติ เออ ก็น่าจะพอแล้ว แล้วมันก็มีนิสัยจะแก้เรื่อย เพราะว่าบางทีไปอ่านตอนรวมเล่ม แล้วยังอยากจะแก้เลยก็มี แต่แก้ไม่ได้แล้ว

Hatch-U อย่างเราควรจะเขียนให้จบเรื่องก่อนแล้วค่อยกลับมาเริ่มแก้ ไม่ใช่เขียนไปแก้ไปก็ไม่เสร็จซะที

น้ำชาติ ไซ้ ก็แก้อาจจะกลับมาแก้คำ เช่น คำซ้ำ มันซ้ำกันติด หรือว่าคำว่า “ก็” เยอะเกินไปก็ตัดทิ้งไปบ้าง แก้วพวกคำชะมากกว่า ไม่ใช่แก้แบบคำนี้ น่าจะเป็นคำนั้นใหม่ สมมติว่านั่นเป็นการแก้ระหว่างเขียน พอเขียนจบมันจะมีแก้ใหญ่ คืออ่านสักเที่ยวหนึ่ง อ่านทั้งหมดแล้วค่อยแก้ แก้ประโยค แก้อะไรต่ออะไรอย่างนี้ สัก 6-7 ครั้ง น่าจะได้

แก้เมื่องานอยู่ในมือเรา

น้ำชาติ ให้คิดไว้เสมอว่างานเมื่อพิมพ์ออกมาแล้วจะไปตามแก้ไม่ได้แล้ว เพราะฉะนั้น แก้เมื่องานมันอยู่ในมือเรา

ท็อป คือสงสัยนะครีว่าพวกแบบ ปธานานุกรมหรือพจนานุกรม คำเหมือนมันจำเป็นเพื่อให้คำหลากหลาย บางทีเรารู้คำแบบพื้นฐาน แต่เราอย่างจะใช้คำที่ทรูหกว่านั้น เราจะต้องเปิดพจนานุกรมทำไปด้วยเลยใหม่

นิว เพื่อมีอะไรที่แตกต่าง

น้ำชาติ ไซ้ มันก็ควรจะมี เหมือนมีเงินกับไม่มีเงินอันไหนดีกว่ากัน มีเงินก็เหมือนเรามีคำที่เราสามารถเลือกใช้ได้ มันก็ดี

ท็อป แล้วอย่างปกติน้ำชาติต้องใช้หรือเปล่าครับ หรือว่าแบบในตัวมีคลังคำศัพท์เยอะอยู่แล้ว

น้ำชาติ ค่อนข้างจะมีเยอะ เพราะเราทำงานด้านนี้มานานแล้ว คำพวกนี้ก็เหมือนเราปรับขนาดคานไว้ พอถึงกับบีมันก็เสนอหน้าว่ามาจะใช้คำไหน

แป้ง ลุงเองก็ต้องอ่านเยอะไซ้ไหมคะ

น้ำชาติ อ่านเยอะ แล้วก็พอเขียนไปก็จะฝึกไปเอง

นิว ต้องฝึกเขียนด้วยไหมคะ

น้ำชาติ อืม เหมือนกับเราใช้บ่อย ก็จำได้ คำนี้เราจำได้พอมันใหม่ มาเราก็จำได้อีก ก็เลือกคำเลยว่าคำนี้เหมาะกันจริงไหม อย่าง “น้ำตารินออกมา” หรือ “น้ำตาไหลออกมา” มีให้เลือกเยอะเพราะว่าเหมือนกับเราสะสมเอาเราฝากธนาคารมามาก จากการอ่านจากการดู พวกกวีก็มีคำเยอะเพราะว่าเขาใช้คำอธิบายความหมาย บางทีคำเดียวที่เขาสามารถใช้คุ้มได้ทั้งประโยคพวกนี้คล่อง เหมือนกับบทกวีนั้นแหละ พวกนี้เน้นเรื่องคำ

เรื่องสั้นเรื่องยาวแบบสั้นๆ

Hatch-U เรื่องสั้นควรจะยาวไหมคะ ขนาดไหน

น้ำชาติ ไม่แน่ใจ แต่บางคนเขาก็บอก 3-4 หน้า ก็แล้วแต่ อย่างกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ก็เขียนยาวแต่ยังเป็นเรื่องสั้นอยู่ มันอยู่ที่ความที่เราจะบอกนี่ มันจบไหม พอดีไหม ถ้าไม่จบ ก็ต้องบอกให้ซึ่งก็อาจจะยาวได้อีก เดี๋ยวนี้ไม่แน่เมื่อก่อนเรื่องสั้นก็เล่มเดียวจบ บางทีก็ 2 เล่ม หมายถึงในสัปดาห์นะ ก็เริ่มเขียนกันยาวขึ้น

ทีอป ตามหลักวิชาการเขามีไหมครับ เหมือนเป็นทฤษฎีที่แบ่งเลยว่าอันนี้คือเรื่องสั้นนะ อันนี้ไม่ใช่

น้ำชาติ ก็มีนะ แต่ก็ไปเชื่อมมันไม่ค่อยได้หรอก เพราะว่ามันก็ไม่เคยเขียนมันเขียนแต่ตำรา

จิง ลุงคิดว่าเรื่องสั้นกับนิยายอันไหนเขียนยากกว่ากัน ยากยังไง

น้ำชาติ ยากด้วยกันทั้งคู่แหละ เรื่องสั้นคือเนื้อที่น้อยแต่เวลามันมาก ถ้าจะเขียนให้ดีควรทำยังไง เรื่องยาวเนื้อที่มันกว้าง แต่ที่นี้จะทำยังไงให้มันแน่น ให้น่าสนใจไปตลอดเรื่อง ต่างกัน คนละอย่าง ถามว่าต่างกันยังไง มันก็คนละอย่าง

พรุ่งนี้จะเขียน

น้ำชาติ พรุ่งนี้ จะทำอะไรกัน ลองว่ามาซิ

ทีอป ผมสนใจเรื่องการอ่านแกะครับ คืออยากได้ตัวอย่างหนังสืออื่นไม่ใช่การลอกคนอ่านว่าไม่ใช่เรื่องจริงอย่างนั้นะครับ เอาเทคนิคอื่นอย่างนั้นะครับ คือเหมือนกับการเขียนอาจจะไม่ได้ใช้เพราะว่าผมก็ไม่ได้อยากเป็นนักเขียน แต่การอ่านอีกแนวหนึ่งที่ไม่ใช่เพื่อความบันเทิง อ่านเพื่อแกะให้รู้ว่าเขาใช้เทคนิคอะไรในการส่งข้อความนั้นถึงเรา อาจจะเป็นสิ่งที่ผมได้ใช้ก็เลยอยากจะเรียนรู้เรื่องการแกะอะไรอย่างนี้ การแกะข้อความที่มันซ่อนอยู่ภายใต้..

น้ำชาติ ผมกำลังนึกหนังสืออยู่..

ทีอป หรือไม่มีหนังสือที่แบบแกะยาก ที่น้ำชาติคิดว่าแกะยาก แล้วลองเอามาแกะให้พวกเราดูกัน แบบ อ้อ มันแกะอย่างนี้เอง อาจจะมีเทคนิคซ่อนอยู่ในการแกะ

น้ำชาติ คนอื่นล่ะ จะเขียนหรือจะอะไร อาจจะไปคุยกันก็รู้แล้วแต่ เพราะว่าว่าอย่างเราสนใจด้านนี้ใช้ไหมละ

Hatch-U มันต้องอ่านเยอะ นะ

น้ำชาติ เออ อันนี้มันต้องอ่านหรือจะลองเขียนดูไหมละ

Hatch-U ยังไม่มีหัวข้อเลยคะ

น้ำชาติ หา อยากเขียนอะไรก็เขียนใจ

Hatch-U ต้องเป็นเนื้อเรื่องที่มีตัวละคร

น้ำชาติ ก็แล้วแต่คือหมายความว่าสมมติอย่างในกรณีเช่น ถ้าจะเขียนเรื่องสั้นก็จะมีฉาก มีตัวละคร มีบทสนทนา ไข่มุก มีบรรยากาศ สมมติสี่แยก สี่แยกไหนดีในกรุงเทพ ไม่รู้ไม่เคยไป

ปาน สี่แยกอโศกคะ

Hatch-U สี่แยกสะพานควายคะ

น้ำชาติ เอาสี่แยกสะพานควาย แท็กซี่เห็นผิเดินอยู่ตรงไฟแดงข้ามถนนขณะรถกำลังวิ่งอยู่ ถ้าเป็นกลางวันก็เลิกกัน แดดจัด รถติด จราจรเย็นบีตอยู่กลาง

ถนน ฝืนแมงมันก็เลิกหลอกไปแล้ว แต่มีมันตีสอง เปลี่ง แล้วรถจอดอยู่คันเดียว แล้วมีแบบผู้หญิงวิ่งตัดหน้ารถไปอย่างนี้ นี่คือบรรยากาศ ไซ้ใหม่ ถ้ากลางวันรถติด แบบว่าเลิกกันเลย วิ่งมาหาเรายังไงก็ไม่กลัว ไซ้ใหม่ ก็ต้องมีในลักษณะนั้นอย่างที่บอกแหละ มีตัวละคร มีฉาก มีบรรยากาศของมันอยู่แล้วแต่สมมติ คืออย่างที่เราคุยกัน เขาก็คงไม่ได้ต้องการให้เราเป็นนักเขียนหรือก เพียงต้องการว่ามาเจอตัวเป็นๆ มารู้ว่าเขาทำงานยังไง มีความคิดยังไงก็คุยกัน ถ้าเราอยากจะทำด้วยก็ลองทำกันดู ที่นี้ถ้าจะให้เป็นการบ้านมันก็จะยาก เตี้ยนอนไม่หลับกันอีก

พี่ซัง น้าชาติมีวิธีหาแรงบันดาลใจด้วยการเขียนใหม่คะ

น้าชาติ ไม่ค่อยมีนะ เพราะว่าอีกอย่างก็เมื่อตอนเย็น มีอยู่ 3 อย่าง คือเขียนจากประสบการณ์ เขียนจากความคิดที่เราต้องการจะบอก แล้วก็เขียนจากอะไรที่มันมากระทบ แล้วนอกจากที่ว่า ถ้าเป็นแรงบันดาลใจ ส่วนมากจะมากกระทบมากกว่าแล้วเราไปคิดต่อ

สมมติอย่าง *บริการรับวดหน้า* ไม่รู้พวกเราได้อ่านกันบ้างหรือเปล่า ก็มาจากรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขคนก่อน แบบว่าได้เงินมาจากการเล่นการพนัน ที่ว่าไปเล่นที่ออสเตรเลียมาตอนหลังก็โดนจับได้มันก็คือคอร์รัปชั่น แล้วคือ ฮืม...อยากเอาตีนเหยียบหน้า ไม่รู้จะทำยังไงกับมึงดีอะไรอย่างนี้ไซ้ใหม่ ก็เขียนเป็นเรื่องก็ถ้าเป็นแรงบันดาลใจก็จะเป็นลักษณะนี้ ก็ไปจ้างไอ้หมอตินโตโบราณแบบว่าต้องเอาขี้ทาตีนแล้วเหยียบหน้า เพราะมันจะแบบว่าหน้ามันจะได้ด้าน ไปแล้วพูดแล้วไม่อายุอะไร ก็มาเขียนเป็นเรื่องอะไรอย่างนี้ ก็จะเป็นลักษณะ วิธีที่เราจะทำให้คนเชื่อ ก็ลองไปอ่านดู พรุ้งนี้อาจจะมาคุยกันก็ได้ ทำไงให้คนเชื่อว่าเรื่องที่เรเขียนมันน่าจะเป็นไปได้ มันก็ต้องเป็นหมอเขมร คือหมายความว่า เป็นพวกคุณไสย เป็นคนเขมร เป็นเด็กที่เขาเก็บมาเลี้ยง แล้วก็มียชื่อเป็นเขมรอะไรสักอย่างที่เป็นแถบนั้น มันก็ทำให้คนอ่านเชื่อว่าเราสร้างบรรยากาศ สร้างตัวละครว่านี่เป็นไปได้

โรงเรียนนักเรียนสอนอะไรบ้าง

ที่อุป คนที่มาเรียนกับน้าชาติ วันสองวันแรกสอนประมาณไหนครับผม

น้าชาติ วันสองวันแรก ไม่ได้เรียนอย่างเดียวหรือก หนแรกก็จะให้เรียนเรื่องการอ่านก่อน คือเป็นนักเขียนจะต้องอ่าน อีกอย่างหนึ่ง เรื่องการอ่าน แล้วก็สลับกันมา ก็จะมีเพื่อนมาสอนอย่างเพื่อนไปอาจารย์ศิลปะก็มาสอนเรื่อง (องค์ประกอบศิลป์) composition ซึ่งมันเกี่ยวกับการเขียน ดีเทล การวาดรูป หลักการวาง ถ้าถามว่าเกี่ยวกับไหม ก็เกี่ยว เพราะแต่ละบทแต่ละตอน ความสำคัญหรือความมากน้อยไม่เท่ากัน คือการจัดองค์ประกอบ ก็ให้เพื่อนที่เรียนศิลปะมาสอน แล้วก็จะมีเพื่อนทำงานโฆษณามาสอนเรื่องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งก็ไม่ได้เกี่ยวกับการเขียนแต่วิธีที่คนโฆษณาเขาหาความคิดนี้ เขาหาจากไหน เขามีวิธีการคิดยังไง

ที่อุป เรื่องนี้ก็น่าสนใจนะครับ การหาวิธีคิดสร้างสรรค์ ไม่ได้ใช้แค่การเขียนอย่างเดียว มันใช้อย่างอื่นได้ด้วย มีประโยชน์นะ

นิว เรามาเข้าคอร์ส 10 วันกันไหม

น้าชาติ ก็เขียนมาดิ ลองเขียนแล้วลองส่งมา

มีเพื่อนอีกคนสอนเรื่อง “คลังคำ” เรื่องการเขียนคำก็เรียนกันตรงนี้ทั้งวัน อีกคนเป็น “อู๋ นนทรีย์” สอนวิธีทำจากหนังสือให้เป็นหนังสือ ในฐานะที่เขากำกับหนังสือเขาทำยังไง จากนั้นที่เหลือเราก็จะสอนเรื่องฉาก เรื่องตัวละคร เรื่องบรรยากาศ แล้วก็พอมมาถึงสุดท้ายให้เอาสิ่งที่เขาสอนมารวมกัน สมมติว่าเรียนองค์ประกอบมาไซ้ใหม่ แล้วเราก็เรียนฉาก เรียนตัวละครอะไรต่ออะไรจากเรามาหมด เอาฉากที่เขาเขียนกับตัวละครมาอยู่ตรงนี้มารวมกันให้เป็นฉากหนึ่ง ซึ่งไม่จำเป็นต้องให้จบเรื่อง เพียงให้มันเข้ากันแล้วมีสิ่งที่เรียนมาทั้งหมดมาอยู่ในกระดาดซัก 2-3 แผ่น เสร็จแล้ว

เขาจะไปเป็นนักเขียนหรือไม่ ก็เป็นเรื่องของเขาไม่ใช่เรื่องของเรา ไม่ได้ไปตามดู เหมือนกับเราให้ปิ่นโตเขาไปไซ้ใหม่ เขาจะเอาไปให้คนอื่นกิน หรือว่าจะไปทิ้งมันหนัก หรือว่าเขาจะไปกินเองก็เรื่องของเขาเราไม่ได้ไปตาม เพราะฉะนั้นก็จะสอนเขาในลักษณะอย่างนี้ ไม่ได้สอนหรือเรียกว่าคุยกัน

มากกว่า บางทีเขาก็สอนเราเหมือนกัน บางอย่างเราไม่รู้ ใช้นิ โยใหม่ อย่างรุ่นเรา ผมไม่รู้ว่าคิดอะไรกัน ผมก็ได้เรียนรู้จากเขา แลกเปลี่ยนกัน

น้ำชาติ เอาใจ ทำอะไรกันดี

นิว มาช่วยกันเขียนใหม่ เขียนกันคนละบท คนละตอน เอาใหม่

ท็อป ปกติเขียนหลายคน แล้วเขียนเป็นเล่มเดี่ยวเป็นไปได้ไหมครับ

น้ำชาติ ก็มี บางทีนิยายเขาเขียนกัน 2 คนก็มี

นิว คือผลัดกันเขียนอย่างนี้หรอคะ คนละบท

น้ำชาติ ไม่รู้ ก็เห็นมี เขาอาจจะเขียนด้วยกันก็ได้

นิว แต่อาจจะมีการได้ชนะ

ท็อป เขียนกัน 15 คน อะไรอย่างนี้

นิว ไม่ ก็สมมติว่าถ้ามีบทสนทนา มีแบบผู้หญิงผู้ชายอะไรอย่างนี้ ก็ฝั่งหนึ่งก็ผู้หญิงเขียนไป แล้วพอถึงฝั่งผู้ชายก็ให้ผู้ชายเขียน

น้ำชาติ ก็ได้ ก็โอเคนะ ลองดู ลองมานั่งคิดประชุมกันดูว่าเรื่องจะเป็นยังไง เรื่องจะจบที่ไหน

นิว แล้วเขียนด้วยกันเมื่อไหร่จะจบละนี่

น้ำชาติ ไม่รู้สิก็ลองดู ก็ลองเขียนลองดู สนุกด้วยกันไหมละ

นิว เราเขียนกัน 20 คน

หยิน เคยเล่นตอนเด็ก เกม who, what, when, where, how ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่สักอย่าง เคยเล่นปะ

นิว ที่ผลัดกันเขียนคนละครั้งใช่ปะ

หยิน ก็เหมือนเขียนต่อกันไป

ท็อป ก็เหมือนกับเขียนต่อกัน เหมือนแบบก็คือคนนึงเขียนแล้วก็ให้อีกคนนึงเขียนต่อ ให้พยายามแบบโยงเรื่องให้เข้ากับคนที่เขียนก่อนหน้าด้วย

Hatch-U แล้วจะเป็นนิยายใหม่ มันจะรู้โครงเรื่องเรื่องปะ

Hatch-U มันเป็นนิทาน

Hatch-U ไม่รู้ว่าเรื่องจะเป็นยังไง

Hatch-U มันไม่จบอ่า

Hatch-U มันต้องไปเกลาสุดท้ายปะ ต้องไปเกลาให้ได้เป็นเรื่องขึ้นมา

นิว เราก็อ่านอย่างนั้นไหม จากพล็อตนั้น แต่ละคนก็เอาพล็อตนั้นไปเขียน

Hatch-U อิมเดียวกัน

นิว อิมเดียวกัน ออกมาเป็นหนังสือที่แบบเหมือนกันหมด เรื่องเดียวกัน แต่คนละสไตล์เลย

จิง ทำเสร็จแล้ว ต้องส่ง แล้วก็ให้แต่ละคนไป

น้ำชาติ ไม่ใช่เรียนเลข แล้วแต่ที่เราคิดเอาเราอยากเขียนอะไรก็เขียน ให้โจทย์เดี่ยวไม่ยากอีกอ่า

Hatch-U เวลามันน้อยไป

Hatch-U พวกงานเขียนเหมือนศิลปะ ที่แบบไม่ใช่ว่ารู้งี้เสร็จ ต้องมีอารมณ์ อยากจะทำก็ทำ ไม่ใช่แบบ 2+2 เป็น 4 บางทีแอบน้ำอยู่ดีๆ นึกจะออกมาก็ออกมา

ท็อป ยังไม่ได้แอบน้ำละซี ที่จริงคืออยากแอบนี่เอง

ลูกอ้อย เอ้าเราเขียนเรื่องห้องน้ำกัน

ท็อป เขียนอะไรที่เกี่ยวกับอันนี้ไหม แบบ...มามะมากับกระต่าย...อะไรอย่างนี้ มาเดินทาง มาอะไร

นิว เรื่องจริงหรือ

ท็อป ไม่ใช่เรื่องจริงอะ ผมสมมติ ไม่รู้ดิก็ลองยกตัวอย่างไป

พีซิง ลองเสนอได้ไหม แล้วถ้าอาจจะลองกำหนดตัวละครอะไรบางตัวขึ้นมาให้ แล้วให้เขาแต่ละคนไปติดต่อของตัวเองให้เป็นเรื่องของตัวเองอย่างนี้ได้ไหม

Hatch-U มันยากไปนะเราว่า

ลูกอ้อย ฟังดูเหมือนกับเริ่มต้นยากใช่ไหม

ท็อป เออใช่

นิว ไม่รู้จะเริ่มยังไง แบบว่าต้องมีแนวคิดแบบไหน

ลูกอ้อย เอาอย่างนี้สมมติว่าอยากตรงเริ่มต้นใช่ไหม ก็หาวิธีการเริ่มต้นให้ได้ก่อน

น้ำชาติ ไม่งั้นก็ลองเอาข่าวมาเขียน แต่เขียนเป็นนิยาย เขียนเป็นเรื่องสั้น เอาข่าวนี้ มันบรรยายข่าวแต่ของเราเป็นนิยาย เหมือนข่าวชายยาบ้าโดนจับ อย่างนี้ เราแต่งมันใหม่ คือเอาหนังสือพิมพ์มาตัดข่าวเล็กสักชิ้นนึง แล้วก็เอาไปขยายเอาไปทำ เออ แล้วมันจะง่ายเพราะว่าเราไม่ได้ไปบังคับ

นิว แพนด้าไง แพนด้าสอนคน

น้ำชาติ แพนด้าก็ได้แล้วก็บอกว่าที่จริงมันไม่ใช่ มันเป็นลูกหมีธรรมดา นั่นแหละลองดู

นิว หาอะไรที่เกี่ยวกับการเมืองใหม่

น้ำชาติ ก็แล้วแต่ ได้ จะเขียนเหลือง-แดง เขียนการเมืองเขียนอะไรก็ได้ เราก็ตัดข่าวของเรานั้นไป เพราะว่าในนั้นจะมีครบ มีตัวละคร มีสถานที่ครบ ฟรุ้งนี้เราก็เลือกอ่านแล้วก็ตัดข่าว ใครจะเขียนข่าวไหนก็แม็กมา เออ มันก็จะง่าย แล้วก็เลือกเอาจะเขียนแบบว่า..ก็ได้ ข่าวมันไม่ยาก เขียนเรื่องนักการเมือง เขียนเรื่องอะไรไม่รู้แต่เราก็แต่งใหม่ ตัวละคร คือเราเอาที่เขาชอบมาขยาย มันเป็นนิยายนิ พอเป็นนิยายเราสามารถโกหกปกคลุมได้ แล้วจะง่ายเพราะเราไม่ต้องมาคิดพล็อต ใช้นิเวศ เพราะมันมีพล็อตให้เราอยู่แล้ว เราไม่ต้องมาคิด

น้ำชาติ 3 หน้า ก็เก่งแล้ว อ้าว ข่าวหน้าเดียวเขาก็ต้องจบแล้ว

Hatch-U กินเบียร์ ช่วยในการทำงานไหมคะ

น้ำชาติ ป่าว ผมเลิกนานแล้ว ไม่หอรอก กินไปเขียนไปก็เละสิ

Hatch-U เคยเห็นแบบในหนังสือ

น้ำชาติ ไม่จริง หลอกหลวง ก็เข้าใจบางทีคนเขาก็นึกว่า อ้อ มันกินเหล้า มันถึงเขียนได้

Hatch-U มันจะได้มีฟีลลิ่ง

น้ำชาติ เละดิ

นิว เรามาเขียนความจริงกันเอาไหม

น้ำชาติ มีปัญหาหรืออยากจะคุย อยากจะถามมีไหม

Hatch-U เคยไปเวิร์คช็อปกับครูช่างมาคะ ครูช่างเขาบอกว่า เรื่องที่นำเสนอใจมาติดตามกันมันจะไม่มีเรื่องสีขาว มันเป็นเรื่องฉาวๆ เรื่องโลกีย์ เรื่องแบบไม่ค่อยดี เขาเน้นในด้านมืดของคนจะเป็นที่น่าสนใจ

น้ำชาติ ก็เหมือนกันกับหนังสือพิมพ์ ใช้นิเวศ นักข่าวก็เขียนแบบว่าเด็กได้รางวัลมาซึ่งเป็นเรื่องที่ดีเป็นเรื่องที่ดีควรจะ

Hatch-U กรอบเล็กๆ

น้ำชาติ พอพระเอาผู้หญิงแล้วก็เรื่องใหญ่ ใช้นิเวศ ก็เป็นในลักษณะนั้น การตลาด ถึงบอกว่าคนชอบอ่านอย่างนี้ แต่คุณ เป็นเจ้าของ คุณเป็นคนกำหนดการอ่านของคนทั้งประเทศ ถ้าคุณไม่ลง เขาจะอ่านไหม เขาจะเอาที่ไหนอ่าน อย่างคุณทำเล็กๆ เขาจะว่าอะไรไหม เขาก็ไม่ได้ว่าอะไรนี่ แต่เออ คุณไม่ทำใช้นิเวศ ถ้าจะเอาข่าวเด็กที่ไปแข่งคณิตศาสตร์โอลิมปิกได้รางวัลมา พาดหัวใหญ่ๆ แต่ข่าวก็คุณก็เอารูปผู้หญิงลงเอารูปพระรูปเจ้าลง แล้วก็อ้างว่าคนชอบ คนที่เป็นเจ้าของก็คือหนังสือพิมพ์นั่นแหละที่เป็นคนบอก ว่าอย่างนี้ขายดี ก็โทษมันด้วยไม่ใช่โทษคนอ่าน

น้ำชาติ มีวิธีดีที่ทำนายอยากจะทำไหม

ทีโอป ดูครับ

น้ำชาติ ปีที่แล้วทำไง

Hatch-U ทำที่นี้เธอคะ

น้ำชาติ ใช้นิเวศ ทำมา

(ดูวิดีโอหมาทำมา)

เช้าวันอาทิตย์ที่ 9 ส.ค. 52

น้ำชาติ ทุกคนมีข่าวอยู่แล้วนะ บางที่ไม่ต้องอ่านข่าวหรือก ซีวิตนอกจอที่ไม่อะไรนะ...ไม่ตลกใช้ไหม ของไอ้ปัดลูกกตัญญู เราก็ดูรายละเอียดแต่นี้ไม่ต้องดูคือเราอาจจะ เออ มันเป็นลูกกตัญญูกับแม่ แต่ตอนหลังอาจจะไม่ใช่ลูกหรือว่ายังงี้ ก็เป็นลูกที่ย้ายคนนี้เก็บมาเลี้ยงหรือว่าอะไรอย่างนี้ คือเราสามารถจะเอาข่าวที่เราเก็บมา ไม่จำเป็นจะต้องไปตามข่าว ไม่จำเป็นจะต้องไปเป๊ะๆ ตามข่าว ถ้ามีอะไรเสริม มีอะไรที่มันจินตนาการได้ จำไว้เสมอว่ามันเป็นเรื่องหลอกหลวงปั่นน้ำเป็นตัว จะหลอกคนอ่านยังงี้ให้เชื่อแต่ไม่ใช่เรื่องจริง ถึงแม้เราจะเอามาจากเรื่องจริง แต่เรากำลังจะเขียนนิยายกัน เรากำลังจะปั่นน้ำเป็นตัวก็แล้วแต่ที่เราจะบิดมันยังงี้ หรือเราจะรายงานเป็นเชิงข่าวก็ได้เพื่อหลอกว่าเป็นความจริงอะไรอย่างนี้

ก็ดูเลือกที่เราทำมานะ ก็อย่างที่บอก จะมีตัวละคร มีฉาก มีบทสนทนาซึ่งก็จำเป็นที่เราจะต้องทำให้มันครบ เราจะเล่าเรื่องเหมือนกับเราสร้างหนังให้คนดู ตัวละครเห็นหน้าตาเป็นยังงี้ ใส่เสื้ออะไรเพราะบางทีถ้ามีแต่หน้าตาแต่คำพูดเราก็ไม่รู้ว่ไอ้ตัวนั้นเป็นยังงี้ ทำให้ครบองค์ประกอบที่บอก ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ มันก็คือตัวละคร ทำอะไรก็คือพฤติกรรมที่ไหนก็คือสถานที่หรือฉาก เวลาอะไรก็คือเช้า กลางวัน เย็นหรือตีสองตีสามก็ว่าไป ผลเป็นยังงี้ข่าวก็จะบอก แต่เราจะบิดยังงี้ก็ได้ เทาที่เราจินตนาการใส่เข้าไป มีอิสระเต็มที่เพราะนี่เป็นโลกของเรา เราเป็นพระเจ้าที่จะกำหนดคนเหล่านี้ที่เราจะเขียน และวิธีการเขียนก็เหมือนกันไม่จำเป็นต้องเขียนตามข่าวหรือก อาจจะทำตรงกลางมาขึ้นก่อนก็ได้ มันน่าสนใจไหม หรือจะทำตรงปลายมาขึ้นแล้วก็ค่อยๆ ไล่ไป หรือจะ 1-2-3-4 ก็ได้ ไม่มีอะไรผิดไม่มีอะไรถูกแต่ถ้าออกมาดีมันก็โอเค ออกมาไม่ดีก็แสดงว่าเรายังทำไม่สมบูรณ์ ไม่เก่ง

ก็ลองเอาข่าวที่เราเลือกนะไปลองทำกันดู เออให้เสร็จก่อนเที่ยงสัก 2 หน้าขึ้นไป ไม่ต้องเปลือง 3 หน้านะ แล้วก็เขียนให้รู้เรื่อง เขียนให้อ่านออกนะ เพราะบางทีลายมือพวกเรา ผมเจอมาเยอะแล้วอ่านยาก เขียนยังงี้

ก็ให้บรรจง ไม่ใช่บรรจงให้ผมอ่านเพราะมันต้องใช้เวลา แล้วระหว่างนั้นผมจะเดินอยู่แถวนี้หรือว่านั่งคุยก็แล้วแต่ เข้ามาถามได้ทันทีถ้ามีปัญหา เพราะบางทีทำงานแล้วมีข้อสงสัยเข้าไปเลยจะคุยอยู่กับใครก็ไม่ต้องเกรงใจ เพราะนี่เป็นเวลาของเราเป็นเวลาที่ผมต้องให้พวกคุณนะ

โอเค แยกย้ายกันไปทำได้

ช่วยบ่าย
เขียนวานเสร็จ
แล้วมานั่งคุยกัน

ปัญหาเมื่อลมือเขียน

น้ำชาติ ให้พูดถึงปัญหากันก่อนเพราะเวลาทำงานมันก็มีปัญหา มีปัญหาเพราะว่าเราไม่เคยทำ เอาปัญหามาวางกันบนโต๊ะแล้ววิเคราะห์ว่าเกิดจากอะไร ลุงอ้อยบอกให้เริ่มจากซ้ายมือก่อนใช้ใหม่ (หัวเราะ) พวกนี้เมื่อวานไม่รู้จักกันแต่เมื่อคืนก็คุยกันแล้ว แล้วได้ทำใหม่ เพื่อนบอกโจทย์เรียบร้อยแล้วนะ ปัญหาที่เราเจอจริงๆ อะไรบ้าง

คำถาม

เต : ไม่รู้จะเริ่มยังไง คือบางทีเรามีเรื่องหรืออ่านหนังสือพิมพ์อะไรไป ไม่รู้ว่าจะจับประเด็นยังไงมาเป็นตัวเริ่ม

น้ำชาติ แล้วใครมีปัญหาตอนเริ่มบ้าง ไม่มีนะ โอเค ปัญหาจะได้ไม่ซ้ำกันตอบกันไปทีเดียว โดยปกติ เวลาเริ่มจะเล่าเรื่องควรจะเริ่มที่ประโยคหรือว่าอะไรก็ได้แล้วแต่ เหตุการณ์ที่น่าสนใจ ไม่จำเป็นจะต้องเริ่มด้วยคำบรรยาย ไม่จำเป็นที่จะต้องเริ่มด้วยฉากด้วยอะไร บางทีอาจจะเปิดด้วยคำพูดก็ได้ สมมติว่า “มึงไม่ใช่ลูกกู มึงเป็นลูกอึะหรี” มันตลกๆอย่างนี้ ก็น่าสนใจเพราะอะไร เพราะว่าทั้งๆ ที่เป็นลูกของเขาเองแต่ทำไมถึงด่าว่าไม่ใช่ลูกกู เป็นลูกอึะหรีแสดงว่าแม่หรือว่าเมียเขาจะต้องผู้หญิงที่ไม่ดี หรือเขาสงสัยว่าลูกคนนี้เป็นลูกชู้หรือเปล่า

ฉะนั้นวิธีที่จะเริ่ม คือเริ่มยังไงที่น่าสนใจ หามาให้ได้ว่าตรงไหนที่เราจะเริ่มแล้วคนต้อง เอ๊ะ! มันน่าสนใจเว้ย เรื่องนี้มันน่าอ่านต่อ คล้ายกับชวนติดตาม ถ้าเริ่มเนือยๆ อ่านไปสัก 3-4 ย่อหน้า ยังไม่ไปไหนก็ชวนเพื่อวิธีที่มีปัญหาในการเริ่มก็คือ ต้องเริ่มยังไงก็ได้ที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะป็นฉาก ไม่ว่าจะป็นตัวละคร ไม่ว่าจะป็นบทสนทนาหรือคำพูดก็แล้วแต่ แต่ต้องน่าสนใจ แต่ทั้งหมดทั้งปวงที่พูดเป็นความเห็นของตัวเองนะ ไม่มีกฎมีผิดไม่ใช่ว่านี่คือสูตรตายตัวจะต้องไปปฏิบัติ แต่คือเป็นสิ่งที่เราได้จากการทำงานก็คือต้องเริ่มที่น่าสนใจ ให้น่าติดตาม

มีปัญหาเกี่ยวกับการเริ่มอีกใหม่จะได้ผ่านปัญหานี้ไป ซักได้อีกนะ ถ้ายังไม่เคลียร์

(เงียบ)

ไม่มีใช้มะ อธิบายดีหรือว่าเราฉลาด ทั้ง 2 อย่างนั้นแหละนะ ก็เหมือนเวลาที่เรายื่นรูป ตรงไหนที่จะเป็นจุดมองปุ๊บสายตาก็ต้องมาที่นี้ก่อน ก็เหมือนกันนะแต่ว่าตัวหนังสือจะพรีดไป ไม่มีสี ไม่มีฟอร์ม แล้วทำยังไงให้น่าสนใจน่าติดตาม น่าอ่านต่อ ต่อจากนี้ มีปัญหาอะไรอีกใหม่ ไม่เอาการเริ่มละเพราะเราพูดกันไปแล้ว

มืออาชีพไม่รออารมณ์

ที่อป เวลาเขียนแล้วหยุดเขียน แล้วกลับมาเขียนใหม่อีกที่ อารมณ์ที่จะเขียนตอนนั้นมันหายไปแล้ว อยากรู้เช่นหยุดไปกินข้าว ก่อนไปก็แบบเดียวก่อน เดี่ยวค่อยกิน แต่พอกลับมา เอ้ย พอละ แค่นั้นละกัน เหมือนอารมณ์ที่อยากเขียนต่อเริ่มหมดแล้ว

น้ำชาติ โดยความเป็นมืออาชีพเราพึ่งอารมณ์ไม่ได้ เราเป็นนักเขียนอาชีพพึ่งอารมณ์ไม่ได้ เพราะเป็นงานประจำที่ต้องทำ เหมือนที่เมื่อคืนว่าจะต้องอ่านที่เราเขียนไว้ แล้วก็พยายามเข้าไปให้อยู่ตรงจุดนั้นให้ได้ แล้วก็ทำงานต่อ ต้องพยายามสร้างอารมณ์ให้กลับไปตรงนั้นให้ได้ ถ้าเราจะต้องส่งต้นฉบับพรุ่งนี้ แต่รออยู่เพราะอารมณ์ไม่มี ไปส่งวันมะรืนก็ได้ เขาพิมพ์ไปแล้วเพราะว่างานก็ต้องเดิน มาคอยเราไม่ได้ พอคอยเราไม่ได้ ก็มาขอภัยท่านผู้อ่านเนื่องจากผู้เขียนป่วยเข้าโรงพยาบาลที่จริงไม่ได้ป่วยหรอกแต่เขียนไม่ทัน นักเข้าคนอ่านหรือบรรณาธิการก็เบื่อบ้าง มันเป็นเรื่องที่แต่ทำไม่คุณรับผิดชอบไม่ได้

เราจำเป็นต้องทำให้มาต่อติดกับที่เขียนค้างไว้ ก็ด้วยวิธีการอ่านอ่านแล้วก็พยายามเข้าไปในเรื่องที่เราเขียนค้างไว้ แล้วก็เดินต่อไปเลย แต่กว่าจะไปถึงตรงนั้นได้บางทีต้องใช้การบังคับตัวเอง อย่างผมทำงานก็จะ

ทำงานตั้งแต่ 10 โมงเช้าถึง 4 โมงเย็น กลางวันจะพักสักชั่วโมงสองชั่วโมงก็แล้วแต่ ถึงวันนี้ ไม่เขียนก็ต้องนั่งที่โต๊ะทำงาน เขียนไม่ได้บางทีก็หาหนังสืออ่านไป เมื่อก่อนเขียนลายมือ ถ้าได้ 10 หน้า เริ่ม 10 โมง ได้ 10 หน้า ตอนบ่ายโมงก็เปิดดูตูด วันนี้ไม่ต้องทำงานถ้าได้ครบแล้ว แต่ถ้าไม่ได้ ตัวผมก็จะนั่งแข่งจนครบ นั่นคือวินัยในการทำงาน ถึงบอกว่าถ้าเราเป็นมืออาชีพจริงๆ เรารออารมณ์ไม่ได้บางทีมันต้องมีวินัย ใครมีปัญหาเดียวกันอีกไหม หมายถึงยังไม่เข้าใจมีอีกไหม ไม่มีนะ

เต๋า ถ้าเกิดเราไม่มีอารมณ์ทำงานตรงนี้แล้ว พอมาเป็นหน้าที่ ก็ยังไม่ค่อยหน้าที่จะทำให้เรามีไอเดียได้เหรอ

น้ำชาติ การสร้างงานศิลปะขึ้นมา อย่างที่บอกว่าถ้าเราพูดถึงมืออาชีพนะ มันรออารมณ์ไม่ได้ เช่น เดือนนี้มีสี่สัปดาห์แต่ถ้าเป็นรายสัปดาห์ก็ต้องทุกสัปดาห์ รอไม่ได้ แต่ถ้าเราทำในลักษณะเป็นงานอดิเรก กลางคืนพอเริ่มมีอารมณ์เราก็มานั่งเขียนต่อกลางคืนอย่างนี้มันเป็นไปได้ แต่ความที่เป็นมืออาชีพ มันไม่ต่างกันนะมีอารมณ์กับไม่มีอารมณ์ อยู่ที่การคิดในการทำงานมากกว่า บางทีอารมณ์มาก่อนก็จะเป็นอย่างต้องเขียนหนังสือตอนกลางคืนต้องอยู่เงียบๆ อะไรอย่างนี้ก็จะเป็นอย่างนั้น แล้วก็เขานอนกันแล้วก็ลุกขึ้นมาเขียนเมื่อก่อนอยู่กรุงเทพก็ตีสิบเที่ยงคืนเขานอนกันหมดบ้านแล้วเราก็ทำไปถึงเช้ามันเงียบดี สงบ เราก็มีอารมณ์เขียน แต่เดี๋ยวนี้ในโต๊ะอาหารที่มีคนเยอะๆ ยังไงก็เขียนได้ แล้วงานก็ไม่ได้ออกต่างกันด้วย มันมีอยู่แล้ว

พยายามฝึกนิสัย อย่าไปทำงานตามอารมณ์ งานมันออกมาก็เท่ากันแหละเพราะว่างานมันอยู่ในหัวเรา วิธีคิดจากประสบการณ์จากไอเดียเราเปลี่ยนไม่มาก เออ ความเป็นมืออาชีพ วินัยจะถูกสร้างขึ้นมามาก แต่ถ้าพูดถึงว่าเราทำงานประจำแล้วบางทีอยากเขียนหรือเสาร์อาทิตย์ไปพักผ่อนต่างจังหวัดเอาไอ้ไปด้วย เผื่ออยากจะทำสักหน้าสองหน้า ไม่เป็นไร เพราะเราไม่ต้องไปส่งใคร หมายความว่าไม่ได้ไปตีพิมพ์ ไม่มีใครต้องมาคอยดันฉับจากเรา แต่เมื่อไหร่ที่ฝึกตัวเองบ่อยๆ จะรู้สึกว่าเป็นวินัยที่เราต้องทำ อารมณ์ไม่ใช่เรื่องจำเป็นแล้ว แต่งานออกมามันก็เท่ากัน

ดูพวกนักเขียนมืออาชีพเขาจะไม่ค่อยมีอารมณ์นะ หมายถึงอารมณ์ในการเขียน ถึงเวลาก็นั่งปุ๊บแล้วก็รู้ว่าต้องทำอะไรต่อ เขาก็จะทำได้ แต่ถ้าพวกเราไม่ได้จะทำอาชีพนี้ก็แล้วแต่ ตามสบายอยากทำก็ทำ แต่ก็เสร็จช้าเพราะอารมณ์มันไม่ได้มาทุกวันไม่ได้มาบ่อยๆ งานก็เดินช้าลง

ทีหนิง เหมือนกับถ้าแบบว่าถ้าเน้นคำว่ามืออาชีพ ก็คือจะเน้นเรื่องของการฝึกทำบ่อยๆ

น้ำชาติ ใช่ๆ

ทีหนิง ทำบ่อยๆ จนเป็นนิสัยเป็นวินัยของตัวเอง จนเมื่อเราลงมือจรดหัวปากกาสิ่งที่อยู่ในหัวมันออกมา นี่ก็คือความสุขไปแล้ว ไม่ต้องรอว่า เออฉันยังไม่พร้อม ฉันยังไม่มามีอารมณ์

น้ำชาติ ใช่ๆ จะต้องรอให้คนอื่นเขาเจียบก่อนถึงจะเขียนได้ มันไม่ได้เป็นอย่างนั้น

ทีหนิง อย่างที่อ๊อบ ที่บอกว่าตอนแรกมีอารมณ์ที่จะเขียน แล้วพอเขียนไปแล้วหยุดไปกินข้าว กลับมาก็ไม่มีอารมณ์แล้ว วิธีการจะกลับสู่อารมณ์เดิมคืออ่านทวน

น้ำชาติ อ่านทวนแล้วก็เข้าไปในเรื่อง จมเข้าไปในเรื่อง

ทีหนิง ก็พาตัวเอง แล้วเราตัวเองก็ต้องคิดว่าพาตัวเองกลับไปสู่อารมณ์นั้นด้วยวิธีการไหน ก็อาจจะต้องคิดกัน

น้ำชาติ ใช่ๆ แต่ส่วนใหญ่ที่จะใช้ก็คือการอ่านทวนเพราะว่าเราก็จะได้เข้าไปในเรื่องนั้น จะได้อยู่กับบรรยากาศนั้น พุดคุยกับตัวละครที่เรากำลังเขียนอยู่ก็จะเป็นอย่างนั้น

เต๋า แล้วควรจะเริ่มจากตรงไหน หมายถึงตรงจุดที่เริ่มต้น

น้ำชาติ ใหม่ๆ ก็เป็นอารมณ์ทั้งนั้นแหละ เพราะอยากเขียน เป็นกันทุกคนแหละ จะมีช่วงนึง เฮ้ย อยากเขียนหนังสือ อยากอะไรเป็นอารมณ์ทั้งนั้น แล้วพอไม่มีอารมณ์ก็จะเขียนไม่ได้ แต่เราจะพัฒนาเราจะฝึกนิสัยอย่างนี้ให้ไม่ต้องทำตามอารมณ์ได้ไหมละ แรกๆ เป็นเหมือนกันทุกคน พวกทำงานศิลปะต้องมีอารมณ์ไม่ว่าวาดรูปหรืออะไรก็ตาม แต่เมื่อพัฒนามาเป็นอาชีพ

แล้ว ตรงนั้นเป็นเรื่องรองแล้ว

พีหญิง ขึ้นอยู่กับประเด็นที่เราอยากสื่อสารนั้นมันอาจจะแรงกว่าอารมณ์ด้วยซ้ำไป

น้ำชาติ ประเด็นก็คือเนื้อหาที่เราจะบอก มันไม่ได้มาผลักดันให้เราจะต้องทำยังไงให้รู้สึก เราไม่ต้องมีอารมณ์ก็เขียนได้ ไม่ต้องมีอารมณ์ก็วาดรูปได้ แต่ว่าตัวไอเดียนั้นก็ยิ่งออกมาเหมือนเดิม

พีหญิง ก็คือฝึก

น้ำชาติ ต้องฝึก พอฝึก ทักษะก็มีมากขึ้น คำจะมีมากขึ้น วิธีการเราก็จะมีหลากหลายขึ้น มันก็จะพาเราไปให้ไปถึงตรงนั้น ถ้าเราอรอารมณ์กว่าจะมีอารมณ์เขียนบางทีก็เบื่อแล้ว อีกสองสัปดาห์กลับมาจะมีอารมณ์ใหม่ เราก็จะพลาดการฝึกฝน ถ้าเราเรียนวาดรูปก็ต้องฝึกตรอ้อ มันไม่ใช่งานที่จะไปจัดแสดงได้ แต่นี่เป็นการฝึก อาจารย์ตั้งหุ่นไว้ให้วาดรูปแล้วเราจะบอกว่า โอ้ยไม่มีอารมณ์ ไม่ได้ เพราะเราต้องฝึก

มีภาพของเรื่องราวในหัว

นิว เวลาเขียนแล้วติดๆ ชัดๆ มีอะไรบางอย่างที่อยากจะบอกออกมา แต่ไม่รู้จะเรียบเรียงออกมาในลักษณะไหน หรือว่าบรรยาย อาจจะบรรยายฉากอยู่แล้ว ก็อยากจะเปิดตัวละครหรือว่าอะไรขึ้น แต่ไม่รู้ว่าจะเริ่มยังไง แบบว่าเขียนแล้วไม่ถูกใจ เขียนแล้วแก้ๆ ว่าดูแปลกๆ ดูไม่เข้ากัน

น้ำชาติ ไซ่ บางทีเราใหม่ เราไม่รู้ บางทีทำแล้วมันแก้งก้าง สมมติเรากำลังบรรยายฉาก ตัวละครจะโผล่ขึ้นมา จะให้มันอยู่ตรงไหนมันอยู่กับใคร แล้วจะพามันไปเปิดตัวละครได้ยังไง ลองดูหนัง เวลามันจับ มันจะแพนกล้องไปแล้วก็จะเห็น แล้วอาจจะซูมเข้าไปที่หน้า จะนิยมจะสมมุท เราลองสังเกตดู
พวกงานเขียน ไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสืออย่างเดียว สมมติว่าอ่านพอรู้กลวิธีแต่บางอย่างบางทีเราได้จากหนัง ได้จากการฟังเพลง ได้จากอะไรอื่นๆ เราก็เอามาทำได้ สมมติเพลงขึ้นมาเนิบๆ เป็นเพลงหวาน แล้วอยู่

ปลายๆ มันผ่าๆ อย่างนี้ ถ้าเป็นเราก็คือเป็นเรื่องราวโรแมนติกก่อน นิมๆ หญิงสาวชายหนุ่ม พอตอนจบอาจเป็นชาตกรรม เช่นเดียวกัน เราอาจจะเอามาจากหนังหรือจากอะไรก็ได้ เวลาที่เขาเปิดตัวละคร เขาเปิดยังไง เราก็นั่งดู

ฉากทะเล ภาพแพนมาเห็นเด็กกำลังนั่งเก็บหอยหรือเล่นทรายอยู่ แล้วจะทำให้เกิดสีนามิแล้วเด็กคนนี้จะเป็นอย่างไง หนีทันไหม จมน้ำไหม อยู่ที่ เราจะพาไปยังไง ส่วนมากเวลาบรรยายเราก็นึกจะบรรยายว่าเป็น “แก้ว” โอเคจบแค่นั้น แล้วเราจะไปไหนต่อวะ ก็นี่ “แก้ว” แล้วก็บรรยายจบไปแล้ว แต่ถ้าเรามี “แก้ว” จากตรงนี้ เลื้อยผ่านขึ้นหน้าคนนี่ แล้วก็ผ่านไปโต๊ะใหญ่ข้างบนโน้น เขากำลังนั่งประชุมกันอยู่ จะนิยมกว่า เข้าใจที่อธิบายนะ

พีแบด อย่างนี้ก็ต้องมีภาพไว้

น้ำชาติ ต้องมี ในเมื่อคนเขียนมันยังเห็นภาพไม่ชัดแล้วคนอ่านมันจะอ่านรู้เรื่องได้ยังไง คนเขียนต้องเขียนภาพชัดที่สุดแล้วบรรยายภาพที่เราเห็นให้ชัด เพื่อคนอ่านจะได้เห็นภาพอย่างที่เรต้องการให้เห็น

ในหนังเราเห็นภาพเห็นเสียง “อิง ปัง” หนังจะให้สนุก เสียงจะใช้ “ปัง” สนั่นหวั่นไหวเป็นเสียงอะไรที่ยิ่งแล้วให้คนดูรู้สึกว้า ใช้ปืนกระบอกนี้ ต้องยิงเสียงนั้นขนาดนั้น ในหนังสือก็มี “ปัง” ด้วย คนอ่านพอจินตนาการว่าก็คงจะ “ปัง” ใหญ่ เพราะเสียงมันขนาดนี้ ในหนังสือคนอ่านจะช่วยเราอยู่แล้ว แต่ในหนังคนดูไม่ช่วย คนดูมาจับผิดด้วยซ้ำไปเพราะคนดูดูจากภาพที่เห็น แต่คนอ่านหนังสือจะช่วยเพราะเขาจะมีจินตนาการของเขาอยู่แล้ว ทุกครั้งที่จะทำ เราต้องเห็นภาพให้ชัด ต้องรู้ว่าเข้าไปในบ้านมีกี่ประตู ประตูออกข้างหลังเป็นห้องน้ำไหม มีกลิ่นอะไร ต้องเห็นเพื่ออะไร เพื่อช่วยให้คนอ่านได้จินตนาการ

มีอีกไหม ถ้ายังไม่เคลียร์ก็ถามได้

จินตนาการ เรื่องจริง เรื่อง

โกหก

หยิน หยินเขียนจากข่าวค่ะ คืออ่านไปแล้วไม่รู้จะเอาเรื่องอะไรมาเขียน เหมือนเป็นข่าวบันเทิงข่าวนึง ไม่มีประเด็น

น้ำชาติ ก็ใช่ บางที อยู่ที่เราต้องใช้จินตนาการ เมื่อเข้าที่อ่านข่าวลูกกตัญญู ถ้าเกิดลูกคนนี้เป็นเด็กเก็บมาเลี้ยง หรือว่าเป็นเด็กที่ไม่ใช่ลูกของตัวเอง ใครเขาเอามาฝากเลี้ยง แต่เด็กคนนี้รู้สึกว่าคุณนี่คือแม่จริงๆ ขณะเดียวกันลูกจริงๆ ของแกอาจจะไม่ได้ดูแลอะไรอย่างนี้ ก็แล้วแต่ นั่นคือจินตนาการมาช่วย ถึงบอกว่าไม่จำเป็นจะต้องไปตามเขาคือหมายความว่า

จำไว้เลยว่าอ่านเขียนเป็นวานโกหก แต่

เราไม่ได้โกหกให้คนเชื่อ แค่นั้นเอง

บางที ความสมจริงในชีวิต จะเป็นความสมจริงในนวนิยายหรือเรื่องแต่ง บางทีก็เป็นเรื่องเดียวกันได้ คาบเกี่ยวกัน เคยได้ยินข่าวสมัยฟองสบู่แตกไหมว่า เศรษฐีฆ่าตัวตาย ในนวนิยาย เวลาที่ตัวละครมีปัญหาแล้วแก้ปัญหาไม่ได้ เราบอกให้มันข้ามถนนโดนรถชนตาย คือเราไม่ได้แก้ปัญหาของมัน แล้วเราก็กัดเหยียดให้มันตาย แต่ในชีวิตจริงมีคนที่มีปัญหาโดนรถชนตายก็มี นั่นคือความสมจริงในชีวิตจริง แล้วพอเอาไปใส่ในเรื่องสั้นในนวนิยายมันกลายเป็นเรื่องไม่สมจริง ไม่เชื่อ ไม่มีทาง ตอนแรกอยู่ๆ มาแก้ง่ายๆ อย่างนี้หรือ ปัญหาผูกไว้เยอะแล้วให้ถูกรถชนตาย ไม่เอา ชู่ย แต่ในชีวิตจริงเป็นนะ แต่บอกตรงๆ บางทีบางเรื่องก็เป็นไปได้ มันเป็นเรื่องเดียวกัน

คุมประเด็น ปม น้ำหนัก

จิง ตอนแรกก็คิดโครงเรื่องไว้คร่าวๆ จะเป็นอย่างไร พอเขียนไปรู้สึกที่เราอยากเปลี่ยนปม ปรากฏว่าพอเราเพิ่มปมเข้าไปเรื่อยๆ ตอนจบเรากลายปมได้ไม่หมด

น้ำชาติ เข้าใจๆ อาจจะเป็นเพราะเวลาเราน้อย เวลาเราสั้น ถ้าเรามีเวลาทอดระยะเวลาออกไป เราก็จะคลายตรงนั้นได้ เรารู้ว่ามันจะไปไหน ในกรณีที 3 หน้า อาจจะไม่คลายได้ไม่หมด อาจจะต้อง 5 หน้า 10 หน้า อันนี้ไม่ใช่ปัญหาใหญ่ เวลามันกระชั้น อย่างที่บอก ไม่มีทางหรอกที่จะมาเรียนกันวันเดียวหรือว่าวันครึ่งจะมาเขียนเรื่องสั้นเป็น ไม่มีทางเป็นไปได้ แต่ว่ามันเป็นเหมือนกัญแจ เคล็ดลับหรืออะไรก็แล้วแต่ เวลามันน้อย

ปาน ของหนูเขียนเรื่องของตัวเองค่ะ

น้ำชาติ อืม ได้ไม่มีปัญหา

ปาน เขียนพล็อตไว้อย่างนึง พอเขียนเสร็จแล้วกลับมาอ่าน มันเป็นคนละเรื่องกัน ก็เลยคือกว่าจะเขียนเสร็จก็เลยหมดไอเดียไปเลย

น้ำชาติ ประเด็นยังอยู่ไหมละ

ปาน ยังอยู่มั้งค่ะ

น้ำชาติ ประเด็นในเรื่องที่เราพูดยังอยู่ไหมละ

ปาน ก็ยังอยู่ ก็ยังคงคล้ายๆ กับที่เราอยากเขียน

น้ำชาติ แต่ตัวดีเทลไม่เหมือนกัน ไม่ใช่ปัญหาเพราะว่าประเด็นยังอยู่ ประเด็นในเรื่องที่เราอยากบอก เราอยากพูดมันยังอยู่ แต่เราเปลี่ยนตัวดีเทล เปลี่ยนฉาก เปลี่ยนตัวละคร เปลี่ยนรายละเอียด เปลี่ยนเนื้อเรื่องก็ได้ ถ้าประเด็นยังอยู่ แต่ถ้าย้ายประเด็นปึบ เราก็ต้องไปคิดใหม่ แต่ถ้าเขียนไปแล้วไม่ใช่ประเด็นเดิม มันพาเราไปเรื่อยๆ แสดงว่าเราเอาไม่อยู่ พุดง่าย ๆ คือเข้ารกเข้าฟง ไปเรื่อยๆ ไม่มีจุดหมาย แต่ถ้าประเด็นยังอยู่ก็โอเค ยังถือว่าเรายังอยู่ในกรอบ

Hatch-U แล้วจะคุมยังไงให้อยู่ละคะ

น้ำชาติ ก็ดูประเด็นเราเป็นหลัก แล้วมันตัวนี้กำลังจะออกนอกประเด็นของที่เรากำลังจะพูดใหม่ ถ้ารู้สึกว่ามันออก เราก็ต้องลองค่อยๆ คัด ค่อยๆ ตบมันเข้ามา ให้เข้าร่องเดิมที่วางไว้ ถ้าแก้ไม่ได้ ลองกลับไปดูตั้งแต่ต้นสิว่าทำไมมันถึงได้เกลือกออกไปนอกประเด็น เราก็ไปตัดมันตั้งแต่ต้น

เน็ด ไม่รู้จะจบยังไง

น้ำชาติ ไม่ได้คิดไว้ตั้งแต่ต้นใช้ไหม

เน็ด ก็คิดไว้ แต่ไม่รู้ว่าจะเขียนให้ออกมาลักษณะไหน ไม่รู้ว่าคนอ่านเขาจะเหมือนกับที่เราคิดไว้หรือเปล่า

น้ำชาติ ไม่ต้องไปคิดถึงคนอ่าน ไม่ต้องไปคิดเลย อันนี้พูดเรื่องจริง คิดแต่เรื่อง คือเขียนในสิ่งที่เราอยากอ่าน ยังไม่ต้องไปเอาใจใคร

เน็ด แต่ก็เหมือนกับว่าพอเขียนเสร็จใกล้จะจบแล้ว แต่ก็ยังเขียนต่อได้อีกเยอะ พอจะจบแล้วมันก็ยังไม่จบ

น้ำชาติ ลองดูก็ได้ อย่างที่บอก คือปัญหาเดียวกันคือ เวลากระชั้น ถ้ามีเวลาก็เขียนไป ก็เขียนยืดออกไปให้มันจบมันแหละ จนจบได้แล้วก็มาดูว่า ยาวไปไหม ตรงนี้เย็นเยื่อไปไหม จะตัดลงทอนลงหรือว่า การจบแบบนี้ไม่มีเหตุผล มันน่าจะต้องมีสาเหตุตั้งแต่ต้น เราก็ต้องไปแทรกลงว่า อ้อ มันจะต้องเป็นอย่างนี้

สมมติว่าจะให้ลูกฆ่าพ่อมัน ตั้งใจไว้ว่าจะให้มันฆ่า ซึ่งการฆ่าบุพการีมันเป็นเรื่องใหญ่ ถ้าเหตุผลมันน้อย แค่ขอตั้งค้ไปโรงเรียนแล้วไม่ให้ หรือขอโทรศัพท์มือถือไม่ให้ สิ่งเกี่ยวข้องมันน้อย อาจต้องมีปมว่าเด็กอาจเคยเห็นพ่อทุบตีแม่ หรือพ่อเป็นคนเลว ถึงในสายตาคนอื่นเป็นคนดี แต่มันรู้สึกว่เกลียดพ่อตั้งแต่เด็ก พอมันรู้สึก เราก็เอามาใส่ในสาเหตุตรงนี้ มาปูหรือมาซ่อนหรือมาเฉลยตอนหลัง เพื่อจะดึงไปให้สู่ตอนจบที่เราต้องการ พอจบแล้วเราก็มานั่งทวนดูว่าเหตุผลยังไม่ดี ขาดอันนี้ไปหรือว่าจบอย่างนี้จะดีกว่าไหม บางทีจบไม่จำเป็น จะต้องจบอย่างนี้ แต่ทั้งหมดทั้งปวงก็คือมันต้องจบ ไม่งั้นก็จะส่งไปตีพิมพ์ไม่ได้

อย่าง ว.วินิจฉัยกุล เคยไปคุยด้วยกัน เขาก็พูดอยู่บนเวทีบอกว่า

ตอนเด็กเรียนอักษรฯ แล้วชอบเอานิยายของใครมาไม่รู้แล้วมาแต่งตอนจบเอง เขาไม่ชอบหนังสือเล่มนี้ เขาไม่ชอบตอนจบก็เอามาแต่งตอนจบเอง ก็เป็นในลักษณะนั้น คือมันจบได้หลายวิธี จบได้หลายทาง

แล้วมีใครเขียนจบบ้างเนี่ย เออ นอกนั้นไม่จบเลยใช้ไหม ปรบมือให้เพื่อนหน่อยเขาพูดความจริง คนไม่จบนั่งเจิบเลยนะ (หัวเราะ) อ่าเล่นนะ ถ้ามีเวลาก็จะจบ เรามีเวลาน้อยไปหน่อย แต่ได้ขนาดนี้ก็โอเค

คำถาม

ก : สามารถเอาโครงเรื่องมาจากหนังสือหรือละครได้หรือเปล่า

น้ำชาติ นั่นก็คือเมื่อคืนที่เราคุยกันไง ช่วงฝีมือกับศิลปิน เอามาได้ทำไม่จะไม่ได้อะไร แต่ต้องไม่เห็นร่องรอย เพราะถ้าเอามาแล้วเขาจับได้ว่าเราลอก อาชีพเราหมดเลยนะ ถึงคุณจะได้เขียนได้รางวัล แต่ถ้าเขาเทียบดูบรรทัดต่อบรรทัดความเป็นอาชีพนี้คุณหายไปเลย ความน่าเชื่อถือที่มีอยู่ วงการนี้แค่มันรู้จักกัน ยิ่งในแวดวงนักวิจารณ์ เขาก็อ่านหนังสือเยอะเขาก็จะรู้ ถ้าเอามาก็ควรจะบอกเราได้รับแรงบันดาลใจมาจากเรื่องนี้

สมัยก่อน เขาทำกันเยอะเพราะการเขียนมันยังเป็นเรื่องยาก มีเฉพาะชนชั้นสูงที่แบบเป็นนักเรียนนอกหรือว่าผู้ที่มีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษดี พวกนั้นมันก็ไปขโมยมาแล้วก็ไปแต่งเป็นเรื่องไทยใช้ฉากไทยใช้ตัวละครไทย อะไรทุกอย่างเหมือนกันหมด แต่เมื่อเวลาผ่านไป ความรู้พื้นฐานเริ่มดีขึ้นการเขียนแบบนี้ก็ขยายมากขึ้น คนชั้นกลางเขาก็อ่านมากขึ้น เขาก็ไปจัดการกัน

เพราะฉะนั้น ถ้าเราเอามาก็ควรที่จะบอกว่ารับแรงบันดาลใจมาจากอันนี้ บอกไปเลยตรงๆ เขาจะอ่านหรือไม่อ่าน มันก็เหมือนของเขาทีเดียวแล้วเราอาจจะดีกว่าในแง่มุมมองของเราในความเป็นไทยของเรา แต่ถ้าเราจะขโมยต้องไม่เห็นเลยนะ ต้องซ่อนไม่ให้ตำรวจรู้ แต่ถ้าเราจะยืมก็บอกว่าเรายืม ไม่เสียหายแต่ต้องบอก มันก็เป็นการไม่ถูกต้อง เราก็ไม่ได้ดูถูกคนอ่าน แล้วเราก็ไม่ได้โกหกคนอ่านเพราะเราก็บอกแล้วนี่ แต่ถ้าทำก็ๆ เดียวเขาไม่

นับถือ เป็นครูเป็นอะไรอย่างนี้ ถ้าเขาจับได้แล้วจะทำยังไง เตือดร้อน

بابเบิล เป็นเรื่องลำดับเรื่อง คืออันนี้เป็นแนวคิดจากไดอารี่ที่เราเคยเขียน คือจะเป็นแนวคิดที่แบบเล็กๆ เมื่อก่อนอ่านน้ำได้มาเป็นเรื่องเลยเป็นพล็อตเรื่องคร่าวๆ ขึ้นมา เป็นเรื่องเป็นภาพในหัว ไม่ได้เป็นตัวอักษรที่เขียนออกมา แต่พอเขียนออกมากลายเป็นแบบมันถูกบิดไป แต่ว่ามันโอเคอยู่แต่ไม่ใช่ภาพที่เราเห็นเมื่อก่อน เป็นภาพใหม่แต่เราก็ได้อยู่ แล้วเขียนไปสักกลางเรื่องรู้สึกว้าวถ้าเอาตรงกลางเรื่องไปขึ้นแทนต้นเรื่องมันจะน่าสนใจกว่า แต่...

น้ำชาติ ไม่ทันล่ะ

بابเบิล จริงๆ เอามาเขียนอีกรอบนึงด้วย รู้สึกว่าเรื่องมันขึ้นได้หลายอย่าง
น้ำชาติ ใช่

بابเบิล เอาตอนจบมาขึ้นก็ได้เอาตรงกลางเรื่องมาขึ้นก็ได้ แล้วแต่เราว่าเราจะอยากได้แบบไหน

น้ำชาติ ใช่ ก็ไม่น่าเป็นปัญหา นั่นแหละ มันทำได้สารพัด จะเอาตรงไหนมาขึ้นก็ได้ แต่ปัญหาก็คือว่าเนื้อมันยังอยู่หรือเปล่า ถ้าเนื้อมันยังอยู่ เอาตรงนี้มาขึ้นแล้วมันน่าสนใจกว่าก็เอา แต่ตรงนี้ถ้าเอาตรงนั้นมาขึ้น แล้วดูเกินๆ หรือว่าเราจะเอาง่ายๆ แล้วค่อยหนักขึ้น ก็ได้อีก ได้ทั้งนั้นอยู่ที่เราจะเป็นคนเลือก ได้หลายวิธีก็ลองอ่านหนังสือดูจะรู้ เหมือนดูหนัง บางทีมันเอาตอนจบมาขึ้นก่อน เอามาขึ้นก่อนแล้วก็เล่าย้อนเหมือนกัน นั่นคือวิธีการเล่า ถ้าเรา รู้สึกว่าตรงนี้น่าสนใจกว่า เหมาะกว่า ชอบตรงนี้มากกว่า ไม่ต้องไปนึกถึงคนอ่าน ถ้ามองตัวเองว่าเราชอบหรือเปล่า ถ้าชอบก็เอาอันนี้ เขียนไปไม่ชอบ จบเรื่องแล้วย้ายตรงนี้น่าสนใจใหม่ ก็ทำได้อีก สมมติเขียนเสร็จ 2 เรื่อง เอามาอ่านดูเรื่องนี้ดีกว่าก็เอาเรื่องนี้ลง ทำได้ๆ แล้วเป็นการดีด้วยเพราะเราจะมีมุมมองที่หลากหลาย ไม่ใช่ว่าเรื่องนี้จะต้องอย่างนี้อย่างเดียวแล้วก็จบ ไม่ใช่เราจะเก่งได้เราต้องมีทักษะในการเล่าเรื่องในการบอก

بابเบิล อีกอันนึงก็คือ ตอนแรกคิดมาจากชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องเป็นประโยชน์ที่ติดอยู่ในใจ แต่ตอนที่เขียนไม่ได้เอาชื่อเรื่องขึ้นก่อน ก็คือเขียนเรื่องไปจนเสร็จมาเขียนชื่อเรื่อง ปรากฏว่าพอจะมาเขียนชื่อเรื่อง แล้วรู้สึกว้าวไม่เข้ากับเรื่องแล้ว ก็ต้องหาชื่อเรื่องใหม่ รู้สึกว่าชื่อเรื่องต้องเป็นอะไรที่คัพเวอร์ทั้งเรื่อง คำที่น่าสนใจ คำที่บ่งบอกถึงเรื่องด้วย ยาก รู้สึกว่าผิติดตั้งแต่ต้นหรือเปล่า ที่ไม่

ยอมเขียนชื่อเรื่องก่อนแล้วค่อยเขียนเรื่อง หรือว่าไม่จำเป็น

น้ำชาติ ไม่จำเป็นนะ บางทีผมเขียนเรื่องเขียนจบไปแล้ว มาตั้งชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องบางทีเหมือนเป็นสื่อเป็นกุญแจ ดอกรักกุญแจที่ไขคนอ่านไขเข้าไปในห้องนึง ผมเขียนเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* ตอนนั้นมี 2 ชื่อให้เลือก ชื่อหนึ่งคือ “คนเหล่านั้น” อีกชื่อหนึ่งก็ “พันธุ์หมาบ้า” ชื่อ “คนเหล่านั้น” ดูมันไม่ได้บอกอะไรมาก โอเคอาจดูคลาสสิกหน่อย ดูเป็นวรรณกรรม ดูเคร่งขรึม แต่ “พันธุ์หมาบ้า” บอกหมดว่า เรื่องเป็นอย่างนี้ จะอ่านไม่อ่าน ไม่อ่านก็ไม่ต้องอ่าน คือมันหยาบตั้งแต่ตั้งชื่อเรื่อง แล้วพื่อน้อย - นันทวัน หยุน แม่ของคุณ - ปราบดา หยุน แก่เป็นบรรณาธิการ ผมก็ถาม “พื่อน้อย ผมมี 2 ชื่อ เอาไงดี” แล้วเราคิดว่าเอาที่ดีกว่า บอกตั้งแต่ต้นเลยว่า “กูจะหยาบแล้วนะ” จะอ่านก็อ่าน

ชื่อเรื่องมาที่หลังได้ ไม่จำเป็นว่าตั้งชื่อเรื่องไว้ แล้วเขียน พอไม่ชอบหรือเรื่องใหม่เพื่อเขียนให้เข้ากับชื่อเรื่อง บางทีมันอาจจะไม่เหมาะกับชื่อนี้ เปลี่ยนชื่อใหม่ไม่ใช่เรื่องสำคัญ บางคนเขาก็ตั้งชื่อเรื่องก่อน บางคนเขียนจบไปแล้วยังหาชื่อเรื่องดีๆ เหมาะๆ ไม่ได้ก็มี แต่ชื่อเรื่องก็สำคัญนะ เหมือนเรื่อง *คนปลูกต้นไม้* โอเคนั่นเป็นเรื่องของความเข้าใจผิด แต่ดูแล้วมันก็น่าสนใจ บางคนอาจจะใช้ชื่อตัวเดียวชื่อสองตัว บางคนก็ตั้งยาว ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนจะหยิบอ่านหรือไม่หยิบอ่าน ไม่เป็นไร ไม่ใช่เรื่องที่ผิด เขียนไปก่อนแล้วมาหาชื่อที่มันเหมาะกับเรื่องก็ได้

แปง หนูไม่ได้เขียนค่ะ มันนี่ไม่ออก

น้ำชาติ ไม่เป็นไร

คำถาม

ตอนสร้างภาษาก็สวยๆ เราควรจะเขียนโดยรวมก่อน

แล้วค่อยมาคิดหรือว่ายัวไว

น้ำชาติ ได้ๆ เหมือนสเก็ตซ์ไว้คร่าวๆ ก่อน ขึ้นไว้ก่อน แล้วพอมาดูอาจใช้คำนั้นแทนได้ไหม มาแก้ใหม่ได้ เหมือนตอนนี่ งานที่ผมกำลังทำอยู่ ผมเขียนสำนวน “ยาขอบ” เขียนสำนวน *ผู้ชนะสิบทิศ* แต่เราไม่สามารถที่จะคิดอย่างนั้น ไม่ใช่สามารถที่จะคิดหрок คือคิดออกมาแบบยาขอบเขียนนี้ทำไม่ได้ เพราะลีลาการเขียนของเราไม่ใช่คนสมัยนั้น แล้วเราไม่ใช่ท่าน เพราะฉะนั้นเราที่ต้องเขียนแบบธรรมดา ก่อน แล้วค่อยมาเอาตะไบขัด แกะลายกนกเข้าไป ต่อเมื่อเราทำไปสักกระยะนึงจนชำนาญ ที่นี้มันจะอยู่ในหัวแล้ว ตอนนี่ไม่ต้องไปขึ้นโครงแล้ว มันจะออกมาเป็นลายกนกของมันเอง

ถ้าเวลาที่รู้สึกว่ายากคำสวยๆ ไม่ได้ ก็ใช้คำพื้นๆ คำที่อ่านแล้วรู้เรื่องก่อน พอมีเวลาแก้เราก็ค่อยมาแต่ง เพราะในขณะที่เขียน ถ้ามีว่าแต่นั่งนึกคำ บางทีหัวมันไปแล้วสิ่งที่เขียนมันไปแล้ว แต่คำเรายังไม่มาแล้วก็จะหยุดก็อยู่อย่างนั้น เพราะฉะนั้นปล่อยมันไปก่อน

ทุกวันนี้ ผมก็ยังสะกดผิดนะไม่ได้เป็นคนสะกดถูกเสมอ เพราะเราไม่ชอบเรียนภาษาไทยอยู่แล้ว เขียนไม่ถูกยังไม่ต้องไปเปิดพจนานุกรมนะ เพราะสิ่งที่เราคิดจะหายไป ชิดเส้นใต้ไว้ก่อนแล้วก็เดินหน้าไป ไม่ต้องกลัวว่าตัวนี้อะไรรันต์ ชิดไว้ เสร็จแล้วค่อยย้อนมาดู ถ้าเราแบบติดปั๊บแล้วเปิดทันที มันไปหมดแล้ว ตัวละครไปไหนก็ไม่รู้ เรียกไม่กลับแล้ว เพราะมันมากับจินตนาการแล้วมันคอยเราไม่ได้ คำไม่ถูกแล้วบอกมัน เฮ้ย! รอก่อน เดียวกูกุหาคำนี้ก่อน มันไปแล้ว ขึ้นโครงไว้เหมือนกันเหมือนกับขึ้นประติมากรรมอะไรก็แล้วแต่ อย่างน้อยขึ้นโครงไว้ก่อน อย่างน้อยโครงมันยังอยู่ แล้วค่อยมาแกะดีเทล ไม่งั้นเราจะทำงานไม่เสร็จ จะให้ทุกคำได้ตั้งใจเราหมด ประโยคนี้ทั้งประโยค ยิ่งเราเครื่องมีน้อย คำน้อย ยิ่งหายากนะ

คำถาม

บางทีคนอ่านเขาอาจจะไม่เข้าใจการใช้ภาษาของเรา

คนอ่านควรจะไปหาในสิ่งที่เราคิดทั้งหมดไหมครับ

น้ำชาติ อืม มันหลายอย่างนะ บางที เราซ่อนหรือต้องการให้เขาตีความ เขาอาจจะตีความเป็นอย่างอื่นซึ่งไม่เหมือนกับที่เราต้องการก็ได้ เพราะเป็นจินตนาการของเขา ก็ได้ แต่ถ้าเราซ่อนไว้แล้วยังเห็นร่องรอยอยู่ เขาอาจจะตีความมาตรงกับเราก็ได้แต่หมายความว่าเราต้องการจะให้เขารู้ในสิ่งที่เราบอก หรือว่าเราต้องการที่จะให้ตรงนี้ละไว้ให้เข้าไปตีความกันเองก็แล้วแต่

ถ้าเราต้องการที่จะให้เขารู้ ลองหาเพื่อนที่สนิทๆ กันอ่านให้ ก็ลองถามเขาดู ถ้าเขาบอกไม่ตรง ไม่ตรงก็แสดงว่าเป็นที่การสื่อสารของเรา แต่ในกรณีที่เราต้องการบรรยายภาคคลุมเครือ อิมคริม นำสงสัย นำฉงน ที่นี้ก็ขึ้นกับผู้อ่านว่าจะไปตีความเอาเอง อย่างนั้นก็ไม่ใช่ไร

Hatch-U ถ้าบางทีอยากให้คนอ่านเข้าใจ เราจะใช้คำยังไง

น้ำชาติ ก็ต้องพยายาม

Hatch-U ก็ต้องอยู่ที่เขา หรือว่าอยู่ที่เรา

น้ำชาติ อยู่ที่เรา ถ้าต้องการให้คนอ่านเข้าใจ อย่างผมเขียน *มิดประจำตัว* สิ่งที่ต้องการคือ สังคมคนกินคน ที่เราชอบพูดกันผมก็เอาศพขึ้นมา เป็นงานเลี้ยงเศรษฐี แล้วก็เอาคนขึ้นมากินกันจริงๆ การตักมีการกินจริงๆ ก็มีตัวละครพาลูกมากิน แล้วลูกก็เป็นนักศึกษาจบใหม่ๆ กำลังไฟแรง คนที่เอามากินก็เป็นคนใช้ในบ้านเศรษฐี แล้วทุกคนก็ต้องมีมิดประจำตัว มีดประจำตัวก็คือความเป็นอภิสิทธิ์ชนที่สามารถที่จะกินคนกันได้ ครอบครัวนี้อยู่ในกลุ่มอภิสิทธิ์ชน ลูกชายเพิ่งได้มิดมาใหม่ ลูกชายเพิ่งจบ ก็คล้ายพวกเราเป็นนักศึกษายังมีอุดมการณ์มีอุดมคติสูงส่ง ว่ามากินได้ไง มันเป็นเรื่องเอา รัดเอาเปรียบกัน ในงานแม่ มันก็ออกไปถืองานเหมือนเป็นบุฟเฟต์ ไปแย่งเขามากิน แม่มันก็จิ้มหัวแม่ตีนขึ้นมาอันนึง แล้วก็ชวนว่า เอาน่าลูกลองกินดู มันไม่ใช่เรื่องเลวร้ายอะไร เขาเกิดมาเขาเป็นอย่างนี้เอง เขาเป็นชนชั้นต่ำเขาก็ต้องถูกกินธรรมดา แล้วเราก็กินเป็นเรื่องปกติ ลูกมันก็ลองแตะหัวแม่ตีน พอเคี้ยวกินตาก็วาวขึ้นมาแบบ เฮ้ย มันอร่อย พอจะกินอีกทีก็หมดแล้ว

อย่างนี้เราก็ชอบไว้ว่า อภิสัทธา คือสามารถมีมิตรที่จะกินคนด้วยกันได้ ซึ่งก็มีเยอะแยะ นักการเมืองใหม่ๆ ที่เข้าป่าแล้วออกมาเป็นแบบนี้ นี่คือสิ่งที่เราชอบไว้ แล้วการตีความก็มักจะได้ในทิศทางเดียวกัน แต่ถ้าไม่ตีความมันก็เป็นเรื่องน่าขยะแขยง เพราะเราเขียนแบบว่าคว้านเข้าไปมีตัวด้วย ก็แย่งกินตัวกันนั่นคือใช้สัญลักษณ์ คือการซ่อนแต่เป็นการซ่อนที่คุณตีความได้ไม่ยากอะไร คือเราต้องการให้เขาเข้าใจอย่างที่เราบอกก็ควรจะให้มันง่ายขึ้นมาชนิดหนึ่ง ให้เขาตีความได้ง่ายขึ้นมานิดหนึ่ง

ที่ฝ่าย ไม่ได้เขียนเหมือนน้อง แต่ก็เขียนประจำ ก็ติดนิสัยอย่างหนึ่งที่อาจจะไม่ค่อยดีก็คือ ไม่ได้วางโครงเรื่องก่อน เขียนเลย แล้วเรื่องก็จะค่อยๆ ออกมามีปัญหาตรงที่ว่าบางทีเราเขียนๆ ไป ความคิดมันเร็วกว่าสิ่งที่เราเขียน ก็จะไม่ทันแล้ว ก็เลยเป็นปัญหานิดหน่อย

น้ำชาติ โครงเรื่องต้องทำถ้าเราเป็นมือใหม่ แต่ถ้าเราชำนาญแล้วบางทีก็ไม่จำเป็นต้องทำ แล้วมันจะแตกต่างกัน บางคนบอกว่าถ้าวางโครงเรื่องไว้บางทีมันแข็งคือมันจะเป๊ะๆ ถ้าปล่อยตั้งแต่ต้นมีชีวิตมีลีลาของมัน บางคนมีฉากตัวกับตัวละครแล้วเขาก็ปล่อยตัวละครนี้ จะไปไหนกับใคร เดินไปจนสุด แต่ถ้ามือใหม่ถ้าไปทำอย่างนั้นบางทีมันเข้ารกเข้าพง เอาไม่อยู่ บางทีตัวละครมันพาเราไปเรื่อยเปื่อย กลับออกมาไม่ได้ อันนั้นก็อันตรายเหมือนกัน

กรณีความคิดที่มันเร็วนี้ จุดประสงค์สั้นๆ เป็นประโยค อย่างผมเขียนหนังสือ บางทีไม่ได้หมายความว่าเขียนบรรทัดต่อบรรทัด บางครั้งหัวจะแวบคิดถึงฉากข้างหน้า แต่ฉากข้างหน้าเรายังไม่ได้เขียนใช้ใหม่ ก็ต้องจดจะพิมพ์ไว้ท้ายเรื่อง แล้วก็มาเช็ค ว่าเอออันนี้ใช้ได้ก็เอาเข้าไปใช้ อันนี้ใช้ไม่ได้ก็ลบออกไปมันก็จะเหลือสั้นลง

ที่ฝ่าย เราอ่านหนังสือของคนๆ นึงหลายๆ ก็เหมือนไปติดสไตลการเขียนของเขามา เขียนแล้วเหมือน พอเพื่อนเอาไปอ่าน เขาก็สามารถเดาได้ว่าเธอชอบอ่านคนนี้ เลยสงสัยว่า เราจะต้องทำงานของเราให้มีเอกลักษณ์ด้วยหรือเปล่าคะ

น้ำชาติ คือไม่จำเป็นนะ เราไม่ต้องไปหามันขนาดนั้นหรอก เพราะจะเป็นโดยธรรมชาติของมันเอง อิทธิพลจากคนอื่นเป็นโดยอัตโนมัติคือค่อนข้างทุกคน สมัย ‘รงค์ วงษ์สวรรค์’ ดังตอนหนุ่มๆ ก็เขียนสำนวนแบบ ‘รงค์’ แต่พอเขียนไปๆ ความเป็นตัวของตัวเองจะแข็งขึ้น ก็จะไปทอนส่วนที่ไม่ใช่ ออก

การเขียนในระยะต้นๆ ไม่ใช่เรื่องผิดแล้วสไตลไม่ต้องไปหา เหมือนตอนเราพูดก็จะมีสไตลของเราเอง การแต่งตัวเราก็จะมีสไตล เมื่อเรายู่กับมันบ่อยๆ จะค่อยๆ คิดสิ่งที่ไม่ใช่ตัวเราออก มันจะคัดเอาอัตโนมัติไม่ต้องกังวลว่าต้องหาคาแร็คเตอร์ต้องหาเอกลักษณ์ของเราเอง ไม่ต้องกังวล

ที่จำ มีเรื่องการใช้คำ ความหมายของคำ อย่างคำว่า “เสื่อม” ประโยคที่ว่า “ตอมน้ำตาก็เริ่มเสื่อม ปล่อยน้ำตาออกมาข้างละหยดสองหยด” โดยปกติตอมน้ำตา ทำงานก็คือเก็บน้ำตาไว้ ตอมน้ำตาเริ่มเสื่อมคือมันไหลออกมาแล้ว ไม่ได้เป็นปกติ แต่ปกติคำว่าเสื่อมจะแปลอีกความหมายหนึ่ง ทำงานผิดปกติอะไรอย่างนี้ ถ้าเราจะใช้คำประเภทนี้ คนอ่านเขาจะรู้เรื่องไปกับเราไหม

น้ำชาติ มันก็ได้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับประโยคข้างเคียงจะช่วยคำว่า “เสื่อม” หมายถึง เราใช้คำว่าเสื่อมเมื่ออาจจะจะเป็นโรคตา ถ้าเรามีคำข้างหน้าเหมือนกับตอมน้ำตาเราเคยคงทนอยู่ แต่เมื่อมาเจอเรื่องนี้ รู้สึกเสื่อมลง ก็อยู่ที่ประโยคข้างหน้าหรือข้างหลังที่มาช่วยคำนี้ แต่ถ้าเราจะไขว่เฉพาะคำว่า “เสื่อม” มันส่งผลอะไรไหม ถ้าส่งผล ถ้าเป็นคำว่า “ทำนบน้ำตาก็ไว้ไม่อยู่” ได้ไหม คือเอาง่ายๆ “เสื่อม” ไม่มีประโยชน์นะ เราไม่จำเป็นต้องไปค้นมันถึงขนาดต้อง

ไปเพิ่มอีก 2-3 ประโยค เพื่อที่จะไขว่คว้าว่า “เสื่่อม” แต่ถ้าคำว่า “เสื่่อม” มี ประโยชน์ เราก็จำเป็นต้องหาคำหรือบริบทต่างๆ ให้คำว่า “เสื่่อม” ให้ ตรงกับที่เราต้องการ แต่ถ้าลอยๆ มาเป็น “เสื่่อม” อย่างนี้ที่วีเสื่่อม วิหุเสื่่อม เป็นเรื่องราวที่ไม่ใช่เรื่องอวยวะ ใช้ได้แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะใช้มัน ยังไง ถ้าเราจะใช้จะเน้นว่าตรงนี้เป็นกุญแจอะไรสักอย่าง 2-3 ประโยค ข้าง หน้าหรือข้างหลังต้องจับพอร์ตคำ “เสื่่อม” ใช้ได้แต่เราก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะ ใช้มันด้วยประโยชน์อะไร

เต้ การเลือกคำที่เพื่อนถาม ถ้าเกิดว่าเป็นนิยายที่ยาวมากๆ แล้วเราต้อง มาอ่านตั้งแต่แรก ก็คือต้องอ่าน

น้ำชาติ ไม่ๆ ถ้ายาวมากก็อ่านซัก 5-6 หน้า ก่อนจะถึงที่เราจะเขียนต่อ

เต้ ผมหมายถึงการเขียนจนจบครั้งเดียว แล้วค่อยมาเช็คคำ

น้ำชาติ อ้อ คนละประเด็น ถ้าเป็นลักษณะเช็คคำ บางทีว่างๆ ก็เอามาอ่าน เล่น หยิบมาอ่านก็เช็คได้ไปได้เรื่อยๆ

เต้ ให้คำ ที่บอกว่าให้คำมันสละสลวย

น้ำชาติ คือไม่จำเป็นต้องรอเรื่องจบ ก็บางทีเราก็เอามาอ่านเล่นๆ อ่านสนุกๆ นั่งกินเหล้าเราก็เอามาอ่าน หรือจะรอให้จบก็ได้ หัวใจคือการ ชัดเเลก ถึงบอกบางที 6-7 ครั้ง ก็ต้องทำ การชัดเเลกเป็นเรื่องสำคัญต้อง มาดู ไม่ใช่เสร็จแล้วเสร็จเลย ฉะนั้น พวกนี้จะแก้ได้อยู่เสมอ แก้ได้กระทั่ง บทสนทนาที่ไม่ถูกใจ ความไพเราะไม่มีหรือความหมายไม่มีก็แก้ได้ อย่างว่า แต่คำไม่สละสลวยเลย

พีแบด เราจะมีจับประเด็นหรือขมวดเรื่อง คือมีวิธีอะไรช่วยได้บ้างไหมคะ บางทีเขียนออกมาจะรู้สึกเหมือนตัวเองนั่งเขียนเรียงความ ใจจริงก็อยากจะ สื่อนั้นแหละ แต่ว่าดูเหมือนลอยไป

น้ำชาติ ผมไม่เข้าใจคำถาม ขออีกทีได้ไหม

พีแบด การเล่าเรื่อง คือบางอย่างเราก็อยากจับหรืออยากขมวดให้กระชับ มากกว่านี้ จะมีวิธีการหรือว่ามีอะไรที่จะช่วยให้จับประเด็นได้ง่ายขึ้น

น้ำชาติ ไม่ เราก็เข้าใจแต่ว่าเรากำลังนึกหาคำตอบอยู่ว่า เรามองมันชัด

หรือเปล่า ก่อนที่จะลงมือเขียน เรามองชัดหรือยังไม่ใช่ว่าไม่มีประเด็น แล้ว เขียนไปจะขมวดยังไง

งานเขียนไม่ใช่อะไรอื่นเลยมันเป็นการบันทึกความคิด

ฉะนั้นเราจับประเด็นชัดหรือยัง ถ้าประเด็นชัดแต่ในหัวเรายังไม่ ชัด ก็คิดซะให้ชัด แล้วถ้ายังขมวดไม่ได้ ถ้าประเด็นชัดแล้ว แต่ยังไม่ขมวดไม่ ได้ ก็ต้องเอามาแก้กันละ อาจเพราะตัวละครตัวนั้นพูดไม่ตรงหรือเปล่า แต่ปัญหาคือ เราคิดประเด็นชัดหรือยัง ถ้าเราคิดชัดเรียบร้อยแล้วแต่ไม่สามารถ บรรยายสิ่งที่เราคิดออกมาได้ เราไปหาวิธียังไง ทำยังไงถึงจะอธิบายเรื่องนี้ ออกมาได้ อาจใช้เหตุการณ์มาช่วยหรือใช้ตัวละครมาช่วยทำให้ประเด็นของ ออกมาชัดอย่างที่ต้องการ

เวลาพมทำงาน พมมีอยู่ 3

อย่าง คือ

1. ให้ความคิด คือเราคิดอะไรยังไง ต้องบอกคนอ่าน แต่ไม่ได้ หมายความว่าความคิดเราถูกนะ ไม่ได้หมายความว่าความคิดเราดี แค่บอก ว่าเราคิดอย่างนี้ เขาอาจจะไม่ได้คิดเหมือนเรา คิดแย้งกับเราก็ได้ แต่เราให้ ความคิด

2. ให้ความรู้ คือ เราต้องรู้จริงในสิ่งที่เราเขียน สามารถเอาทฤษฎี เราไปปฏิบัติได้ ถ้าให้ความรู้ผิดเป็นอันตรายกับคนอ่าน สมมติมีตัวละครตัว เป็นโรคจิตสติดวงทวาร ในเรื่องบอกให้เอาผมของผู้หญิงมาโรยแล้วหาย ถ้า เกิดเขาทำตามละ ฉิบหายเลยนะ ไซ้ใหม่ เขียนให้อัฟฟักเป็นพิษสุราเรื้อรัง ก็ ต้องหาข้อมูลไปถามหมอ มันบวมยัง ท้องมารเป็นแบบไหน ให้ความรู้ อย่าง น้อยเวลาคนอ่านเขาก็จะรู้ พวกหมอก็อ่านก็เถียงเราไม่ได้

3. ให้ความบันเทิง ให้ความบันเทิงไม่ได้หมายความว่า จะต้อง หัวเราะ ยิ้ม ความบันเทิงคืออ่านแล้วต้องอ่าน อ่านแล้ววางไม่ได้ นั่นคือใน แ่งของความบันเทิง ขวนให้ติดตาม

“ช่วยด้วย เอาตุ๊กแกออกไปที”

หนุ่มผู้โชคร้ายวิ่งวนไปรอบลาน ทั้งที่มีตุ๊กแกเกาะอยู่บนหัว แต่จะวิ่งไปทางไหนเพื่อนๆ ทั้งหญิงชายก็แตกฮือ ออกห่างด้วยความเกลียดปนกลัว ขยะแขยง ชายหนุ่มที่เพิ่งสาวแตกจึงพยายามสะบัดหัวสุดแรงเกิดหลายทีด้วยใบหน้าเหวแ กแตกตื่น ตระหนก จนในที่สุดเจ้าสัตว์เลื้อยคลานหน้าตาน่ากลัวตกลงไปบนพื้น ทันทีที่ตัวมันแตะกับพื้นเบื้องล่างยังไม่ทันหายมีนงจากการถูกสะบัด ด้ามไม้กวาดขนาดใหญ่ก็ถูกหวดลงมากลางลำตัว สัตว์ขาดญาณการเอาตัวรอดทำให้มันกระดกหนี แต่ไม่อันเดิมก็พาดลงมากอีกซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทุกคนถอดหายใจโล่งอกเมื่อเห็นมันอนแนบนิ่งหมดสิ้นพิษสงของมันแล้ว แต่ละคนคุยกันจ๊อกแจ๊กถึงเหตุการณ์ตื่นตระหนกที่เกิดขึ้นเมื่อครู่ บางทีพูดไปซ้ำไป บางคนยังไม่ทันหายตกใจก่อนจะมีใครสักคนในกลุ่มอาสาหน้าฉากตัวปัญหาไปทิ้ง จากนั้นมนุษย์หญิงชายทั้งหมดสนุกสนานไปกับเสียงดนตรีกระซิมจากลำโพงต่อ อย่างกับว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น

(ปรบมือ)

น้ำชาติ ใครจะวิจารณ์ก่อน อ่านแล้วเป็นยังไง มีใครอยากพูดอะไร

น้อง ผมฟังแล้วซัดๆ ตรงตอนแรกที่มันเป็นสัตว์ มันไม่น่าจะรู้ว่าอันนี้เป็นดนตรีหรือว่าอันนี้คือลำโพงอะไรอย่างนี้ คืออาจจะบอกว่าเป็นแค่กล่องอะไรตังๆ สีดำๆ ไม่รู้นะผมคิดอย่างนี้ แต่ตอนหลังที่มัน ที่ตอนแรกเขาพูดถึงตัวผมก็คือตุ๊กแกแล้วอยู่ดีๆ ก็หายไปเลยอะ ตุ๊กแกตัวนั้นหายไปเลย ตุ๊กแกตัวนั้นกลายเป็นสัตว์ปะหลาดแทนคุณแล้วมันซัดๆ

น้อง ตอนแรกเป็นตุ๊กแก ตอนหลังเป็นคนพูด

นิว เขาก็กลับมาฉกตุ๊กแกอีกรอบนึงนะที่แบบจากมุมมอง..

บับเบิ้ล ไม่ ตั้งแต่เริ่มตันตุ๊กแกก็เป็นคนเล่าเรื่องนี้ไม่ใช่หรอ

Hatch-U ใช่มั้ย แต่ตอนหลังไปตายแล้วกลายเป็น...

น้ำชาติ เลยกกลายเป็น “มัน” ไป

ท๊อป กลายเป็นคนเล่าเรื่อง

นิว แล้วตอนหลังๆ ก็จะเป็นแบบหักมุม อาจเป็นแบบตุ๊กแกเล่าเรื่องอีกรอบนึงว่า “ผมตายอย่างซื่อสัตย์ สมเกียรติ” อะไรก็ว่าไป มันเหมือนกับมันเป็นคนละอารมณ์เล่า

ท๊อป แต่ชอบโอเดียนะ ดีมากเลย

นิว เราก็คิดประมาณครึ่งเรื่องว่าเป็นคนนะ

น้ำชาติ มีอีกไหม เรื่องนี้เราจะเห็นว่า วิธีการเล่า ชวนให้ติดตาม ไปเกือบหน้าหนึ่งแล้ว เราก็อิงตามอยู่ว่า มันคาดเดาไม่ถูกว่าไอ้ตัวนั้นมันคืออะไร มันเป็นผู้ดีไหม เป็นลิงจ๋อจ๋อตังใหม่ คือมันชวนตาม เราฟังแล้วเราอยากจะรู้ต่อว่ามันตัวอะไรอะ อันนั้นถือว่าประสบความสำเร็จในการทำให้อ่านตาม

แต่พอไปแล้วอาจจะหลุด เพราะเราใช้คำว่า “ผม” เล่ามาตลอด แต่ภาพมันถอยออกมาตอนเป็น “มัน” จนเราเห็นตุ๊กแกเป็น “มัน” ไปแล้ว มุมมองมันเปลี่ยนไป แต่ไม่ผิดนะ เมื่อก่อนผิดนะคือถ้าเป็นมุมมองของพระเจ้าคือหมายความว่าสามารถเข้าไปได้ในตัวละครทุกตัว คิดแทนได้พูดแทนได้ นั่นคือตัว “ผม” จะเข้าไปไม่ได้ ในขณะที่เดียวกันตัว “ผม” ถ้าผมบรรยาย ผมจะเข้าไปบรรยายในชีวิตของคนที่ผมบรรยายไม่ได้เพราะใช้มุมมองจากผม สมมติผมเห็นเขายี่ตา บอก “เธออาจจะง่วง ” คล้ายว่าเราประเมิน แต่ถ้าผมเห็นเขายี่ตา แล้วว่า “เธอรู้สึกง่วงแล้ว” อย่างนี้ไม่ได้ นั่นเท่ากับเราเข้าไปคิดแทนเขา

พอหลังจากโพสดีโมเดิร์นเข้ามา มันก็ถูกกฎพวกนี้ออกหมด ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้ในเรื่องนั้น ใช้มุมมองหลายๆ อย่างมารวมกัน ใช้มุมมองพระเจ้า ใช้มุมมองบุรุษที่ 1 หรือมุมมองบุรุษที่ 3 ก็ใช้ได้หมด ถึงบอกว่าเมื่อก่อนผิด แต่เดี๋ยวนี้ไม่ผิด แต่จะทำยังไงจะให้เราารู้สึกว่าเราจริงใจ ถ้ากลับมาอีกที่ตรงที่ตุ๊กแกมันว่า “ผมได้ตายแทน ทำหน้าที่นี้แทนลูกเมียแล้ว เออ ลูกเมียจะได้...” กลับมามุมมองนี้อีกที คือเราย้ำอีกทีว่า อันนี้คือเราจริงใจ เราไม่หลุดนะ เราจริงใจที่จะใช้มุมมองนี้ ทฤษฎีนี้ก็น่าสนใจแล้วก็คิดว่าน่าจะสนุกดีนะ

แต่อีกอันคือผมรู้สึกว่าจะบอกเร็วไปหน่อย ว่าเป็นตุ๊กแก มันมาควร จะอยู่สักครึ่งหน้าหลัง ปล่อย พอบอกซ้กกกลางๆ ไปแล้ว เราารู้สึกว่ามันคลายแล้ว แล้วเรานึกภาพออก มันเร็วไปนิดนึง ลากไปใกล้ๆ จะจบแล้วค่อยบอก

ว่า “ตึกแกอย่างเรารู้สึกอย่างนั้น”

งานเขียนพอพ้นจากอกเราพ้นจากโต๊ะทำงานเราไปตีพิมพ์แล้ว กลายเป็นงานของสาธารณะแล้ว ไม่ใช่งานของเราอีกต่อไป เพราะฉะนั้นเราต้องฟัง ฟังคนวิจารณ์ แต่ว่าเราไม่จำเป็นต้องไปแก้ตัว ไปปกป้องตัวเอง แต่ว่าเราจะเอาข้อบกพร่องที่โดนวิจารณ์เมื่อไหร่ “รู้ได้ยังไงว่าเป็นเสียงคนตรี” เราจะไปแก้ว่าเป็นเสียงอะไรที่มันหนวกหู เราอาจจะไม่จำเป็นต้องบอกว่า เป็นเสียงคนตรีก็ได้ เราอาจจะบรรยายอย่างที่บอกเมื่อกี้ อาจจะเป็นตู้ดำๆ แล้วก็สิ้นสระเทียนออกมา หรือมีเสียงตึกๆ อะไรก็แล้วแต่ น่าจะเป็นอย่างนี้ เพราะว่าตึกแกไม่ควรรู้ว่าเป็นคนตรี นี่ถ้ามันบอกว่าเป็นคนตรีแนวไหนด้วย ยิ่งไปกันใหญ่เลยใช่ไหม นั่นแหละเขาวิจารณ์มาเราก็ฟังแล้วลองกลับไปแก้ดู ไปเขียนใหม่ เรื่องนี้แหละ เราว่ามันสนุกดี แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องเชื่อเขาหมดนะ เพราะถ้าเราเชื่อเขาหมดความเป็นตัวเราจะไม่เหลือ แต่ถ้าเขาวิจารณ์มาแล้วเรารู้สึกว่า ไข่เหี้ย เราพลาดจริงๆ

ดี ดีมากเลย ขนาดใช้เวลาแค่นี้ยังทำได้

Hatch-U ผมว่าเสียงคนอ่านนี่ก็ชวนให้น่าติดตามเหมือนกันนะ

Hatch-U เออ ใช่ เห็นด้วยๆ เขาอ่านแบบตื่นเต้นดี

บบเบิล อยากรู้ คืออยากรู้ด้วยใจว่ามันจะเป็นยังไง

น้ำชาติ ไม่ใช่เสียงคนอ่านอย่างเดียวนะ หน้าตาคนอ่านด้วยใช่ไหม

Hatch-U ใช่ ไปหมดเลย

ทือป นัดกันมาก่อนหรือเปล่าเนี่ย เต็มกันมาก่อนหรือเปล่า

น้ำชาติ อ้าว ต่อเลย

(จึงอ่านเรื่องสั้นของบบเบิล)

เรื่อง “ฝันหวานในวันใส” by บับเบิล

คุณเคยมีความฝันบ้างไหม ฝันของคุณคืออะไร แล้วเมื่อไหร่ละ ไข่ไม้แห่งไข่น้อยร่วงหล่นจากต้นไม้ใหญ่ลงสู่สายธารที่ไหลเอื่อย ฝี่เสื่อสีเหลือง 2 ตัว บินหยอกล้อเล่นกันใกล้ผิวดิน สวนแห่งนี้เปรียบเสมือนสนามเด็กเล่นของเด็กผู้หญิงทางเปียที่มักจะมาเที่ยวเสาะแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ และตื่นตาตื่นใจกับทุกสิ่งรอบตัวอย่างเสมอ แม่ว่านั่นจะเป็นเพียงมดแดงตัวน้อยที่เดินต่อแถวกันบนกิ่งไม้ก็ตาม เด็กน้อยค่อยๆ ก้าวเดินอย่างช้าๆ เพื่อไม่ให้เกิดเสียงดังเกินกว่าที่จะทำให้นกสีสวยตกใจแล้วบินจากไป แต่งวานิ่งลงพร้อมกับคำถามที่เกิดขึ้นในใจดวงน้อย

“อยากมีปีกเหมือนนกจัง ถ้าเป็นไปได้นะจะบินขึ้นไปเล่นบนก้อนเมฆเลย”

แต่ไม่ทันไรนกน้อยสีสวยก็บินจากไปพร้อมเสียงตะโกนเรียกของแม่จ้า

“แต่งกวางๆ ไปเล่นชนที่ไหนเนี่ย เย็นแล้วลุกไปกินข้าว”

เด็กน้อยตอบรับอย่างร่าเริง “จ้า แม่”

“กับข้าวฝีมือแม่จ่านี้อร่อยที่สุดในโลกเลย” ตามความคิดของแต่งกวางที่ตักข้าวคำโตเข้าปาก คืนนี้พระจันทร์เสี้ยวเคียงคู่ดวงดาวทั่วฟ้า แต่งกวางมักจะมองดวงจันทร์ในทุกค่ำคืนและอดสงสัยไม่ได้ว่าใครมาจับพระจันทร์ออกไปให้แห้ว แล้วเฝ้ารอให้พระจันทร์ค่อยๆ งอกออกมาในคืนถัดไป

“เด็กน้อยตื่นเถอะ” น้ำเสียงอันอบอุ่นของชายสูงอายุหนวดยาว สีขาวเข้ามาปลุกแต่งกวางอย่างโยน

“แม่จ้า” แต่งกวางตอบรับแม่จ่าอย่างเคย แต่เมื่อลืมตาขึ้นนั้นกลับพบว่าคนที่อยู่ตรงหน้าไม่ใช่แม่จ่า แต่กลับกลายเป็นคุณลุงท่าทางใจดีที่มีรอยยิ้มต้อนรับดวงตาคุณน้อยของเธอที่เบิกกว้าง

“คุณลุง” เด็กน้อยอุทานขึ้นด้วยความแปลกใจ

“โธ่ๆ ไม่ต้องกลัวหรอกนะ ฉันรู้ว่าเธอเป็นเด็กดีและฉันก็เป็นผู้แทนمامอบของขวัญให้เด็กดีทุกคน ขอเพียงเธอเชื่อมั่นในสายรุ้งของพระจันทร์จะนำเธอไปสู่ดินแดนที่เธอปรารถนา ที่นั่น หากเธอต้องการสิ่งใดเพียงแค่นึกถึงมันสิ่งนั้นก็จะปรากฏขึ้นราวกับว่าเธอมีพลังวิเศษ เอาละ เธออยากไปกับฉันไหม” ชายสูงอายุตั้งคำถามกับแตงกวา แตงกวาคิดทบทวนอยู่ครู่หนึ่งโดยไม่ลังเลที่จะตอบตกลง คุณลุงใจดีพาแตงกวาโบยบินขึ้นไปบนท้องฟ้า

“ว้าว บนนี้สวยจัง เหมือนในนิทานเลย” แตงกวาอุทานออกมาอย่างตื่นเต้น

“โธ่ๆๆๆ” คุณลุงใจดีตอบรับ คุณลุงใจดีพาแตงกวามาถึงเมืองแห่งหนึ่ง เมืองที่เต็มไปด้วยสีเขียวและความนุ่มของปุ๋ยเมฆ คุณลุงหันมาหาเด็กที่สงสัยพร้อมพูดขึ้นว่า

“เมืองแห่งนี้ไม่มีประตูเข้าออก หากใครปรารถนาจะเดินทางเข้าไปในนั้นจะต้องใช้ความเชื่อของตัวเองนำพาไปสู่”

“แล้วหนูจะต้องทำยังไงคะ” แตงกวาริบบาม

“เพียงเธอหลับตาลง แล้วนึกถึงสิ่งที่เธอปรารถนา ทุกสิ่งก็จะสำเร็จได้ดังใจ” คุณลุงตอบข้อสงสัย

เพียงชั่วพริบตาแตงกวาก็เข้าสู่ดินแดนแห่งก้อนเมฆ ที่นี้เต็มไปด้วยเด็กๆ ที่มีความฝันโลดแล่นกันอย่างโฉบเฉี่ยว มีบ้างบางมุมที่มีผู้ใหญ่บางคนเดินลากกับรอยยิ้มและเสียงหัวเราะแต่ก็น้อยเต็มที แตงกวายิ้มร่าแล้วเดินสำรวจไปทั่วเมืองแล้วยังได้สนุกกับเด็กกลุ่มต่างๆ แล้วเข้าไปหัวเราะอย่างเรีงร่ากับคุณน้าผู้ใหญ่ แตงกวาเพิ่งสังเกตได้ว่ารอบตัวของเธอไม่มีคุณลุงใจดีแล้ว

“เพียงเธอหลับตาลงแล้วนึกถึงสิ่งที่เธอปรารถนา ทุกสิ่งก็จะสำเร็จได้ดังใจ” เสียงอันอบอุ่นลอยมากับสายลมพัดเย็น เมื่อลืมตาคุณลุงใจดีก็ปรากฏกายข้างตัวเธอ

“เธอปรารถนาสิ่งใดอีกจ๊ะ เด็กน้อย” คุณลุงหันมาถามแตงกวาด้วยสีหน้ายินดี รอยยิ้มเล็กๆ ปรากฏขึ้นบนใบหน้ารับกับสายตาแห่งความ

หวังและความปรารถนาอันแรงกล้า แตงกวาหลับตาลงนึกถึงดอกไม้ที่สวยงามในสวนที่เธอไปวิ่งเล่นอยู่เป็นประจำ เมื่อลืมตาขึ้นก็รู้สึกได้ถึงกลิ่นน้ำหวานที่ลอยมา รอบกายเธอเต็มไปด้วยสีสนั่นนานาของดอกไม้ เธอรู้ได้ในทันทีว่าที่นี้ไม่ใช่เมืองก้อนเมฆอีกแล้วแต่เธอได้เดินทางมาถึงดินแดนแห่งสีสนั่นที่อบอุ่นไปด้วยความหอมหวานของดอกไม้และที่นี้คือเมืองดอกไม้หลากสี ที่นี้แปลกไปจากเมืองก้อนเมฆ ที่นี้ไม่มีผู้ใหญ่เลยมีแต่เด็กวัยใกล้เคียงกับเธอที่นั่งเล่นพูดคุยกับดอกไม้

“คุณลุงคะ ทำไมที่นี้ถึง...” เสียงเล็กๆ ซึ่งสงสัยของเด็กวัยอยากรู้กับคำถามมากมายที่ผุดขึ้นในใจไหลพรังพรูออกมา แต่ยังไม่ทันที่จะจบประโยคแรกคุณลุงใจดีผู้เข้าถึงจิตใจของเด็กก็ตอบขึ้น

“ผู้ใหญ่เขาไม่เชื่อกันหรอกว่าจะพูดกับดอกไม้ได้ เขาก็แค่ปลูกไว้สวยงามไปวันๆ หรือไม่ก็ตัดดอกสวยๆ ไปปักแจกันโดยไม่คิดเลยด้วยซ้ำว่าดอกไม้ที่ไม่ได้อยู่บนต้นไม้จะรู้สึกอย่างไร ก็คงจะมีแต่เด็กอย่างหนูนี้แหละที่อยากจะเข้าไปในดอกไม้ อยากจะวิ่งเล่นกับมดแดงในกลีบดอกไม้ ชอบสีสวยของกลีบดอกและความหอมหวานยามที่ดอกไม้บาน” เด็กน้อยพยักหน้าตอบรับ ไม่นานนักสองขาคุณน้อยก็วิ่งเล่นไปบนทุ่งดอกไม้ที่สวยงามที่พาร้องเพลงต้อนรับผู้มาเยือนอย่างยินดี แตงกวาสนุกและเรีงร่ากับดินแดนแห่งนี้อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เธอหลับตาลงอีกครั้งพร้อมกับการปรากฏตัวของคุณลุงใจดี

“เธอปรารถนาสิ่งใดอีกจ๊ะ เด็กน้อย” คุณลุงถามแตงกวาเช่นเคย แต่ก่อนที่ดวงตาคู่น้อยจะปิดลงคำถามเล็กๆ ก็เกิดขึ้นกลางดวงใจของเธอ

“คุณลุงคะ แล้วหนูจะได้มาที่นี้อีกหรือเปล่านั้นคะ” แตงกวายังไม่ทันได้พูดออกไป

“เพียงเธอหลับตาแล้วนึกถึงสิ่งที่ปรารถนาทุกสิ่งก็จะสำเร็จได้ดังใจ” เสียงที่แผ่ไปด้วยความอบอุ่นก็ลอยมากระทบตัวเธอ

“แตงกวา ตื่นได้แล้วลูก” แม่จ้าร้องปลุก

“จ๋า แม่” แตงกวาตอบรับ

น้ำชาติ ว่ามา ใครจะวิจารณ์

พี่ฝ้าย คือถ้าแบบ ถ้าไม่รู้จักกับเขามาก่อน จะต้องมองเด็กคนนี้ว่า โห้ย เขาเป็นคนที่เขาเป็นคนที่มี positive thinking มาก ก็ดูแบบว่าสนใจมากเลย แล้วก็รู้สึกว่าเขาเหมาะให้เด็กประถมอ่าน คือแบบมันน่ารักๆ ดูแล้วสดใส เหมาะเป็นนิทานก่อนนอน

Hatch-U อืม เหมือนนิทานเลย

พี่หนึ่ง เหมือนกันเลยค่ะ พอดีมีหลานประมาณ 4 ขวบ พอน้องเขาอ่านแล้วแบบเริ่มรู้สึกถึงหลาน เหมือนเหมาะกับหลานเหมือนกัน รู้สึกน่าจะไปให้หลาน

เต้ แต่รู้สึกเหมือนยังไม่จบเลย ความรู้สึกตอนที่ฟัง

น้ำชาติ จริงๆ งานอย่างนี้ที่พูดเมื่อ ก็จะมีหลายอย่างนะ อย่างนี้ก็อาจเป็นวรรณกรรมเยาวชน ไซ้ใหม่ ซึ่งมันเป็นประเภทของงาน แต่สิ่งหนึ่งที่นำเสนอก็คือ เมื่อที่เรารับเรื่องของ ซื่ออะไรแล้วนะ

จิง จิงค่ะ

น้ำชาติ จิง ไซ้ใหม่ ของจิงเนี่ยเราจะไม่สงสัยเรื่องภาษา เราจะไม่สงสัยเพราะตัวเรื่องมันพาไป พาเราไปแต่พอมารวมเรื่องมันเนี่ย พอมันเนี่ยแล้วเราจะมีเวลาไปฟังกับภาษา วิธีแกก็คือถ้าสมมติจะเขียนให้มันเนี่ยอย่างนี้ ตัวภาษามันต้องเพราะกว่านี้ เรื่องนี้ไปแก้ภาษาให้เพราะกว่านี้ คือระหว่างบรรทัดระหว่างฉากจะมีความไพเราะเพราะพริ้งของถ้อยคำที่จะพาไป แต่เรื่องนั้นบางทีเราลืมไปแล้วเราไม่ได้ตั้งใจจะจับ เออ ไม่ได้ตั้งใจจะจับผิดเรื่องภาษาเลย เพราะว่าตัวเรื่องมันชวนให้เราเข้าไป ไซ้ใหม่ แต่อย่างของเราเรื่องมันเนี่ย ซ้า มันมีเวลาพากย์ไปเรื่อยๆ ภาษาตรงนั้นน่าจะเป็นอย่างนั้นใหม่ ลองดู ตามความเห็นที่คิดว่ามันจะเป็นยังไง แต่ไม่ได้หมายความว่าผิดถูกหรืออ อันนี้เป็นงานอีกสไตลิ่ง ไม่ต้องตื่นเต้นกันทุกคน ไม่งั้นแยะ อ่านไปมีแต่เรื่องตื่นเต้นทั้งโลก ไซ้ใหม่

พี่จำ สนใจงานของจิง การใช้คำอธิบายตัวคนที่ตุ๊กแกเขาคิดค่ะ น้องเขาใช้คำที่แบบอธิบายในความหมายที่แบบมันอุปสรรคมันน่ารักๆ ไซ้ใหม่

น้ำชาติ ไซ้ๆ แล้วก็รู้สึกว่ามันขยี้ขยี้จริง ในขณะที่เดียวกันเขาอาจจะแบบว่าจริงๆ แล้วน้องเขาก็อาจจะคิดได้หลายทางไซ้ใหม่ มันเคยมีขยี้ขยี้ ขยี้ขยี้ ไปมีงานปาร์ตี้แล้วคนข้างบ้านมันนอนไม่ได้ ลากป็นมายัง ก็ทำให้คิดถึงเรื่องนั้นเหมือนกัน มันน่าจะเป็นตัวขยี้ขยี้สำหรับคน ขนาดคนด้วยกันเขายังเอาป็นมายังกันเลย นี่เขาก็อาจจะสื่ออย่างนั้นซึ่งก็โอเค แล้วก็ป็นข้อสังเกตเอาคำบรรยายที่ไม่ใช่คนน่ารักๆ ไม่ใช่ตัวน่ารัก

พี่จำ ไซ้ค่ะ จนเราเห็นภาพว่ามันน่ารักจริงๆ

เน็ค มันก็ยังไม่ลองเนอะ แบบใช้คำพรรณนาได้เยอะมันก็จะยิ่งดี

น้ำชาติ ไซ้ จะช่วยสร้างภาพได้รวดเร็ว ขยายความได้ดีขึ้นแต่ในขณะที่เดียวกันเราก็ต้องมีความรู้พวกนั้นด้วย

พี่แบด เลยอยากรู้ค่ะว่าจิง วันที่เขียนได้แรงบันดาลใจมาจากอะไร

Hatch-U ตุ๊กแกใจ ตุ๊กแก

จิง เมื่อคืนรู้สึก เอ้ย ตุ๊กแกมันมาเกาะอะไรตรงนี้ แล้วเมื่อเช้าตอนแรกคิดว่าจะให้จบอีกแบบนึงแต่พอดีว่า ตอนนั่งเขียนๆ ไปแล้วตุ๊กแกมันตกลงมาใส่หัวเต้

น้ำชาติ อันนี้ก็เรียกได้ว่าเป็นแรงบันดาลใจหรือสิ่งที่มีมากระทบก็ได้ ซึ่งมันสามารถเอามาทำเป็นงานได้ อย่างเห็นตุ๊กแกตั้งแต่เมื่อคืนอาจจะว่า ก็คิดจะเขียนแต่พอมันตกลงมาใส่เราก็ได้อีกหนึ่ง แต่เราเป็นคนน่ารักๆ มันกำลังฟังเราอยู่

Hatch-U ไปแล้ว ไม่ได้ยินเสียงแล้ว สงสัยคงจะเขิน เป็นดาราละ

Hatch-U ของบับเบิ้ลมีแรงบันดาลใจอะไร

บับเบิ้ล มาจากไดอารี่ที่เขียนเมื่อปีที่แล้ว แล้วก็จริงๆ มันไม่ใช่ชื่อเรื่องนี้นะ ชื่อเรื่องว่า “ความฝันทำให้ฉันร้องไห้” แต่พอเขียนเสร็จแล้วมันไม่ใช่ชื่อเรื่องนี้แล้วแหละก็เลยเปลี่ยนชื่อ

พี่หนึ่ง คือโดยส่วนตัวแล้วเป็นคนที่ไม่เคยเขียนเรื่องสั้น เรื่องความก็ไม่ได้ตั้งแต่เด็กแล้ว แต่บางครั้งพออ่านหนังสือบ้างหรือว่าอ่านงานที่เพื่อนเขียนบ้างอย่างนี้ค่ะ ก็มีความรู้สึกอยากจะเขียน เหมือนตัวเองมีประเด็นอยากจะ

เขียน แต่ไม่มีโครง คือมีแค่เนี่ยแต่ว่าที่เหลื่อมันเหมือนตัวเองไม่มีจินตนาการว่าจะเล่ายังไง จะเริ่มต้นยังไง

น้ำชาติ กลับมาที่เดิม ก็คือต้องคิดให้จบแล้วค่อยลงมือเขียน ถ้ายังไม่รู้ว่า จะเล่ายังไงก็คิดจนกว่าจะรู้ว่าเราจะเล่าว่ายังไงแล้วถึงจะลงมือเขียน เพราะว่า ถ้าเรายังไม่รู้ แล้วเราลงมือเขียน ینگงๆ ก็ไม่จบ เชื่อผมสิ จะติดขัดไปตลอด

พีทิง เคยเริ่มต้นเขียน ไม่รู้คล้ายปัญหาของแบดหรือเปล่า บางทีเราพยายามที่จะเขียนอะไรสักอย่าง บางทีประเด็นมันแตกแล้วกระเจิดกระเจิง แล้วมีแวบบางอย่างเข้ามาในหัว แบบไปตรงโน้นตรงนี้แล้วขมวดไม่อยู่ แล้วสุดท้ายสรุปไม่ได้

น้ำชาติ คุณไม่อยู่ใช่ไหมละ ไข่ๆ นั่นก็หมายความว่าต้องกลับมาที่ประเด็นเดิมที่ต้องคิดให้ชัดก่อน จะใช้เวลานานแค่ไหนก็ต้องให้มันชัด แต่ถ้าคิดไม่ได้แล้ว มันปวดหัวจริงๆ ก็เลิก อ่านอย่างเดียว

พีทิง โอเคๆ งั้นเราคงต้องอ่านอย่างเดียว

น้ำชาติ ไม่ๆ ก็จริงๆ เพราะว่าปวดหัวก็ทรมานตัวเองเปล่าๆ

พีทิง มันเป็นการค้นตัวเองด้วย

น้ำชาติ เออ ไปบีบให้ตัวเองทำในสิ่งที่ตัวเองไม่ชอบ แล้วจะเครียดเปล่าๆ จำไว้ถ้าเราไม่สนุกก็อย่าไปทำมัน งาน ต้องเอาความสนุกเป็นที่ตั้ง ถ้าถูกบังคับให้ทำเมื่อไหร่ มันก็ไม่สนุก

เต้ แล้วมีไหมครับที่เราเป็นเจ้าของความคิด แต่ให้คนที่เขียนเป็นประจำเขียนให้

น้ำชาติ ก็มีเหมือนกัน แต่ส่วนมากเป็นพวกประวัตินะ อย่างพวกดารารายทางที่เขาไม่ได้เขียนเอง ให้คนอื่นเขียนแล้วมาลงเป็นชื่อเขาเขียน

เต้ เหมือนกับที่เราเป็นเจ้าของความคิดว่าจะต้องเป็นประมาณนั้น จบอะไรยังไง คิดโครงเรื่องไว้ก็คือเราไม่สามารถบรรยายเองได้ ถ้าอยากจะทำเราจะทำยังไง

น้ำชาติ แล้วเราจะไปจ้างใครละ แล้วไปจ้างมัน แล้วเราจะมั่นใจได้ยังไงว่า มันจะไม่เอาไปเป็นผลงานมัน ไข่ไหม ไม่มี ไม่เคยได้ยิน แต่ถ้าว่าเขียนแทนบางคน อาจจะเขียนคอลัมน์แทนอย่างนี้มี เพราะเขียนไม่ทันอะไรต่างๆ ก็

เลียนแบบสำนวนอะไรต่ออะไรอย่างนั้นมี แต่ถ้าเป็นนิยายแล้วเอาความคิดเขาแล้วไปเขียนชื่อเรา นี้ไม่เคยได้ยิน นอกจากว่า เอาไอเดียมาอาจจะ 2-3 บรรทัดแล้วก็เอาไปสร้างหนังสืออย่างนี้มี เอาเรื่องย่อมาสักครึ่งหน้าแล้วก็เอาไปส่งเขา เขาไปทำหน้าที่อะไรอย่างนี้มี แต่ถ้าเป็นจริงๆ ไม่มี

น้ำชาติ ก็ขอบคุณนะ ขอขอบคุณจริงๆ ที่ทำให้อย่างน้อยก็ได้รู้พื้นความจำเป็นบอกกับเราที่มา แล้วถ้ามีอะไรที่ผมทำให้พวกเราไม่พอใจก็ขอโทษ ไม่บอกไว้ก่อนเพราะว่าบางทีผม แหม ก็ขอโทษ แล้วก็ถ้าว่าผ่านมาแฉะมาก็มาเกี่ยวข้อง หรือถ้าเจอกันบนถนนก็ทักกันแต่ผมอาจจะจำชื่อพวกเราไม่ได้นะ ย้อนหน่วย เออ ที่ไปที่บ้าน ที่มากับลุงอ้อย เออ ก็จะจำ

แล้วก็เวลานะเป็นของมีค่า มันไปเร็วมาก ช่วง 30 ขึ้นไปนี่จะเร็ว ช่วงนี้มันยังช้า เพราะฉะนั้นใช้สอยให้ประหยัด ใช้สอยให้รู้จักคุณค่าของมันนะ ที่เรามาได้รับโอกาสจากลุงอ้อยหรือพี่อ้อยก็แล้วแต่ เป็นโอกาสที่ดีที่ เขาให้เรา มา ต่อเมื่อเรามีโอกาสที่จะให้คนอื่นเราควรจะให้ ไม่จำเป็นที่เราจะให้เป็นเงินเป็นทองหรืออะไร ถ้าเรามีก็ให้ แต่ถ้าเราไม่มีเราก็ให้เป็นความรู้ ให้ประสบการณ์ที่เรา มี คือให้

การบริจาคเราบริจาคของที่เราไม่ได้ใช้ของที่เหลือใช้ แต่การให้เรา ต้องให้สิ่งดีๆ แล้วเมื่อให้แล้ว อย่าไปหวังว่าเราจะได้รับอะไรจากเขา เพราะแค่ความสุขที่เราได้ให้ ก็พอแล้ว บางคน ทำไมกู่ให้มันแล้วทำไมมันไม่ให้กู่มั่งวะ อย่างนั้นเขาไม่เรียกการให้นะ

จำไว้นะถ้ามีโอกาสก็ให้เขา แต่ไม่ใช่กฎนะ
แต่ถ้าทำได้ก็ขอให้ช่วยกันทำ บ้านเมืองเรา
จะแยะนะ มันจะไม่น่าสนุก ขึ้นอยู่กับพวกเรา
เพราะฉะนั้นให้ช่วยกัน

แล้วผมบอกอีกครั้งว่า ผมจะบอกอยู่เสมอว่าผมไม่ใช่คนดีนะ แต่

ผมเพียงอยากทำในสิ่งที่ผมอยากทำเท่านั้นเอง คือจะมองผมเป็นคนดีเป็นไอดอลอะไร ไม่ใช่ ผมเพียงอยากทำในสิ่งที่ผมอยาก สนองตัณหาตัวเองเท่านั้น

แล้วก็ขอบคุณพวกเรา ขอบคุณมาก

Hatch-U ขอบคุณค่ะ ขอบคุณครับ

(exercise / บริหาร แบบฝึกหัด)

ลุงอ้อย ก็เหมือนพวกเรามาลองเอ็กเซอร์ไซส์ แล้วก็หาที่จับไม่เจอไม่รู้จะจับยังไง แต่ว่า ไม่ต้องไปจับมัน จับไม่ได้ก็ไม่ต้องจับ อาจเพราะว่าเวลาไม่พออะไรก็แล้วแต่ แต่ว่ามีประเด็นที่อยากฝากกันเอาไว้ มีหลายคำที่พูดแล้วตรงกับความรู้สึกของเราที่อยากจะให้เกิดขึ้นกับพวกเรา

ที่ชาติเขาพูด คือคิดให้ชัดก่อน ให้มันชัดอยู่ในนั้นนะ พอได้ยินคำนี้ เราก็รู้สึกว่าเป็นสมบัติอันหนึ่งของเรา เราอาจจะไม่ได้ถูกเอามาใส่ไว้บนกระดาดหรือว่าอะไรก็ตามแต่ แต่ว่าในนี้ของเรามีการโต้ตอบกับสิ่งเร้าภายนอกอยู่ตลอดเวลาใช่ไหม

ยกตัวอย่างที่เราเคยเห็น นกกระจาบบินพยายามบินที่ยอดหญ้า พยายามจะกิน นั่นคือความจริงใช่ไหมแต่เราเห็นรู้สึกว่ามันพูดอะไรกับยอดหญ้านะ ฝากอะไร บอกอะไร คุยกันอะไรไปถึงดินหรือเปลววะ นี่เป็นความคิดของเรา เราก็อยู่ของเรา ก็จินตนาการของเราไป บางทีนกก็ถอยออกมาหน่อย บางทีก็โฉบเข้าไป บางทีลมก็พัดมันออกไป มันก็พยายามจะคุยกันอยู่นะ อืม มีอะไรอาการของมันอยู่ เราก็คิดของเราไป เออ มันคงบอกโลกว่า มันจะไม่มีอาหารกินละ เราก็คิดของเราไป คิดของเราเสร็จ ก็จบ แล้วไม่ได้เขียน

อีกตัวอย่างก็นานมาแล้ว พยายามเขียนตอนที่อยู่ในป่า คนก็เห็นเรา โห เป็นอะไรไม่รู้เนาะ เป็นบุคคลพิเศษ เราไม่ได้รู้สึกอะไรแบบนั้น เราว่าเราอยากของเราแบบนั้น แล้วเขาก็พาเด็กมา บอกว่าให้ลุงพาไปดูต้นน้ำ อ้อ หลายๆ คนก็พูดถึงต้นน้ำ เรื่อบอกจะอธิบายยังไงวะ ต้นน้ำ เขามีภาพของเขาไง มันจะต้องไปแล้วไปเจอ ไอ้โฮ เหมือนทะเลสาบเลยอย่างนี้ หรือว่าอยากจะทำเป็นในเชิงวิชาการอะไร ไม่รู้ละ ครูพาเด็กมาก็จะไปหาต้นน้ำ แล้วคำ

ว่า ต้นน้ำ เป็นคำนี้กระตุกเราว่าจะบอกยังไงดี ทำไม่มีคนมาหาเหลือเกิน เราอยู่กับกะเหรี่ยง อายุก็ 50 กว่าแล้ว ก็ไม่เคยหาต้นน้ำหรือก หาดปลายน้ำ ที่มีน้ำให้มันใช้ เราก็เกิดคิดว่า ทำไมคนที่อยู่ตรงนี้หาดปลาย แต่คนที่มาจากตรงโน้นมันหาต้นน้ำ ก็เกิดเป็นจุดให้เราคิด ก็ลองดูซิว่าจะเขียนเป็นเรื่องได้ไหม เราก็สมมติให้ความไม่รู้ คือเด็ก ไซ้ใหม่ เด็กคนนึงพยายามที่จะไปตามหาต้นน้ำ ก็เดินทาง เด็กคนนี้เป็นชาวบ้านธรรมดา เข้าตื่นขึ้นมาถูกให้ทำภารกิจ เลี้ยงไก่เลี้ยงอะไร แล้วมันรู้สึกว่ามันต้องอยู่ไกลแสนไกล ก็จินตนาการของมัน แล้วตัดสินใจเดินทางไปหาต้นน้ำ เตรียมสัมภาระ ด้วยความที่ต้องเลี้ยงไก่ไซ้ใหม่ มันก็คิดกลไกการให้อาหารไก่ ทำเป็นถุงไว้ให้ไก่จิกทีนี้ลูกตุ้มหล่นลงมาจนกระทั่งครบ 2-3 วัน มันกลับมา ไก่ก็มีอาหารกินอยู่ การเดินไปก็ต้องผ่านไร่อ้อย คนงานอ้อยหรืออะไรต่างๆ นานา เราก็พยายามเขียนๆ ไปนะแต่จนวันนี้ยังไม่เสร็จนะ คือเราไม่ได้มีโครงแบบจะต้องจับยังไง แต่เรามีเหมือนภาพที่เล่าให้ฟังว่า อีกคนนึงพยายามหาตรงไหนมีน้ำคือปลายน้ำ แต่คนอีกพยายามหาต้นน้ำว่าเป็นยังไง

แล้วก็ทำให้เราคิดต่ออย่างนั้นอย่างนั้น ความคิดนี้ ทำให้เราเริ่มต้นหรือมีแรงจูงใจอะไรสักอย่างทำให้เราอยากลองเขียนบ้าง แต่ว่าไม่ได้แบบว่าจะต้องเป็นนักเขียนนะ ตัดคำว่านักออกไปก่อนนะ อยากลอง พยายามไปก็เป็นเหมือนกันกับทุกคน คนมันจะอ่านของเราไม่รู้เรื่องหรือเปลววะก็เลยคิดแทนว่ามันก็ไม่ได้ ทันที่ที่คิดปั๊บเนี่ยฝืนก็ไม่ต่อ มีตอนนึง มันไปเจอทางแยก 3 ทาง พอไปคิดว่า 3 ทางนี้ ต้องอธิบายเพราะเดี๋ยวคนอ่านไม่เข้าใจ หลุดหายไปไหนแล้วไม่รู้ กลับมาต่อไม่ได้ ก็ยังเป็นเรื่องที่คาอยู่บนกระดาด เพราะยังไม่เสร็จ แต่ว่ารู้สึกตัวเองมีไอเดียแต่ยังไม่...เมื่อไม่สามารถที่ทำให้เกิดความชัดเจนได้ ณ ตรงนั้น ก็ค่อยๆ ทำไป แล้วก็ค่อยๆ ปิดติดปะต่อไป

สิ่งที่อยากจะแลกเปลี่ยนกับพวกเรา คือ ความคิดหรือจินตนาการของเรา ยังไงก็ควรที่ทำให้เกิดความชัดเจน

เบื้องต้นคงสื่อสารกับตัวเราเองก่อน แล้วก็สื่อสารกับคนอื่น แต่ว่าที่ชาติเขามีอาชีพ เขาต้องทำให้เสร็จ แต่วันนี้ก็เป็นโปรแกรมที่คิดว่าเราจะมาทดลอง หรือเอ็กเซอร์ไซส์เรื่องของการเอาความคิดของเราไปเขียนเป็น

ภาษาหนังสือหรือภาษาเขียน แล้วก็มาฟังคนที่เขามีอาชีพเขียนหนังสือว่าเขา มีเทคนิควิธียังไง คงไม่ใช่วิชาการ ที่ว่าคงเป็นการเวิร์คช็อปกัน ประโยชน์ คงมีแน่ละ แต่ใครจะได้ประโยชน์กับมันมาก อยากแนะนำพวกเราซึ่งเป็นรุ่น ลูกรุ่นหลานว่า

สิ่งที่ทำให้ประโยชน์กับเราได้มากจริงๆ คือต้องเอ็กเซอร์ไซส์ คือมัน ต้องทำต้องลอง ชีวิตต้องมีการปฏิบัติ ถ้าเราคิดเพียงอย่างเดียว แล้วไม่เอามาทดลองบ้างบางทีพลาด มิติของความจริงมันไม่ครบ แล้วพอไม่ครบ เราก็จินตนาการต่างๆ ต่อจากความไม่ครบ มันอาจจะบั่นทอนศักยภาพของเราเองด้วยซ้ำไป

ทุกคนมีศักยภาพที่จะฝันที่จะปะติดปะต่อเรื่อง ทุกคนมีจินตนาการใช้ใหม่ แต่ว่าการทำให้จินตนาการมีชีวิต มีชีวิตชีวาก็เป็นสิ่งที่ควร จะทำนะ สะ มุลนิธิ ก็พยายามจะทำให้โลกมีชีวิตชีวาน่าอยู่นะ เราก็มีจินตนาการอย่างโน้นอย่างนี้ก็มาทำเป็นโปรเจ็คต่อนั้นนะครับ

ฝากบอกพวกเราว่ามันคือแบบฝึกหัดที่เรามา ทดลองกันดูว่า เราจะใช้แนวทางนี้เอาความคิดที่เราเมื่อก่อนมาเป็นรูปธรรมได้ไหม

ในโครงการก็มีเวิร์คช็อปเรื่องเพลง เรื่องหนังสือ เรื่องภาพถ่าย ซึ่งเราก็จะไปเจอกับผู้มีประสบการณ์ด้านนี้เพื่อแลกเปลี่ยนกันและเพื่อทำเอ็กเซอร์ไซส์กัน เพลงก็ต้องพื้นฐานเรื่องจินตนาการหรือความคิด แต่ อรรถรสในการรับรู้หรือการแสดงออกอาจจะมีรูปแบบที่ต่างกัน

ตัวเองเคยมีประสบการณ์ทำเพลง เพลงในทีนี้หมายถึง song คือ มีเนื้อร้องแล้วก็ลองเขียน เขียนๆ ไปแล้วมันจบด้วยคำว่า สิ่งต่างๆ ฝันมันยังไม่เสร็จ ก็เป็นชื่อเพลงว่า “ฝันไม่เสร็จ” ส่งให้อีกคนทำทำนองดู เขาก็มีรสนิยมของเขา แต่เขาบอก “ลุง มันงาม” การตัดสินใจว่ามันไม่เหมือนกันนะ อย่าคิดว่าคนนี้ว่างามคนนั้นต้องว่างามด้วย แต่ว่างามก็เป็นสัญญาณให้รู้สึกว่ามันคงเอางานของเราไปทำงานได้ ก็ถือว่าเป็นเอ็กเซอร์ไซส์ไม่ถือว่าเป็นมาสเตอร์พีซของเรา หรือเป็นสิ่งที่คนฟังแล้วจะต้องปรบมือให้

แต่เราเคารพในหลักของธรรมชาติ ที่ว่าชีวิตมันต้องปฏิบัติ มันต้องมีการให้โอกาสในการเดินด้วยเท้าของเราเองจริงๆ

พวกเรามี 20 กว่าคน คนที่มีอุปสรรคไม่ได้มา ก็อยากจะทำให้พวกเราได้แชร์หรือช่วยเพื่อนที่ไม่ได้มาด้วย เพราะว่าไม่รู้เราจะมีโอกาสมาทำซ้ำกันใหม่ หรือแม้จะมีโอกาสนะ ที่เขาอีกอาจจะไม่เหมือน บางที วันนี้อาจได้ติฉินพินิจเลย แต่มาอีกทีนี่อาจจะทำให้พี่ชาติหัวเสียทำไม ยังไงก็ตามแต่ ลุงอยากจะทำให้พวกเราได้เผื่อแผ่ไปถึงเพื่อนที่ไม่ได้มา คือในเรื่องของแบบฝึกหัด แล้วก็การอ่านอย่างเมื่อกี้ที่ต้องสวมบทบาทอีกอย่างหนึ่งซึ่งเป็นการอ่านของคนอื่น ก็รู้สึกใส่อารมณ์ได้แบบ ใช้ใหม่ อย่างน้อยเราจะรู้ได้ว่าเราอ่าน ต้องใส่อารมณ์ยังไง แต่ครีติก อีกนิตหนึ่งคือการอ่านของเรายังเป็นอ่านหนังสือ แบบอ่านภาษาอ่าน ลุงเคยฟังคนที่เคยอ่านแล้วไม่เหมือนอ่าน มันไหลแล้วได้อรรถรสอีกอย่างหนึ่งนะ เวลาเราเด็กๆ เราคงมีประสบการณ์ในการฟังนิทานจากวิทยุใช้ใหม่ แต่ก่อนเด็กๆ เรื่อง *ศรีธนญชัย* มีรายการวิทยุ ไม่ใช่ละครนะแต่ว่าเป็นคนมาเล่า

น้ำชาติ มาอ่านเลย บางทีเอา *สามก๊ก* มาอ่าน

ลุงอ้อย แต่ว่าเขาไม่ได้เป็นแบบภาษาอ่าน ลองเอาไปพิจารณา ดูเวลาอ่านในหมู่คน เราก็พยายามจะใส่อารมณ์แต่ว่าด้วยอะไรไม่รู้ยังรู้สึกว่าเป็นการอ่านอยู่ ยังไม่หลุดออกมาจากการอ่าน ก็เป็นครีติกไป

น้ำชาติ แต่ก็ตั้งใจนะ

ลุงอ้อย คำสำคัญคือว่าเราต้องเอ็กเซอร์ไซส์นะครับ เพื่อให้ความคิดที่เรา มีออกมาให้รู้ ให้คนอื่นได้รู้ความคิดที่มี มาเมื่อไหร่จะทำให้สังคมมันมีทางออก แต่ถ้าเราคิดของเราอยู่คนเดียวต่างคนต่างอยู่ โลกมันจะต่างคนต่างอยู่มากขึ้นนะ

เราเห็นการปะทะกันของปัญญาในยุคหนึ่งที่ก้าวกระโดดมากๆ เป็นยุคปฏิวัติทางอุตสาหกรรม เนื่องมาจากการที่เอาความคิดมาแลกกัน การเดินทางมันเกิดขึ้นหรืออะไรก็ตามแต่ เอามาทั้งความเชื่อความจริงมาปะมาชนกันอีรุงตุงนังไปหมด ในยุคเรเนซองส์ ซึ่งนักประวัติศาสตร์บางคนถือว่าเป็นโมเดิร์น นั่นเป็นยุคสมัยใหม่จริงๆ นะ คือทุกอย่างมาจากไหนไม่รู้ มาจนเกิดการประดิษฐ์ การค้นพบใต้โลก บนสวรรค์เยอะเยอะไปหมด ก่อนหน้าเป็นยุคที่บังคับให้เชื่ออย่างเดียวใช้ใหม่ ยุคมืดเชื่ออย่างอื่นไม่ได้ แต่พอถึงวันนึง มันระเบิดเถิดเทิงไป เราเห็นเลยว่าโลกมันไปกว้างไกลมาก

เทคโนโลยีต่างๆ เรือแต่ละชาติมาไม่เหมือนกัน นี่พาย 2 ข้าง นี่พายข้างเดียว มันเจอมาแชร์กันหมดได้เลย

เพราะฉะนั้นความคิดของเรา เราก็น่าจะเอาออกมา มูลินีธา ก็ถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะพาพวกเราไปหารูปแบบการนำความคิดของเรา เราอาจไม่ชอบวิธีเขียนแล้วก็จะชอบการถ่ายทอดในเรื่องสัญลักษณ์ เป็นรูปถ่ายหรือเป็นเรื่อง ก็แล้วแต่จริต แต่เท่าที่นึกได้ตอนนี้มีอยู่ 4 อย่าง ที่มันเอื้อต่อการที่เราจะทำได้นะฮะ ต่อไปก็คงเป็นเรื่องของหนัง ก็ต้องไปคุยกับมาสเตอร์ก่อน

จริงๆ แล้วจะบอกความในใจให้ว่าทาบตามไว้เมื่อ 10 ปีที่แล้ว บอกว่าให้ช่วยหน่อย รู้สึกว่าวันข้างหน้าจะต้องมีอะไรที่ขอให้ชาติเขาช่วย แล้วมันก็เกิดวันนี้จริงๆ นะ อาจจะเหมือนกับญี่ปุ่นของท็อปก็ได้เนะ แบบก็เกิดวันนั้นจริงๆ ขึ้นมาได้เนะ อยากให้กำลังใจพวกเราแล้วก็ให้พวกเราให้ความเคารพและเกียรติของตัวเองว่าความคิดของเรามันมี เพียงแต่เพิ่มว่าคิดให้ชัดขึ้นกว่าเดิมเรื่อยๆ บางอย่างไม่ชัดได้ในวันนี้ แต่บางอย่างก็ชัดได้ในวันนี้ อย่างนกระจบบกับยอดหญ้า ลุงก็คิดให้เสร็จภายในแป๊บเดียว นั่งรถบนทุ่งแสงหลวง มันเป็นทุ่งหญ้าไปรถก็ไปเร็วไม่ได้ แล้วเราก้เห็น เราขับคนเดียว โอ มันคุยกับหญ้าเว้ย มันแอบบอกหญ้าว่าอะไรอย่างนี้มันบินไปบนฟ้า มันก็ร้องไห้ใหม่ บอกดอกหญ้าเสร็จมัน ก็บอกฟ้าอีก ไปเรื่อยๆ เรื่องของความคิดหรือจินตนาการของเรา ก็เสร็จแป๊บเดียวเลยนะ จอตรงนั่งเขียนกลั้วลิ้ม ก็เก็บเอาไว้แบบนี้ แต่เรื่องต้นน้ำได้พล็อตได้แนวแต่ยังไม่ยุติ อย่างนี้เป็นต้น มันเกิดขึ้นได้ฉะนั้นให้เกียรติกับตัวเองเคารพตัวเองต่อจินตนาการของเรา เราอย่าไปบอกว่ายังไม่ดี เราไม่ได้เป็น “นัก” เรายังไม่ได้เป็นนักอะไร ใช้ตรงนี้ให้เกิดกับตัวเองนะครับ

สำหรับวันนี้ ก็จบกิจกรรมเวิร์คช็อปงานเขียนกับชาติ กอบจิตติ พวกเรามาตรงนี้นานอนมากินอะไรแล้วก็อยากให้พวกเราแลไปทางทิศตะวันออกของเราที่นั่ง ผู้ที่ทำให้พวกเราไม่ต้องไปอยู่ในครัว แล้วให้เราได้มีเวลาก็ตรงนั้นก็เป็นป่าไผ่ กีบ แล้วก็ก็มีคุณลุงฮุ้นนะครับที่คอยมาให้กำลังใจ อยากจะให้พวกเราขอบคุณผู้ที่อยู่เบื้องหลังด้วย

Hatch-U ขอขอบคุณค่ะ ขอขอบคุณครับ

ลุงอ้อย เออละ วันนี้ฟ้าเป็นใจให้เราไม่เปียกฝน เมื่อก่อนเราเอาฝนมาฝากนาข้าวของพี่ชาตินะ แล้วก็คิดว่า แก้อีที่เรานั่งนี้เพื่อพวกเราจริงๆ นะ เพิ่งซื้อเพื่อรองรับพวกเรา

น้ำชาติ เพิ่งมาเป็นกรุปแรก ตอนนั้นมายังไม่มีเลยใช้ไหม

ลุงอ้อย ถือว่าเป็นการประเดิมแก้อีตัวนี้ เราฝากร่องรอยของเราเอาไว้ อย่างนั้นแหละ ป่านบดไว้ ประทับรอยไว้ให้แน่นๆ โอเคก็อีกครึ่งนึงก็ต้องขอบคุณพี่ชาติ อีกครึ่งนึง

Hatch-U ขอขอบคุณค่ะ ขอขอบคุณครับ

(ปรบมือ)

รับรู้
เรียนรู้
เพื่อโลก